

T.C.
BAŞBAKANLIK
GÜNEYDOĞU ANADOLU PROJESİ
BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI

MERKEZİ PLANLAMADAN
KATILIMCI PLANLAMAYA

GAP BÖLGE KALKINMA PLANI

30 MAYIS 2000
ADİYAMAN

BİLGİLENDİRME TOPLANTISI

ÇALIŞMA RAPORU 9

T.C.
BAŞBAKANLIK
GÜNEYDOĞU ANADOLU PROJESİ
BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI

**MERKEZİ PLANLAMADAN
KATILIMCI PLANLAMAYA**

GAP BÖLGE KALKINMA PLANI

T.C. BAŞBAKANLIK GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI GÜNEYDOĞU ANADOLU PROJESİ	
YER NO	16-A
DEMİRBAŞ NO	4919

**30 MAYIS 2000
ADYAMAN**

BİLGİLENDİRME TOPLANTISI

ÇALIŞMA RAPORU 9

ÖNSÖZ

GAP İdaresi Başkanlığı, "GAP Master Planı"nın yerini alacak, GAP Bölgesel Kalkınma Planı çalışmasını, katılımcı bir süreç içinde başlatmış bulunmaktadır.

Teknisyen olarak hazırlık çalışmasında görev aldığım ve 1989 yılında tamamlanan Master Planı'nın uygulanmaya başlaması üzerinden geçen 10 yıl, Planın sadece yenilenmesi ihtiyacını değil, bir takım başka değişiklikleri de gündeme getirmiştir. Dünyanın kalkınmaya bakış açısı ve planlama pratiğinde önemli değişiklikler olmuş ve kalkınmayla ilgili temel bir takım konular daha belirleyici konuma gelmiştir

1992 yılında Rio'da yapılan dünya zirvesinde çevre ve doğal kaynakların korunması konuları ile sürdürülebilir kalkınma yaklaşımı, kalkınma literatüründe ön plana çıkmıştır. Kalkınma kavramı artık salt, kaynakların geliştirilmesi ya da fiziksel yapıların inşasını içermemektedir. Artık sulama ya da tarımsal üretimi artırmak için proje yapmak gündeme gelmemektedir. Kalkınmanın odağına insan yerleştirilmiş ve doğal kaynakların korunması birinci derecede önem kazanmış bulunmaktadır.

Gündem-21 dokümanını üreten ve Türkiye'nin de içinde bulunduğu, hemen tüm ülkelerin , devlet ve hükümet başkanları düzeyinde imzalanan Rio Zirvesi'ni takiben, başka konularda da önemli gelişmeler ortaya çıkmıştır. 1994'te Kahire Konferansı nüfus, 1995'te Beijing Konferansı " cinsiyet dengeli kalkınma " konusundaki yeni ilke ve yaklaşımları belirlemiştir. Kopenhag'daki ilkeler (1995) kalkınmada sosyal politikalara ilişkin yeni gündemler saptamıştır. 1996'da İstanbul'daki Habitat II Kent Zirvesi, kalkınmanın ve gelişmenin kentsel bağlamına ilişkin değerleri evrensel boyutlara taşımış ve son olarak da Mart 2000'de Lahey'de gerçekleşen Dünya Su Forumu, kalkınma ve su kaynaklarının geliştirilmesi ve yönetimi konusundaki çağdaş yaklaşımları ortaya koymuştur.

Aslında GAP İdaresi, söz konusu bu değişik alanlarda, değişik projeler üretmekteydi. Ancak bu gelişmeler GAP'ın genelinin, bir tür entegre yaklaşım içinde ve ortaya çıkan çağdaş değer ve ilkeler bağlamında gerçekleştirilmesi konusunda İdare'ye önemli bir fırsat sunmuştur. Bir diğer fırsat ise, tüm çalışmaya ilişkin direktifin, GAP'ın 2010 yılına kadar tamamlanması talimatıyla birlikte, siyasi iradeye yansımış olmasıdır. Böylece yeni plan ilgili tüm kesimlerden sağlanan girdi ve katkılarla bu talimatın gereğini yerine getiren bir çalışma olarak gerçekleşmiş olacaktır.

Katılımcı bir şekilde yapılmasını esas aldığımız GAP Bölgesel Kalkınma Planı çalışması süresince tüm GAP Bölgesi illerinde her kesimi yeni planın felsefesi, hedef ve stratejileri ile değişik konulardaki detayları hakkında bilgilendirmek amacıyla ilk etapta 9 ilde bilgilendirme ve beyin fırtınası toplantıları yapılmıştır. Böylece iş tanımının sonuçlanması ve katılım yöntemlerinin belirlenmesi ile ilgili olarak, tüm paydaşların görüş ve katkıları alınmış olmaktadır

Bu kitap, başlangıç aşamasında yapılmış olan sözkonusu bu toplantılardaki konuşmaları kapsamaktadır. Ancak katkı ve katılımından anladığımız bu toplantılarda ortaya konan görüşlerle sınırlı kalmamaktadır. Toplum kesimleri ve onların örgütleri aracılığıyla yapılacak bir dizi başka çalışma da planlanmaktadır. Temsil edilmeyen kesimlere doğrudan ulaşma yöntemleri de kullanılarak, katılım en üst düzeyde uygulanmaya çalışılacak ve GAP Bölgesel Kalkınma Planı bu kez aşağıdan yukarıya bir şekilde oluşacak, bu program bütün paydaşlar tarafından çizilmiş şekliyle, uzmanlar tarafından gerçekleştirilmiş ve yine paydaşların onayıyla yürürlüğe girmiş veya siyasi iradeye sunulmuş olacaktır. Bunun önemi Türkiye’de katılımcı planlama anlayışıyla gerçekleştirilen ilk kapsamlı uygulama olmasından kaynaklanmaktadır.

Tüm katılımcıların ortak emeği ve katkısıyla ortaya çıkacak yeni GAP Bölgesel Kalkınma Planı’nın hayırlı olması dileğiyle, saygılarımı sunarım.

Dr. İ.H.Olcay ÜNVER
GAP İdaresi Başkanı

GAP BÖLGE KALKINMA PLANI

57 nci Hükümetin Programında "Güneydoğu ve Doğu Anadolu'nun geri kalmışlığı, ekonomik ve sosyal önlemlerle çözülecektir" politikası yer almıştır. Bu karar çerçevesinde, Bakanlar Kurulu Güneydoğu Anadolu Projesi'nin (GAP) 2010 yılında bitirilmesi kararını almış ve ekonomik, sosyal ve benzeri diğer önlemlere ilişkin planlama çalışmalarını yapmakla GAP İdaresini görevlendirmiştir.

Bu direktif üzerine GAP İdaresi kendi bünyesi içinde planlama çalışmalarını yürütecek GAP Bölge Kalkınma Planı Proje Ekibini kurmuştur. Proje Ekibi konularında uzman, deneyimli ve uygulama tecrübesi olan kişilerden oluşturulmuştur. Proje ekibi, bölge planlama, iktisadi planlama ve finansman modelleri, sosyal planlama, tarımsal ve kırsal kalkınma, altyapı-çevre ve iletişim olmak üzere altı çalışma grubu halinde örgütlenmiştir.

Bilindiği üzere, Güneydoğu Anadolu Projesi başlangıçta bir su ve toprak kaynakları geliştirme projesi olarak planlanmış, 1989 yılında hazırlanan GAP Master Planı ile entegre bölgesel kalkınma programına dönüştürülmüştür. GAP Master Planı, sektörler arası entegrasyonu dikkate alan GAP'ın hedef ve stratejilerini belirleyen, GAP kapsamında kamu yatırımlarını zaman ve mekan itibarıyla ve finansman ihtiyaçlarıyla planlayan temel dokümandır. Mevcut uygulamalar mümkün olduğu ölçülerde bu doküman çerçevesinde yürütülmektedir.

1989 GAP Master Planı, geleneksel, merkezi planlama anlayışı ile hazırlanmış, bilgi verici, kaynak değerlendirmeye ve gelir artırmaya yönelik projeler üretmiş bir plandır. Hazırlanacak olan yeni planı, 1989 GAP Master Planından ayıran temel özellikler; bölge ve dünyada meydana gelen gelişmeleri dikkate alması, katılımcılığa önem vermesi, projeden etkilenen kesimlerin plan hazırlama ve uygulama sürecinde etkin rol almalarını benimsemesi, ekonomik-sosyal ve çevresel gelişmeyi birlikte ele alması, sürdürülebilir kalkınma ilkelerini (doğal ve kültürel çevre koruma-sorumlulukları paylaşma-yerellik-saydamlık-erişebilirlik-kalıcı olma-bölgesel öncelik-sosyal adalet) esas almasıdır. Yeni planın hareket noktasını ise 1989 GAP Master Planı ile GAP İdaresince hazırlanmış olan GAP Sosyal Eylem Planının uygulama sonuçlarına ilişkin değerlendirmeler oluşturacaktır.

GAP İdaresi yeni plan çalışmalarını katılımcı planlama tekniği ile gerçekleştirecektir. GAP Bölgesel Kalkınma Planı ismiyle hazırlanacak olan doküman; yöre halkının yaşam kalitesini sosyal, kültürel, ekonomik ve çevresel açılardan artırmayı hedefleyecek, bölge insanının ve ilgili kamu kuruluşlarının katılımıyla hazırlanacak ve uygulanacaktır. Kamunun planın hazırlanması ve uygulanmasında etkin katılımı önem arz etmektedir. Ayrıca bölge insanının bu süreçte rol alması yerel halkın gerçek sorunlarına, gereksinimlerine, tutumlarına ve önceliklerine du-

yarlı bir plan hazırlanmasına imkan sağlayacaktır. Bu amaçla Proje Ekibi çalışma programını hazırlanmış ve bu program 14 Nisan-31 Mayıs 2000 tarihleri arasında 9 GAP ilinde yapılan bilgilendirme toplantıları ile başlatılmıştır. Bu program doğrultusunda Proje Ekibi çalışmalarını yürütmektedir

Yeni plan şu aşamalardan geçerek hazırlanacaktır: 1) Veri toplama ve güncelleştirme, 2) 1989 GAP Master Planı ve Sosyal Eylem Planının değerlendirilmesi ve bugünkü durumun çözümlenmesi, 3) Kalkınma ihtiyaçlarının ve sınırlarının belirlenmesi, 4) Hedef ve stratejilerin belirlenmesi, 5) Kalkınma seçeneklerinin hazırlanması, 6) Kalkınma seçeneklerine ilişkin finansman modellerinin hazırlanması ve taslak Bölge Planının oluşturulması, 7) Bölge kalkınma planı ve Uygulama programının oluşturulması, ve 8) İzleme-değerlendirme sisteminin kurulmasıdır.

Hazırlanacak GAP Bölge Kalkınma Planı sonucunda iki önemli doküman ortaya çıkacaktır: GAP Bölge Kalkınma Planı ve Uygulama Programı.

Yeni plandan beklenenler: ekonomik yapıda değişim sürecinin başlaması, yaşam standartlarının iyileşmesi, bölge ile ulusal ölçekteki göstergeler arasındaki farklılıkların azalacağı, bölgeye dışarıdan sermaye akışının temini, GAP'ın kamu fonları ile desteklenmesinin yanında bölge ve bölge dışı özel kaynakların da giderek artan ölçüde katkısının sağlanmasıdır.

Yeni planlama çalışmasının ana felsefesi: sürdürülebilir insani kalkınma ve katılımcılıktır. İnsan kalkınmanın odağındadır. Planın temel amacı, yaşam kalitesini yükseltmek ve bunu sürdürülebilir kılmaktır.

İster istemez plan döneminin de ötesine taşıyacak olan nihai amaç ya da başka bir deyişle planın vizyonu ise "Refahın arttığı ve yaygınlaştığı ve bunun herkese ekonomik faaliyetlere katılma fırsatı vererek sağlandığı; bölgenin diğer bölgelerle olan gelişmişlik farklarının ortadan kalktığı; bölgedeki kaynakların etkin kullanıldığı, sürdürülebilir büyüme ve toplumsal istikrarın bir gereği olarak verimlilik ve istihdamın arttığı; güçlü, özgüvenli, donanımlı, eğitilmiş ve kültürel gelişmesi sağlanmış bireylerden oluşan; ulusal ekonomiyle bütünleşmiş, dışa açık, fırsat eşitliğinin etkin olduğu, demokratik bir toplumsal yapının gerçekleştirilmesidir."

Bu yapının gerçekleştirilmesinde izlenecek yeni strateji " pazar ekonomisinin tüm kurum ve kuruluşları ile oluşturacak altyapının sağlanması, bölgenin ulusal pazarla bütünleşmesi, pazarın çözüm üretmediği alanlarda, pazarın etkin işleyişini bozmayacak biçimde kamu inisiyatifinin kullanılması, bölge mekansal yapısının çevre boyutunu ön plana çıkaracak şekilde düzenlenmesi, sürdürülebilir kalkınmanın gerçekleştirilmesi için beşeri, doğal ve ekonomik kaynakların uyum içinde ve birbirlerini tamamlayacak şekilde geliştirilmesi, öncelikli hedef grupların desteklenmesi, çağdaş kurumsal yapıların oluşturulması ve güçlendirilmesi amacıyla gerekli düzenlemelerin ve yönlendirmelerin yapılmasıdır." Bu bağlamda önümüzdeki dönemde kalkınmada öncül rol giderek özel girişim ve girişimciler tarafından üstlenilecektir.

GÜNEYDOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA PLANI BİLGİLENDİRME VE BEYİN FIRTINASI TOPLANTISI ADIYAMAN

Tarih : 30 MAYIS 2000
Yer : Halk Eğitim Müdürlüğü Toplantı Salonu
Oturum Başkanı : Ahmet ÇELİK (Türkiye Erozyonla Mücadele ve Ağaçlandırma Vakfı (TEMA) Temsilcisi)

1. OTURUM

Açılış Konuşmaları :
Ali KETENCI Adıyaman Ticaret ve Sanayi Odası
Erkan ALEMDAROĞLU GAP Bölge Kalkınma İdaresi Bölge Müdürü
Abdülkadir KIRMIZI Adıyaman Belediye Başkanı
Adnan TÜRKDAMAR Adıyaman Vali Yardımcısı

GAP Bölge Kalkınma Planı Hakkında Sunuş

Vedat ÖZBİLEN GAP Bölge Kalkınma Planı Proje Koordinatörü
Ahmet SALTIK GAP Bölge Kalkınma Planı Sosyal Planlama Grup Yöneticisi

Adıyaman İlinde Yapılan Başarılı Çalışmalar

Sait İbrahim ŞEN Kağıt Fabrikası

2. OTURUM

Beyin Fırtınası

ADİYAMAN

OTURUM BAŞKANI - Ahmet ÇELİK (Türkiye Erozyonla Mücadele ve Ağaçlandırma Vakfı (TEMA) :

Güzide basımımız ve değerli misafirlerimiz, GAP Bölge Kalkınma Planı Bilgilendirme Toplantısı'na hoş geldiniz. Öncelikle bu toplantımıza telgrafı ile katılan Adıyaman Fazilet Partisi Milletvekili Sayın Mahmut GÖKSU Bey'in telgrafını okumak istiyorum. İdarenizin koordinatörlüğünde Adıyaman'da yapılacak olan GAP Bölge Kalkınma Planı'nın hazırlanması toplantısına çok arzu ettiğim halde yoğun meclis çalışmaları nedeni ile katılamıyorum. Toplantının Güneydoğu'nun bu arada Adıyaman'ın makus tarihini yenme hususunda atılmış önemli bir adım olması her fedakârlığı en fazla üstlenen buna karşı nimetlerinden en az yararlanan Adıyaman'ın bu çelişkinden biran evvel kurtulması ve ülke kalkınmasında hak ettiği yeri alması dilek ve temennilerimle, organizasyonu gerçekleştiren sizlere teşekkür eder, tüm katılımcılara, davetlilere ve hemşehrilerine selam ve saygılar sunarım. Mahmut GÖKSU Adıyaman Milletvekili.

Bizde teşekkür ediyoruz. Sevgili misafirler öncelikle bu toplantımızın amaç ve hedeflerini sizlere anlatmak gerekirse, başlangıçta su ve toprak kaynaklarını geliştirme projesi olarak planlanan Güneydoğu Anadolu Projesi bildiğiniz gibi 1989 yılında GAP Master Planı hazırlanması ile entegre bölgesel bir kalkınma projesine dönüşmüştür. Sektörlerarası entegrasyonu dikkate alarak GAP'ın hedef ve stratejilerini belirleyen GAP kapsamında kamu yatırımlarını zaman ve mekân itibarı ile ve finans ihtiyaçları ile planlayan ve Bölge'de uygulanacak gelişme projeleri için bir rehber niteliği taşıyan GAP Master Planı GAP'ın ana dökümanıdır. Dünyada, ülkemizde, GAP Bölgesi'nde son 10 yılda meydana gelen değişimler ışığında GAP İdaresi'nin yanlış uygulamalardan edindiği temel tecrübeler bölgesel kalkınmada özellikle sürdürülebilir insani kalkınma yaklaşımının, benimsenmiş olması GAP Master Planı'nın yeniden gözden geçirilmesini gerekli kılmıştır. Hükümet Proje'nin 2010 yılında tamamlanması için gerekli çalışmaları yapmakla görevlendirilen GAP İdaresi'ne Master Plan'ın yeniden irdelenmesi hususunda talimat verilmiştir. GAP İdaresi yöre halkının yaşam kalitesini sosyal, kültürel, ekonomik ve çevresel açılardan arttırmayı hedefleyen GAP Bölge Kalkınma Planı hazırlığına, halkın katılımını sağlayarak başlamıştır. Bu yaklaşımın Bölge halkının sorunlarına, gereksinimlerine, tutumlarına ve önceliklerine karşı gerçekçi ve duyarlı bir yeni uygulamayı beraberinde getirmesi beklenmektedir. Bu toplantının samimi bir havada yapılması ve bu Bölge'de yaşayan insanlar olarak GAP'tan beklentile-

rinizin açıklıkla ortaya konmasını bekliyoruz. 2010 yılında nasıl bir Adıyaman hedefliyoruz, bunları eğer açık ve net bir dille söylerseniz, bundan sonra hazırlanacak olan Plan'a da o derecede herkesin katkısı sağlanmış olacaktır. Şimdiden ilginizi bu toplantıya çekmek ister, teşekkür ederim. Öncelikle size gündemi takdim etmek istiyorum.

İlk olarak Adıyaman Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Sayın Ali KETENCIOĞLUNUN konuşmaları var, daha sonra GAP Bölge Kalkınma İdaresi Şanlıurfa Bölge Müdürümüz Erkan ALEMDAROĞLU'nun konuşması var. Sonra Adıyaman Belediye Başkanımız Sayın Abdülkadir KIRMIZI Bey'in konuşmaları var. Daha sonra da Adıyaman Valisi Sayın Kadir ÇALIŞICIYA vekaleten Sayın Vali Yardımcımız Adnan TÜRKDAMAR Bey'in konuşmaları var. Daha sonra yine aramıza Ankara'dan katılan ve bu Bölge'ye devamlı gidiş geliş yapan bu Bölge için yıllarını veren GAP Bölge Kalkınma Planı çalışması ile ilgili bilgi sunumu için Sayın Vedat ÖZBİLEN ve Sayın Ahmet SALTİK Bey size birer bilgilendirme konuşması yapacaklar ve daha sonra da beyin fırtınasının oturumu dediğimiz herkesin rahat, açık ve net bir şekilde fikirlerini ve görüşlerini sunabileceği bir oturum, bir tartışma ortamı yaratmaya çalışacağız. Öncelikle ben konuşmayı Adıyaman Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkan Vekili Ali KETENCIOĞLUN'A bırakmak istiyorum, buyurun efendim.

Ali KETENCIOĞLU (Adıyaman Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkan Vekili) :

Sayın Vali Yardımcım, Sayın Belediye Başkanım, GAP Bölge Müdürüm ve değerli personelim, Kamu kurum ve kuruluşlarının değerli yöneticileri ve Sayın misafirler, hepinizi Adıyaman ve Ticaret ve Sanayi Odası adına hoş geldiniz diyor, saygılar sunuyorum.

GAP dünyanın sayılı bölgesel kalkınma projelerinden bir tanesidir. Bu Proje'nin kalbi master planı yaklaşık 10 yıl evvel yapılmıştır ve günümüze kadar gelmiştir. Fakat Bölge'nin gelişme trendine girmesi ile ihtiyaçlar da gelişip farklılaşmıştır. Bu itibar ile GAP Master Planı'nın yenilenmesinin ne kadar doğru olduğu çok açık bir şekilde ortadadır. Proje'nin başarıya ulaşması için yeni yapılacak Plan'ın gerçekçi ve doğru yapılması gerekmektedir. Başarıya ulaşmak için Bölge halkının, sivil toplum örgütlerinin, sanayicilerin, kamu kurum kuruluşlarının görüş ve önerilerinin alınmasının önemli katkılar sağlayacağına inanıyoruz. Biz Adıyaman Ticaret ve Sanayi Odası olarak GAP İdaresi'ni yaptıkları bu çalışmalardan dolayı kutluyor, başarılar diliyoruz. GAP Bölge Kalkınma Planı yeniden hazırlanırken Odamızın nazikane fikirlerini birkaç başlık altında toplamak istiyorum. Bu Proje'de yer alan ve geçmişte mağdur olan Adıyaman'ın fedakarlıkları göz önüne alınarak mağduriyetinin giderilmesi gerekmektedir. Adıyaman'ın GAP'ın arka bahçesi olmaktan çıkarılıp, hak ettiği yere getirilmesini istiyoruz, ulaşımın yetersiz olduğu yer-

de ticari ve sanayi faaliyetler de yetersiz olur. Bu nedenle çıkmaz sokak olma durumundan kurtarılması ve Bölge illeri ile bağlantıların çağa uygun bir şekilde yapılanması, ulaşım kalitesinin artırılması ve en önemlisi demiryolunun üretiminin merkezine kadar getirilmesi gerekmektedir. GAP ile yöre halkı için ilk akla gelen şey toprağın su ile buluşmasıdır. Maalesef bu konuda Adıyaman son derece yetersizdir, toprağın, sulama projelerimizin bir an önce faaliyete geçmesi ve yeni sulama projelerimizin üretilmesi büyük önem arz etmektedir. Çaresiz kalan çiftçilerimizden baraj, göl kıyısında arazisi bulunanlar kendi imkanları ile sulu tarım yapmakta bu da sulama maliyetlerini yükseltmektedir. Çiftçilerimiz, ülkemiz ve ekonomimiz için kaynak israfına yol açmaktadır. Sanayinin önünü açacak olan sulu tarımına dayalı tarımsal ürünlerdir. Bu nedenle toprağın su ile ivedi olarak buluşmasını çok önemsemekteyiz. Bölge'ye yönelik KOBİ kredilerinin teşvik sisteminin yeniden gözden geçirilmesi ve kredilerin artırılması gerekmektedir. Bu kredilerden sınırlı sayıda müteşebbislerin faydalanması yerine daha çok sayıda müteşebbisin faydalanması gerekmektedir. GAP Bölgesi'nde Yatırım yapmak için Bölge'yi ziyaret eden yatırımcı ve iş adamlarımızın ilimize yönlendirilmesini istiyoruz. Turizm, Adıyaman ve Bölge için çok önemli bir potansiyeldir, dünyanın sekizinci harikası olarak kabul edilen Nemrut'un tanıtımı ülkemizde ve dünyada yeterli bir şekilde yapılmalı, buna bağlı olarak gelecekte hizmet sektörlerinin canlandırılması ve çoğalması sağlanmalıdır. Adıyaman'da gıda sanayinden tekstile, su ürünlerinden, oto yan sanayiye son derece geniş bir sektörel yelpazede hammadde ve alt yapı söz konusudur. Tarıma dayalı sanayi üssü olmaya aday ilimizin sahip olduğu kaynaklar oldukça önemlidir. Diğer alanlara bakıldığında su ürünleri Adıyaman için oldukça önemli geleceğin en pürüzsüz sektörlerinden birisidir, seracılık konusunda benzeri şeyleri söylemekte mümkündür. Sanayicinin üretmekten çok üretileni pazarlama sorunu vardır. Adıyaman sanayicilerinin yeni pazarlar bulması bir an evvel bir araya gelerek sektörel dış ticaret şirketleri kurması gerekmektedir. Konut ve iş yeri ihtiyacı önemli boyutlarda olduğundan Bölge'de inşaat malzemeleri, hazır beton elemanları, prefabrik ve benzeri alanlara yatırım yapılabilir. Adıyaman'ın dış dünya ile entegrasyonu, yeteri kadar tanınması, yabancı sermayenin ilimize çekilmesi, ekonomik ve sosyal canlanma için GAP Müdürlüğü'nün Adıyaman'da kurulması şarttır. Ayrıca GAP İdaresi yöremiz insanlarımızın yaşam kalitesini arttırmak adına teknolojik, bilimsel çalışmalara somut projelere açık olmalı, iller arasında daha dengeli davranmalı ve siyasi baskılardan uzak kalmalıdır. Sözlerime son verirken yeni GAP Master Planı'nda başarılar diler, Adıyaman Ticaret ve Sanayi Odası adına saygılar sunarım.

Ahmet ÇELİK :

Konuşmalarından dolayı, Adıyaman Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkan Yardımcı Sayın Ali KETENCIOĞLU'na teşekkür ediyoruz. Evet GAP Bölge Kalkınma İdaresi Şanlıurfa Bölge Müdürümüz Sayın Erkan ALEMDAROĞLU'nu mikrofonu davet ediyorum.

Erkan ALEMDAROĞLU (GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı Ş. Urfa Bölge Müdürü) :

Sayın Valim, saygı değer konuklar, hepinize hoş geldiniz diyorum. Aslında bu toplantıya bugün İdaremin Başkan Yardımcısı Kaya YAŞINOK gelecekti, fakat kendisi buraya geldiği ve aniden dönmek zorunda kaldı. Çok acil bir işi çıktı, ben şimdi size bu açılış konuşmasını yapacağım.

GAP İdaresi'nin, GAP Bölge Kalkınma Planı hazırlama çalışması kapsamında düzenlemiş olduğu bu toplantıya hoş geldiniz. Bugün burada Güneydoğu Anadolu Projesi'nin hedef ve stratejilerini belirleyen ve 1989 hazırlanmış bulunan GAP Master Planı'nın yenilenmesi çalışmaları ile ilgili bilgi sunmak ve görüş alış verişini için toplanmış bulunuyoruz. Bildiğiniz üzere 1998 yılı Haziran ayında hükümet, GAP'ın 2010 yılında tamamlanması ile ilgili planları hazırlamakla GAP Bölge Kalkınma İdaresi'ni görevlendirmiştir. Bu görev kapsamında İdare, GAP Master Planı'nın yenilenmesi çalışmasını başlatmış bulunmaktadır. Bu çalışmanın amacı bölgesel, ulusal ve uluslararası değişimlerin gerektirdiği formülasyonların yanı sıra sürdürülebilir insanı kaynakların gelişmesinden kaynaklanan ve GAP'ın özellikle son 10 yıl zarfındaki uygulamalarından elde edilen birikimlerin ışığında ortaya çıkan kavramları GAP Bölge Kalkınma Planı'na dahil etmektir. Hedeflenen sürdürülebilir gelişmenin odağına, insanı yerleştiren ve bu nedenle de katılımçılığı esas alan bir anlayışı da beraberinde getirmektedir. Değerli konuklar Güneydoğu Anadolu Projesi bugün gerek ülke ve gerekse Bölge sosyo-ekonomisini etkileyen sonuçları gerekse sürdürülebilir insani gelişmeye ilişkin ilke ve uygulamalarıyla sadece Türkiye'ye değil dünyaya mal olmuş bir örnek projedir. Biz GAP Bölge Kalkınma İdaresi olarak 10 yılı aşan bir süredir GAP'ı planlamakta, programlamakta ve izlemekteyiz. Bu yıl GAP'ta önemli dönemeçlerin yaşandığı bir zaman dilimini olmuştur. 1989 yılında tamamlanan GAP Master Planı, kamu yatırımlarının sektörel ve finansal ihtiyaçlarını belirleyerek GAP'a entegre bölgesel kalkınma projesi olma ufkunu kazandıran bir belgedir. Ancak bu Plan, Proje kapsamında yapılması gereken kamu yatırımlarında bir rehber olmaktan öteye geçememiştir.

Sayın konuklar GAP'ta planlanan ve inşa edilmekte olan bütün fiziksel yapılar barajlar, santaller, yollar, organize sanayi bölgeleri ekonomik gelişmenin büyümenin alt yapısını oluşturmaktadır. Bu tesisler eşit, adil, erişilebilir, sürdürülebilir bir kalkınmanın aracıdır. Kalkınmanın asıl hedefi insan mutluluğudur, bizler yani kamu kurumları bu taraf ettiğim ortamın yaratılmasına aracı olan kuruluşlar durumundayız. Kamu yatırımlarının da bu ortamın temelini oluşturması amaçlamaktadır, sürdürülebilir insani gelişme, doğal ve beşeri kaynakların optimum kullanımı yoluyla gelecek kuşakların olanakları tüketilmeden halkın tercihi potansiyelini eksiksiz bir bi-

çimde hayata geçirebilecekleri bir ortamın yaratılmasını ifade eder. Gerçek bir kalkınma ne sadece üretim artışı ne de sadece ekonomik katma değer yaratılmasından geçmektedir. Asıl olan yatırımlarla kaynakları geliştirerek bir taraftan ekonomik ve sosyal refahı sağlarken öte yandan da bunun sürdürülebilirliğini sağlayabilecek insanı gelişmeyi gerçekleştirmektir. Sürdürülebilir kalkınma kamu sektörünün yanı sıra özel sektör ve halk katılımından oluşan üçlü bir sac ayağına dayalıdır. Az önce ifade etmeye çalıştığım gibi kamu sektörü yatırımı sürdürülebilir kalkınma ve gerekli alt yapıyı oluşturacaktır. Bu açıdan Güneydoğu Anadolu Projesi artık sadece kamu yatırımlarının planlanması ile vücut bulacak bir kalkınma projesi olma niteliğini aşmış, özel sektörün ve bizzat halkın da projeye katkı sağlaması gereken bir safhaya ulaşmış durumdadır. Güneydoğu Anadolu Projesi'ni kalkınma sürecinde yer alacak tüm kesimlerin katılımı ile planlanmak durumundadır. Bu nedenle GAP'ta yeni bir aşmaya daha ulaştığımızı söylemek yanlış olmayacaktır.

GAP kalkınmasında artık merkezi planlamadan, katılımcı planlamaya ve bunun uygulanmasına geçiş dönemcini yaşamaktayız. Önemle belirtmek isterim ki, GAP İdaresi olarak bize verilen görevi yeni Güneydoğu Anadolu Plan ve Kalkınma Programı'nın hazırlanmasını Güneydoğu'da yaşayan herkesin işi haline getiriyoruz. Bu Plan'a herkesi ortak ediyoruz, sayın konuklar bundan böyle GAP Bölge Kalkınma Planı olarak adlandıracağımız belge bir plan olma ötesinde bir yandan bir kalkınma rehberi diğer yanda da kalkınmanın uygulama programı hüviyetinde olacaktır. Ortaya çıkacak Plan yukarıda sözünü ettiğim sürdürülebilir insani gelişmeye ilişkin ilkeleri içeren bütün toplum kesimlerinin katılımı ile hazırlanmış bir rehber doküman olacaktır. Bu ilkeleri yeni GAP Bölge Kalkınma Planı'na yansıtmanın yolu biraz önce de ifade ettiğim gibi bu planı tüm kesimlerin birlikte ve katılımcı bir şekilde üretmesi olacaktır. Ülkemizde ilk defa uygulanacak olan bu metot inanıyorum ki bölgesel kalkınma uygulamaları açısından Türkiye'nin dünyaya sunduğu önemli bir yenilikçi model olacaktır. Plan'ın katılımcı bir şekilde yenilenmesi çalışması kapsamında bir dizi bilgilendirme, danışma ve ortak çalışma toplantısı gerçekleştirilecek ve değişiklik sürecinin her aşaması hakkında ilgili kesimlere bilgi verilecektir. Çalışma kapsamında konuların özelliğine göre programın önemli bir bölümünün ortaya çıkarılmasında ilgili kesimler bu görevi üstlenme fırsatını da yakalayacaklardır. Burada bulunan katılımcıların GAP kalkınması sürecinde yer alacak tüm kesimleri yani paydaşları temsil etmesine özen gösterildiğini düşünüyorum. Nitekim bu toplantı da kamu kuruluşlarının yanı sıra özel sektör, hükümet dışı kuruluşlar, yerel yönetimler, gönüllü kuruluşlar ve kalkınmadan faydalanacak bireylerin bulunması sağlanmaya çalışıldı. GAP Bölgesel Kalkınma Planı hazırlama çalışması safhaları ile ilgili olarak biraz sonra değerli arkadaşlarımız sizi daha detaylı olarak bilgilendireceklerdir. Daha sonraki oturumda ise katılımcıların görüş ve düşünceleri hakkında belirli bir fikir sahibi olmanıza imkan verecek verimli görüşmeler yapılmasını ümit ediyor, hepinize saygılarımı sunuyorum.

Ahmet ÇELİK :

Teşekkür ederiz, Sayın ALEMDAROĞLU, şimdi de Adıyaman Belediye Başkanımız Abdülkadir KIRMIZI'yi mikrofona davet ediyoruz.

Abdülkadir KIRMIZI (Adıyaman Belediye Başkanı) :

Sayın Valim, değerli misafirler GAP'tan Adıyaman'a zahmet edip teşfik buyuran muhterem arkadaşlar, hepinizi saygı ile selamlıyorum. Tabii güzel temennilerden ibaret olan konuşmalarınızı dinedik. Biz Adıyamanlıyız hani Makine İkmal Müdürlüğümüz var bizim orada çeşitli modeller kamyonlar var kimisi çalşır vaziyette bazen de bire bir kenarda durur. Derim bu ne yapıyor burada derler ki Başkanım bunu hurdaya ayırdık, e burada niye çürüyor diyor hayır çürümüyor parçalarını söküyoruz. Hangi arabaya lazım olursa oraya takıyoruz, yani bir kamyon geldi faal durumda neyi gerekiyor diyelim ki diferansiyeli onu oraya takıyor işte efendim yok şanzımanı başka bir araca kesiyor ama kaportası yerinde. Şimdi değerli katılımcılar Adıyaman bu çevre vilayetlerimizin hurdası olmuştur. Ben bu toplantıya iştirak etmeyecektim ama çok sevgili bir yol arkadaşım var sevgili Cem ısrar etti dedim ki ben orada konuşsam iki taraftan bir şeyi kıracağım ya Adıyamanlıları kıracağım, Adıyamanlılar bana kırılacak her şey normalmiş gibi, ya da GAP'tan gelen misafirlerimizi kıracağım. Dedi hangisini kırarsan kır konuş dedi, peki. Şimdi artık amacımı kırmak değil, şunu ifade ediyorum değerli arkadaşlar buraya yazılmış merkezi planlamadan, katılımcı planlamaya kime derdimizi anlatacağız, nereye katılacağız. Hani GAP'tan sorumlu Devlet Bakanı, hani GAP'ın Başkanı, hani Başkan Yardımcısı, Adıyaman hurdalık yine bir şeyler söküp götürmeye gelmişler galiba, ben şunu ifade ediyorum.

Sevgili arkadaşlar katılımcılığı şunu bunu bırakın 388 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile bu teşkilat kurulmuştur. Ve benim hesabıma göre 12 yılda Adıyaman'a GAP bir şey yapmış, keşke yapmasaydı. Adıyaman İmar Planı'nı çizdirmiş keşke çizdirmeseydi. İmar kanunlarında geçer, yönetmeliklerinde geçer 7 m yol yaya yoludur. Adıyaman İmar Planı'na GAP'ın çizdirdiği İmar Planı'na koydukları yolların % 90'ını 7 metre yoldur. Nereden bu uzmanlık nereden bu profesyonellik, nerede bu arayış, ısrarla söyledim biz 10 metreden aşağı Adıyaman'a yol istemiyorum kardeşim. Adam yine peki ne yapıyorsunuz ben hiçbir şey yapamam niye yapamam arkadaşım, bakın elimde buyurun ezbere konuşmuyorum Kanun Hükmünde Kararnamenin tarihi 27.10. 1989 no.388 buradan okuyorum kimse kimseyi aldatmasın ve Adıyaman'da kimsenin tiyatro oynayacağı bir yer değildir. Tiyatro oynamaya hiçbir zaman ihtiyacımız yok, ne diyor, dinleyin Güneydoğu Anadolu Kalkınma İdaresi Teşkilatı'nın görevleri şunlardır; Adıyaman, Diyarbakır, Gaziantep, Mardin, Siirt ve Şanlıurfa şu illeri içerisinde GAP Bölgesi'nde gerekli araştırmaları yapmak. Maddeyi geçiyorum Adıyaman birinci sırada G maddesi. Arkadaşlar bilir bu il

lerin yol, su, elektrik, kanalizasyon, konut, sanayi ve ulaştırma hizmetlerini yürütmek. Buyurun ya konularla ilgili ya bu GAP kararnamesi yanlış resmi gazete sayısı var her şey var burada ve ikinci maddesinin diyor ki değerli arkadaşlar Belediye Başkanlarımızın özellikle dikkatini çekiyorum. GAP İdaresi'nin görev alanına giren; ne giriyor yol, su, elektrik, kanalizasyon, konut, sanayi ve ulaşım giriyor mu giriyor. Bu görev alanına giren yani GAP İdaresi'nin görev alanına giren konular da 1580 sayılı belediye kanunu ve 3194 sayılı imar kanunu ile ilgili ve diğer kanunlar ilgili idarelere verilen imar ve alt yapıya dairmiş bakın dikkat edin imar ve alt yapıya dair hak ve yetkiler bu İdare'ye devredilmiştir. Hak ve yetkiler peki ben şimdi soruyorum, Pınarbaşı Belediye Başkanımız Hasan ÇAĞ işte epey Belediye Başkanımız da var Özel İdare yetkililerimiz de var. GAP İdaresi bugüne kadar ben 6 yıldır Adıyaman Belediye Başkanım, diyorum bir İmar Planı çizdiler keşke çizmeselerdi başka peki yolla ilgili, suyla ilgili bu yasaya göre değerli arkadaşlar Adıyaman Belediyesi'nin bir vatandaşa imar çapı verme yetkisi yoktur gitsin GAP'tan alsın. Ruhsat verme yetkisi yoktur, yok GAP'a verilmiş kaçak inşaat kontrol yetkisi yoktur, gitsin Ankara'dan GAP gelsin buranın kaçak inşaatını kontrol etsin. Binalar projelerine uygun mu değil mi yapıyor mu yapılmıyor mu, bir fikir belirtmeye yetkimiz yok. Yetki kimde yetki GAP'tan değerli arkadaşlar bir şeye dikkatinizi çekiyorum bizim güneyimize bir baraj yapıldı Atatürk Barajı, ne yapıldı bu Urfa'nın tarlalarını sulamak için, Mardin'in tarlalarını sulamak için, oranın hayvanlarını sulamak için, orada kurt kuş ne varsa doğru, Adıyaman'ın insanlarını niye hiç düşünmedikte, Harran'ın hayvanlarını düşündük. Hayvan diyence oranın insanlarını kastetmiyorum yani orada ki çiftliklerde falan yaşayan gerçek hayvanları kastediyorum. Mardin'in toprağını düşünüyoruz efendim işte proje ona uygundu olabilir, yukarıımızda bir baraj yaptılar, şimdi aşağıdan kestiler Urfa'ya, yukarıda Çat Barajı, nereye verdiler suyunu Malatya'ya. Yukarıdan kestiler Malatya'ya bir de batı tarafımızda bir baraj yaptılar Çataltepe Barajı nereye verdiler suyunu Gaziantep'e elli defa dedik şurada bir köprü yapın. Şu Adıyaman Körfez oldu şuraya bir köprü, yani Urfa'ya baraj, Malatya'ya baraj, Antep'e baraj Adıyaman'a bir köprü de mi yok arkadaşlar. Yazık günah ha şimdi yeni bir şeylerimize göz dikmişseniz gardaş yeter, Allah Billah aşkına benim bir talebim var. Ya GAP'ı akli başında bir şey yapsınlar yada fes etsinler. 2010 yılına kadar madem ki Hükümet bir uzatma kararı almış, bir katılımçılık falan da var, diyeceksiniz ki öneriniz ne. Koçali Barajı Adıyaman'ın hayatını kurtaracak en büyük projedir. Koçali Barajı'nı lütfen not alın ve Gömiken Barajı'nı da Adıyaman merkezine içme suyu olarak programlamanızı istiyoruz sizden. Sakın ha onu da Nizip'e, Kilis'e falan taşımaya kalkışmayın. Biz Koçali Barajı'nın Adıyaman topraklarını sulamak için Gömiken Barajı'nı da içme suyu vermek için yani programlanması için somut talebimizdir. Şimdi Adıyaman halkı fakir, tütüne kota koydu Hükümet kendine göre haklı olabilir, bir şey demiyorum, madem ki tütünü vatandaşın elinden koparıyorsun aç mı bırakacağız insanlarımızı, o zaman ne yapacağız. Hiç değilse şu Koçali Barajı

ji'ni bir an önce kaç yılında programlanmış soru soruyorum ben yani burada yetkili olmadığı için Koçali Barajı kaç tarihinde yapımına karar alınmış, bugün itibarı ile ne çalışma yapılmıştır.

Koçali Barajı Adıyaman merkezinin yani Kahta Çayı ile Göksu Çayı arasındaki arazi böyle aşağıya kadar suladığı için bununla ilgili ne yapıldığını, Sayın bir DSI yetkilisi, GAP yetkilisi açıklarsa tabii biz memnun oluruz. Değerli arkadaşlar bakın Atatürk Barajı bağrımızda, ama bize elektrik Keban'dan geliyor ve bizim sanayicimiz rahatsız buradalar iki de bir göz kırpmaya denilen hani bir elektrik kesintisi oluyor ve ben sayın KONUKOĞLU ile Sayın GÜÇLÜ ile görüştüm. O bir göz kırpmaya maliyeti bilmem ne kadar yani petrolümüzü, burada petrol çıkıyor, Adıyaman'a sifıra sıfır elde var sıfır. Bütün bunları, bütün bunları ifade ettikten sonra amacımı tekrarlıyorum, kimseyi incitemek kırmak değil. Bir pompa sistemi var geçen ben Ankara'ya gittim, Sayın Milletvekili Mahmut BOZKURT beni aldı DSI Genel Müdürlüğü'ne gittim, orada güzel bir çalışma yapıldığını takip ettim. Yani bazıları bana işte Mahmut BOZKURT'a yağcılık falan yapıyor der, öyle bir niyetim de yok. Partili de değilim fakat biz Adıyamanlılar olarak çalışanın emek çekenin alın teri hakkını verelim ki başkası da örnek alsın, baktım Mahmut Bey'in çok güzel çalışmaları var pompacılarla ilgili, hakikaten çok güzel çalışmaları var. Ben bunu takdirle karşıladığımı ifade etmek istiyorum ve amacım ne GAP'tan gelen çok saygı değer misafirlerimizi kırmak ne de bir başkasına rahatsızlık vermek değil, amacımız gerçekten eğer bize danışmak için gelmişseniz ve ya bize bir şeyler anlatmak için gelmişseniz, bizde gerçek duyularımızı size anlatmak zorundayız. Ben belki sizi fazla yordum bunun için özür diliyorum, tekrar diyorum, GAP'ı ya kendine getirin ve şu kararname metinlerinizi iyi değerlendirin ya da Adıyaman'ın da bir GAP ili olduğu arasına hatırına gelsin. Ben bu toplantının her şeye rağmen hayırlara vesile olmasını diliyorum, hepinize saygılar sunuyorum.

Ahmet ÇELİK :

Sayın Belediye Başkanımıza teşekkür ediyoruz. Şimdi de Adıyaman Vali Yardımcısı Sayın Adnan TÜRKDAMARI davet ediyoruz.

Adnan TÜRKDAMAR (Adıyaman Vali Yardımcısı) :

Değerli misafirler, değerli Adıyamanlılar politika tespiti için bir karar alınmış, bunu Ankara'da masa başında yapmak yerine, bizzat uygulamada çalışan insanlardan, kamu görevlilerinden, sivil toplum örgütlerinden ve orada yaşayan insanlardan sormayı, onların fikirlerini almayı uygun bulmuşlar. Başkanımızdan gördüğümüz kadarı ile tabii Adıyamanlılar dertli, sıkıntılı haklılardır. İşte demokrasinin, bu politikanın güzelliği de burada, herkes eteğinde ki taşı dökcek gelen arkadaşlarımız kamu görevlileri de bunları kayda geçirecek not alacak ve yeni bir po-

litika tespiti olacak, ben köyde çalışan ebeden, öğretmenenden, ilçedeki kaymakam arkadaşlarımıza kadar bütün görevlilerden, belediye başkanlarımızdan uygulamadaki bütün sıkıntıları çekinmeden anlatmalarını heyecanlarını, sıkıntılarını, dertlerini, sorunlarını dile getirmelerini diliyorum. Terör bitti. Bundan sonra çağdaş, uygar ne varsa Adıyaman'da da Güneydoğu'da da, Doğu'da da o olacak. Bundan ümit varız.

Bu konuda konuşarak tartışarak, fikir alışverişi yaparak olacak. Ben bu toplantının Adıyaman'ın, Doğu ve Güneydoğu'nun makus talihini kırması dileğiyle Doğu ve Güneydoğu'ya tüm Türkiye'ye hayırlı ve uğurlu olmasını diliyorum. Katılımlara huzur ve güven ortamı içersinde ev sahipliği yapabilmeyi diliyorum. Yani kusura bakmasınlar, teşekkür ediyorum.

Ahmet ÇELİK :

Teşekkür ediyoruz. Şimdi de GAP Bölge Kalkınma İdaresi Koordinatörü Sayın Vedat ÖZBİLEN'e söz veriyoruz.

Vedat ÖZBİLEN (GAP Bölge Kalkınma Planı Proje Koordinatörü) :

Sayın Valim, Vali Yardımcılarım, Sayın Belediye Başkanım, değerli katılımcılar hepinizi saygıyla selamlarım. Ben GAP İdaresi adına, bu toplantıyı niçin yaptık, niçin yapıyoruz, GAP Bölge Kalkınma Planı neden yenileniyor, yenilenirken izleyeceğimiz yöntemler hakkında sizlere bilgi vereceğim. Biz ekip olarak buraya geldik. Ekibimizden biri grup üyesi arkadaşımız Ahmet Saltık size sosyal planlama konusunda bilgiler verecek, ama sizlerin arasında diğer ekip arkadaşlarımızda var onlar da sizlerin görüş ve önerilerini alıp, Adıyaman'ın sorunları nedir onu tespit etmek, hem de GAP Bölge Kalkınma Planı hazırlanırken nelere dikkat edilmesi konusunda sizlerin önerilerini kaydedecekler. Şimdi biliyorsunuz, Sayın Belediye Başkanı'mızın bahsettiği bir hükümet kararı var. Bu 98 yılında alındı. Bakanlar Kurulu Kararı Güneydoğu Anadolu Projesi'ni 2010 yılında bitirmek, bununla ilgili planlama çalışmalarını yeniden yapmak gözden geçirmek, biliyorsunuz 10 yıllık bir deneyim var. Bu deneyimle neler kazanıldı. Hatalar nedir, yapılan doğru şeyler nedir, nerelerde ne hatalar yaptık. Elde ettiğimiz deneyimleri nasıl yansıtabiliriz konusunda, GAP İdaresi görevlendirildi. Yani GAP İdaresi'ne dendi ki siz bu planı yapın, şimdi biz bu planı yaparken tabii daha önce yapılmış olan 89 yılındaki Plan'a dayalı olarak yapmak zorundayız. Niye? O plana dayalı olarak 10 yıldır bir uygulama yapıyor. Biz ona GAP Master Planı diyoruz. Bu GAP Master Planı Bölge'nin kalkınması için, 9 ilin kalkınması için, kamu yatırım ihtiyaçlarını, bunların sektörler olarak dağılımını, finansman ihtiyaçlarını ilgili kuruluşlara düşecek olan görevleri ortaya koyan bir doküman. İşte Fırat ve Dicle nehirleri üzerinde 22 baraj 19 hidroelektrik santral yapılacak, 1.7 hektar alan sulanacaktır. Onun bir sonucu olarak tarıma da-

yalı sanayiler geliŒecek hepsi zincirleme olarak tarım, sanayi, hizmet sektörü Bölge'de geliŒecek. Tabii bu geliŒirkende bu geliŒmeyi sağlayabilmek için ilgili kuruluŒlara, uygulayıcı kuruluŒlara acaba ne görevler düŒüyor. Bunun bölge planlama seviyesinde tespit edilmesi gerekiyor. Çünkü bunu ortaya koyanda Master Plandı. Bir rehber dokümandı. Bu rehber doküman bu konudaki çalıŒmaları yapıyordu ve önerileri getirmiŒti. Bu plan hazırlanırken izlenen yöntem daha çok merkezi planlama olarak tanımladığımız bir Œekilde yani bürokraside hazırlanmıŒtı. Devletin ilgili kurumları bir araya gelmiŒ Bölge'de çalıŒmalar yapmıŒlardı. Onun sonunda ortaya çıkmıŒ bir dokümandı. ŒiŒte 10 yıllık süreç içerisinde Bölge'deki çalıŒmalarda bu dokümanın sizin görüŒlerini pek yansıtmadığını tespit ettik ve sizler de hep bizi bu Œekilde eleŒtirdiniz. Dediniz ki bu yapılan plan bizim görüŒlerimizi yansıtmıyor. Bizim sorunlarımızı dikkate almadı. Bu tür bir eleŒtiri getirmiŒtir. Bu eleŒtirileri tabii biz her zaman dikkate alıyoruz ve bunu GAP İdaresi olarak yazmıŒtık. Aynı zamanda GAP İdaresi'nin bu 10 yıllık süre içerisinde pek çok uygulaması da var. Œimdi bu GAP Master Planı, ortaya konduktan sonra bu planın uygulanması için bir kurum da ortaya çıkardı. Buna da GAP İdaresi denildi. Sayın Başkan'ın da belirttiği gibi 388 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile GAP İdaresi kuruldu. Bu tamamen bizim dıŒımızda, meclisimizin kabul ettiği ve bizi görevlendirdiği, Œu konularda sen Œu yetkilerle görev yapacaksın dediği bir durum. Dolayısıyla da bizim görevimiz planlama yapmak, koordinasyon yapmak, uygulayıcı kuruluŒlara da GAP Master Planı'nda ortaya konulan projelerin hayata geçirilmesi konusunda görev vermek ve bunun takibini sağlamak görevimiz bu.

Bunun dıŒında başkanımızın, yani sadece Adıyaman değil diğer yerel yönetimlerinde pek olumlu desteğini alamadığımız imar konusundaki yetkiler de bize devredildi. Bunlar meclisimizden çıkan yani aynı zamanda Adıyamanlı milletvekillerin, politikacıların da kabul ettiği oylarıyla çıkan bir Kanun Hükmünde Kararname onlar tarafından bize verilmiŒ görev ve biz de Kanun Hükmünde Kararnamenin verdiği görevler çerçevesinde yapıyoruz. Œimdi bunların tartıŒılması gerekiyor. Çünkü 10 yıllık uygulama sürecinde bunlar konusunda ki sorunlar dile getirildi. Bu sorunları biz GAP İdaresi olarak da bu bir kenara yazdığık. Çünkü yöre insanın talebi, bunların irdelenmesi gerekiyordu. İkinci bu Bölge'de 10 yıllık süre içerisinde hem sosyal yapıda hem ekonomik yapıda çok deđiŒiklikler oldu. Törenin getirdiği huzursuz bir ortam, onun etkileri, köyden kente çok hızlı göç olayları, bazı kentlerimizde çok nüfus yoğunlaŒması oldu. Bunlar neyi getirdi. Daha önce yapılmıŒ olan projeksiyonların yeniden gözden geçirilmesini gerektirdi. O projeksiyonlara dayalı olarak projeler yapılmıŒtır ve ilgili kuruluŒlarda o projeksiyonlara göre hareket ediyorlar. Dolayısı ile böyle bir eksiklik ortaya çıktı. Çünkü Bölge'deki deđiŒimler çok hızlıydı. Bunlara müdahale edilmesi gerekiyordu. Diğer bir deđiŒim, bu 10 yıllık süreç içerisinde deđiŒimler oldu. Biz GAP'ı dünyadaki deđiŒimlere kendimizi kapalı tutmalıyız, nedir 92 yılında Rio'da

Cumhurbaşkanımızın da imzalamış olduğu gündem 21 adlı bir doküman . Ki bu dokümana yüzün üzerinde devlet başkanı imza attı ve kabul ettiler. Bu neydi, 21. yüzyılın planlama kararları yani bir bölgeyi kalkındırmak istiyorsanız dikkat edilmesi gereken kriterler, bu kriterleri her ülke kendi standartlarında yeniden irdelenecektir. Dolayısıyla bunlarında yeniden ülkemiz şartlarında aynı zamanda Güneydoğu şartlarında irdelenmesi gerekiyor. Çünkü Cumhurbaşkanımız imza atmış, bize de bu görevler verilmiş . Diğer değişim Fırat ve Dicle suları artık çok tartışılmaya başlandı. Bundan kendimizi uzak tutamayız. Çünkü 21. yüzyıla su konusu damgasını vuracaktır. Ve bu su konusu uluslararası platformlara taşındı. Artık bizde bu konuda hazırlıklı olmalıyız. Bu kavramlar, yeni değişimler küreselleşme ve getirdiği etkiler, bu planın yeniden gözden geçirilmesi ihtiyacını doğurmuştur. Ve GAP İdaresi olarak bunu zaten tespit etmiştik. Bakanlar Kurulu'nun talimatıyla bu hızlandı. Şimdi biz bundan ne anlıyoruz. Yani biz bunu Ankara'da da oturarak yapabiliirdik .Çünkü hükümet bize bu görevi verdi. Çünkü biz merkezi otoriteyi temsil eden bir kuruluşuz ama 10 yıldır bu Bölge'de çalışıyoruz, yani sizinle çok iç içeyiz. Her ne kadar Belediye Başkanımız bizi eleştirse de Cem bey'in katkısıyla buraya gelmiş olsa bile, Cem de GAP İdaresi'nin bir elemanı demek ki, sizlere ulaşabiliyoruz. O tür ilişkilerimiz ile sizlerin dokularına kadar işlemişiz. Bizim de kendi açımızdan değerlendirdiğimiz başarılı bir yönümüz var GAP İdaresi olarak. Bu iç içe olmanın getirdiği sizlerin sorunlarınızı bilmemizden kaynaklanan bu planı yaparken artık biz yapmayalım. Yöre insanı yapsın. Çünkü eleştiriyorlar. Bize siz planı yaparken planı bize danışmadınız. O zamanda hükümetin verdiği kararla, 2010 yılında Güneydoğu Anadolu Projesi'ni bitireceksek bu Plan'da neler olmalı. O zaman siz devreye girin, yani biz de dedik ki GAP İdaresi kendi aramızda yaptığımız tartışmalarda bunu yöre insanıyla birlikte yapalım. Bu yetkimizi onlarla paylaşalım, onların fikirlerini alalım, birlikte çalışalım. Sadece fikirlerinizi almayacağız GAP İdaresi olarak karar verdik. Sizinle birlikte çalışacağız, sizleri çalıştıracğız. Açıkçası biz bir şey üretmeyeceğiz. Çünkü 10 yıllık deneyim, yapmış olduğumuz uygulamalar onu gösterdi. Bizim teknik kapasitemize size sunacağız. Ama Adıyaman'ı 10 yılda nasıl görüyorsunuz. İmar yetkilerini kaldırmak mı bunu almak mı istiyorsunuz söyleyin. O zaman bunun için birlikte uğraşalım, kendi evimizi daha iyi yapmak istiyoruz. 7 metrelik yollar yanlışır. Bu konuda eleştiriliyor. O zaman doğru önerinin sizden gelmesi lazım ve bunu savunalım. Dolayısı ile sizlerle birlikte çalışacağız, sizlerin fikirlerini alacağız.

Yatırım programları hazırlarken, sizlere valilerimize, belediye başkanlarımıza, muhtarlarımızı, kaymakamlarımıza, sanayi ticaret odamıza, borsalarımıza soracağız. 2010 yılında Adıyaman'ı nasıl görmek istiyorsunuz, öncelikleriniz nedir? Hangi öncelikleri dikkate alarak bunları geliştirdiniz. Tarım mı, sanayi mi, turizm mi hangi dallar. Bunları siz söyleyin bunların gerçekleştirilmesi, yatırım programlarına gitmesi konusunda, GAP İdaresi sadece bir koordinatör

kuruluş olsun her zaman yanınızda oluruz. Aracı bir kuruluş olarak projelerin hazırlanması aynı zamanda da bu projelerinde uygulanmasında ama siz etkin olacaksınız. Eğer siz bizi nasıl yönlendirirseniz sizden gelecek olan bilgilere göre hareket edeceğiz. Dolayısı ile bizden bir şey beklemeyiniz biz sizden bekliyoruz. Sayın Belediye Başkanımız hep eleştirdi. Şimdi de biz diyeceğiz ki bizim eleştirme hakkımız doğudur.

Yapmış olduğumuz bu toplantılar 10 ay sürecek. Bu çalışmalarımız sadece burada kalmayacak. Daha küçük toplantılar, küçük gruplar halinde toplantılar yapılacak. Bu bilgilendirme toplantısı, bu işe başlayacağımızı size anlatmak toplantısı daha küçük gruplar halinde toplanacağız. İmalat sektörü için tarım için, eğitim için, sağlık için, basın sorunlarının çözülmesi için oradan gelecek girdiler, sizden gelecek verilere göre o planı ortaya koyacağız, eleştireceğiz. Diyeceğiz ki siz bunları yapmadığınız için plana girmedi. Dolayısıyla katılımcı planlamadan andığımız bu, bunu yaparken de bizim 5 tane yöntemimiz var. Yani katılımcılıktan neyi anlıyoruz sizi nasıl katacağız bu plana. Birincisi bugün yapmış olduğumuz toplantılar gibi bunu 9 ilde yaptık. Bugün son Adıyaman işte 30'unda bitiriyoruz. Diğer illerde de bitirdik. Oradan da girdiler aldık, bilgilendiriyoruz. Hükümet bize bu gücü verdi. 2010 yılı için GAP Bölge Kalkınma Planı hazırlayın diye. Ve biz de diyoruz ki bunu yaparken sizinle birlikte yapacağız. Siz etkin rol alacak, biz de sadece aracı bir kuruluş olacağız. Biz sadece teknik eleman olarak kullanacaksınız. Teknik kapasitemizi size sunacağız. Getirdiğimiz uzmanlarla birlikte siz tayin edeceksiniz, sizlerle danışacağız, sizlerle birlikte ortak çalışmalar yapacağız. Hatta bazı konuları delege edeceğiz. Valiliğimize diyeceğiz ki eğitim konusunda çalışmalarını siz yapın. Belediye Başkanlığımıza diyeceğiz ki kentin gelişmesi imarla ilgili konularda neler olmalı onları siz söyleyin. Diyeceğiz ki GAP İdaresi nasıl olmalı, eleştiriliyor, 388 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile biz verilen yetkiler bunları daha iyiye götürebiliriz. Sözgelimi, kanun hükmündeki kararname değişirse sizler neler koyardınız. Bunları delege edebiliriz. Şimdi sağlıkla ilgili bir konuyu, tarımla ilgili bir konuyu Tarım İl Müdürlüğü'ne vereceğiz. Diyeceğiz ki Adıyaman'ın tarımla ilgili sorunları nedir. Bunlar nasıl çözülür siz bize önerin. Dolayısı ile, yöntemimiz bu olacak ve 10 ay boyunca sizlerle geleceğiz sık sık toplantılar yapacağız. Ama hep siz etkin olacaksınız ve bu plana sizin görüşlerinizi yansıtmaya çalışacağız. Yani GAP Bölge Kalkınma Planı'na herkesi ortak ediyoruz. Sade vatandaş da, muhtar da, valilerimizi, belediyelerimizi, kaymakamlarımızı, basınıımızı, herkesi. Ben şimdi şöyle bir çalışma yaptım işte. Burada 10 yıllık deneyimimizde Adıyaman'da öncelikli şeyler ne olabilir. Sulama projelerini Başkanı belirtti. Bir an önce bitirilmeli de Koçali Barajı'nı bir an önce bitirin. Bunu beraber yapacağız. Bitilmesi doğrultusunda DSİ'yi ve hükümeti, argo bir terimle beraber sıkıştıracağız. Bunu fazla bizden beklemeyin, siz sahip olacaksınız bize yol göstereceksiniz. Birlikte bizde destek vereceğiz. Meclise ulaştırılması, hükümete ulaştırılması konusunda biz görevimizi yapacağız. Diyeceğiz ki tartışılan konular bunlardı. Çünkü hepsi kayıtlı-

ra geçiriliyor, sonra kitap haline getireceğiz. Sizlere de dağıtacağız, politikacılara da vereceğiz. Adıyaman ili bunu istiyor ve öncelikli olarak da soruyorlar, ne zaman yapacaksınız Koçali Barajı'nı, erteleyecekmişsiniz., böyle kuşkular var. Bunları ortada kaldırma yolunda sıkıştıracağız. Ama bunları sizin söylemesi lazım. Yani Belediye Başkanımız nasıl bizi eleştirdi. Aynı şekilde diğer kesimlerinde bizi eleştirmesi yapıcı olacaktır, biz bunlara açığız. Çünkü tartışmazsak, birbirimizi eleştirmezsek Planı ortaya doğru koyamayız. Kentsel alt yapı sorunları nedir, onları tartışmalıyız. İmalat sanayiini nasıl geliştirebiliriz. Bunlar Adıyaman için öncelikli sorunlar görünüyor. Turizmi nasıl geliştirmeliyiz. Turizm çok önemli. Onun alt dalları var, bunları hep tartışmamız lazım. Turizm İl Müdürleri'nin etkin bir rolü olmalı, onlardan katkı bekliyoruz. Tabii bunları yaparken de hem teknik ve ekonomik gerçeklikler geçerli olmalı. O da bizim kendi teknik ekibimizin yapacağı analizlerle ortaya çıkacak. Tabii bunu yaparken bizim kabul ettiğimiz bazı temel kavramlar var, bu temel kavramlardan hareket edeceğiz. Hatta bu temel kavramları bile sizlerle tartışmak istiyoruz. Diyoruz ki bizim için önemli olan sürdürülebilir insani gelişme ve Güneydoğu Anadolu Projesi'ni biz böyle anlıyoruz. Güneydoğu Anadolu Projesi su ve toprak kaynaklarını geliştirme projesi değil insani geliştirmeye yönelik proje. Bunu böyle anladığımız zaman projelerde her şey değiştiriyor, insanı ön plana çıkarıyorsunuz. İşte şurada bizim yaptığımız size gelip bu Planı birlikte yapalım önerisini getirdiğimiz gibi yararlı olmasını istiyoruz. Her şeyin buradan yukarıya merkeze gitmesini, saydam olmasını istiyoruz. Yani sorunları paylaşmak istiyoruz, sorunları paylaşırken de sizin etkin rol oynamanızı katılımcı olmanızı sosyal adaleti sağlayacak, cinsiyet dengeli kalkınmayı ön plana çıkarmak istiyoruz. Aynı zamanda dünyanın 21. yüzyılda kabul ettiği planlama ilkelerini planlamaya entegre etmek istiyoruz. Çevrenin korunması, gelişim, kalkınım, gelecek nesillere düzgün bir çevre bırakalım. Kültür varlıklarımızı koruyalım ,öncelikleri de tartışmak istiyoruz. Yani ulusal öncelikler çok farklı olabilir. Güneydoğu Anadolu Projesi'nin öncelikleri, hatta Adıyaman'ın öncelikleri çok farklı olabilir. Bunlar bazen planlara yansıtıyor ama biz bunu yansıtmak istiyoruz. Adıyaman'ın gelişmesi için öncelikli sektörler nelerdir. İlk üçüncüsü olarak hangisini görüyorsunuz. Bunları belirlemek lazım. Çünkü o öncelikler Plan'ın gerçek anlamda yapılmasında önemli bir rol olacak. Dolayısı ile sizler 2010 yılında Adıyaman'ı nasıl gördüğünüzü ve gelişmesinde etkili bir rol alacak, öncelikli sektörleri bize vermeniz gerekir. Buna da tartışarak karar vereceğiz. Turizm mi, tarım mı, sanayi mi bilemiyorum, benim kendi önceliklerim var. Ama bu size uymayabilir. Sizin öncelikleriniz nedir? Bunu plana yansıtılabilmemiz için söylemeniz gerekir, tartışmamız gerekir. Bunlar hep bizim temel kabullerimiz. Bunları da tartışmak istiyoruz, sizin de görüşlerinizi almak istiyoruz. Tabii bu planı yaparken biz teknik açıdan 12 iş kaleminde yapacağız. Bunların hiç detayına girmek istemiyorum. Bundan sonra ki yapacağımız tartışmalarda küçük odak grup çalışmalarını da birlikte yapacağız ve her kalemden birlikte olacağız. Bilginin toplanması, analize edilmesi, sentezinin ya-

pılması, senaryoların hazırlanması, finans konularının tespiti, iş planın ortaya çıkması gibi bu 12 iş kalemini ortaya koymaya çalışacağız. Tabii ki bu planlama sonunda iki tane önemli şey çıkacak. Bir kamu yatırım programları, birde GAP Bölge Kalkınma Planı dediğimiz genel plan yaklaşımımız hedefler, stratejiler ama burada öncelikle vurgulamak istediğim herkesin alışık olduğu bildiği bir şey var. Bu kamu yatırım programlarının hazırlanış şekli orda mesela çeşitli projeler tespit edildi. Örneğin tarımsal geliştirme projesi, Adıyaman için bunu Ziraat Odası'na verebiliriz. Sanayinin gelişmesini Ticaret Sanayi Odası'na vereceğiz. Turizmi geliştirmek için hükümet dışı kuruluşlar etkili rol alabilir. Kültür varlıklarının gelişmesi için Kültür Vakfı'na görevler verilebilir. Ağaçlandırma konusu çok önemli orda da Orman Bakanlığına görevler verilebilir. Yani artık merkezi otoritenin proje uygulanmalar da yavaş yavaş yerel birimlere, hükümet dışı kuruluşlara kaydırılmalı. Onlar da bu işte çalışmalı. Çünkü yöre sorunlarını biliyorlar. Nasıl uygulanması konusunda artık etkili rol almalılar, artık GAP İdaresi bunun oluşması için çaba sarfediyor. Ama bunun bu noktalara geleceğini bilmemiz içinde sizinde etkin bir rol alıp bu projelerin tespitinde bize yol göstermeniz ve çalışmanız gerekecek. Sonunda bunlar çıkacak, bunlarla ilgili bütçelerde para ayrılacak, yıllık yatırım programlarına girecek. Ama bunlar oluşana kadar bu proje demetleri oluşana kadar geçen süreçte sizlerle birlikte olmak tartışmak ve planı bir yerel bir planı Adıyaman'ın istekleri doğrultusunda ortaya çıkmış bir planı hazırlamak istiyoruz. Nedir esas varmak istediğimiz sonuç, planları birlikte yapalım, bilgileri birlikte paylaşalım, birlikte üretelim, analiz edelim. Sadece plan ve proje üretmekle kalmayalım. Aynı zamanda bunun uygulanmasında da birlikte rol alalım. Biz sadece aracı bir kuruluş olacağız. Projelerin uygulanmasında sizlere görevler düşecek. Dolayısıyla da eğer Adıyaman için 2010 yılı hedeflerimiz, sizin beklentiniz doğrultusunda ortaya konan hedeflere ulaşmak istiyorsak birlikte yapmalıyız. Ve 10 yıllık süre içerisinde GAP İdaresi'nin elde ettiği deneyimleri hem yansıtmak hem de size 10 yıllık süre içerisinde gördüğünüz eksiklikleri hem GAP İdaresi'ni eleştirmek açısından hem diğer kurumları ortaya koyup, belli bir plan, belli bir doküman hazırlamak istiyoruz ve 10 aylık süremiz var. Bu 10 aylık sürede de sık sık biraraya geleceğiz, Adıyaman'da. Ama şimdiden de sizler hazırlıklı olmalısınız. Beni dinlediğiniz için teşekkür ediyorum. Öğleden sonra beyin fırtınasında bu konuda görüşlerinize ihtiyacımız var. Lütfen suskun olmayın Sayın belediye başkanımız gibi olun, eleştirin. Görüşlerinizi söyleyin, teşekkür ediyorum.

Ahmet ÇELİK :

Sayın Özbilen'e teşekkür ediyoruz. Öncelikle bir duyuru yapmak istiyorum. Sevgili misafirlerimiz salon içerisindeki cihazların olumsuz etkilenmesi nedeniyle cep telefonlarımızı lütfen kapatalım. Şimdi sözü GAP Bölge Kalkınma Planı Sosyal Planlama Grup Yöneticisi Sayın Ahmet Saltuk Bey'e vermek istiyorum.

Doç. Dr. Ahmet SALTİK (GAP Bölge Kalkınma Planı Sosyal Planlama Grup Yöneticisi) :

Teşekkür ediyorum, Sayın Başkan, Sayın Valim, Belediye Başkanım ve değerli katılımcılar ben GAP'ta çalışan fakat bu planlama konusunda görev alan, geçici görev alan bir sosyal bilimciyim. dolayısıyla içinde bulunduğum konum sorunları sanki daha objektif görme olanağı sağlıyor bana. Dolayısı ile burada ki konuşmalarım, hem iyi kötü 20 yıldır bu Bölge'yi taniyan ve kalkınma konusunda çalışan bir uzman olarak diğer yandan da tırnak içinde bir bilim adamı olarak, bu iki sifata dayanarak olacak. Konuyu gerek Ankara'dan gerekse diğer illerdeki toplantılardan toplantı öncesi, toplantı esnasında, toplantıdan sonra çok tartıştık. Benim çıkardığım sonuç şu. Bir kere olayı daha geniş çerçeveye oturtmamız gerekiyor. Bu çerçeveye oturtmanın yararı olacaktır, onu biraz sonra söyleyeceğim. Dünyada çok ciddi gelişmeler var. Bundan önce konuşan arkadaşlarım da söylediler. Adıyaman özelinde, Belediye Başkanımda sorunlara değindi. Ciddi bir şekilde dünyanın zengin ülkeleriyle fakir ülkeleri arasındaki uçurum artıyor. Biz de kalkınmakta olan bir ülke olarak dünyanın güney coğrafyasında yer alıyoruz ve bununda ötesinde ülkenin bölgeleri arasında da farklılıklar var. Çünkü bu gidiş dünyada ki bu gidiş kuzey ülkeleri arasındaki bu uçurumu artırdığı gibi, bu ülkelerin kendi içersinde de çok ciddi uçurumlar meydana getiriyor. Ekonomik, sosyal, mali açıdan dolayısı ile bu gidiş iyi bir gidiş değil. Yani dünya barışını tehdit eden ve yeni bir arayış süreci başlatan bir gidiş olarak yorumlayabiliriz. Niçin kalkınma projeleri kendilerinden beklenen kalkınmayı sağlayamamıştır.

GAP dahil bunun uzmanca cevabı şu oluyor. Bir kere kalkınma politikalarının yanlışlığı ne demek? Kalkınma politikalarının yanlışlığı genellikle biz de ve dünyada büyük fiziki yatırımlara ağırlık vermek suretiyle köylerden kentlere göç teşvik etmek suretiyle ucuz emek bakımından ve böylece kentleşerek hani nüfusun kentlerde yığılmasıyla o toplumun modernleşeceği kalkınacağı varsayıldı. Bütün dünyada bu yaklaşımın yanlış olduğu ortaya çıktı.

20 sene önce açlık sınırının altında yaşayan insan sayısı 700 milyon iken bugün 1.2 milyara çıktı. Bu şekilde giderse bu rakam 1.5 milyara ve giderek dünyanın yarısını neredeyse açlık sınırı altında bir insan kitlesine düşeceği varsayılabilir. Bizde de durum farklı değil. Bugün aktif nüfusun neredeyse % 40'ının işsiz olduğu bir Bölge'de bulunuyoruz. Durum Bölge içersinde değişebilir, yani bu rakam Antep'te farklı olabilir, Kilis'te farklı olabilir, Adıyaman'da farklı olabilir, Şırnak'ta farklı olabilir, Siirt'te farklı olabilir, fakat geneli değiştirmez.

İkinci konu kalkınma politikalarına yanlışlık konusunda çok büyük düşünmek bazen ayrıntıları ihmal etmemiz sonucunu doğurabilir. Bu çerçeveden bakıldığında projelerin planlanması ve yani sorunların tespitinde, çözüm önerilerinin geliştirilmesinde halkın yani hedef gruplarının

katılımı dikkate alınmıyor. Bunun ötesinde bir hedef grup anlayışı yok. Kalkınma demek kalkınma demektir, bölgesel olsun, yöresel olsun en fazla kalkınmaya ihtiyaç bulunan kesimlere yönelik faaliyetler yapmak demektir. Yani siz kaynaklara daha fazla ulaşma şansına sahip insanlara teşvikleri ve kredileri yönlendirir, küçük üreticiyi, küçük çiftçiyi, gençleri, kadınları, ihmal ederseniz bu kalkınma olmaz. Dünyanın ve Türkiye'nin de takkesini önüne koyup karşılaştığı sonuç budur. Yani kalkınma yapacaksak küresel bir kalkınma diye bir kavram kullanacaksak kesinlikle bu Bölge'de hangi hedef gruplara öncelik tanıyacağız. Bunun kararını vermemiz gerekiyor. Politika ve strateji yanlışlıkları yanında ikinci olarak ortaya çıkan ilkesel olarak ortaya çıkan ve alınan ders, katılım konusudur. Üçüncü konu sürdürülebilirlik konusu, sürdürülebilirlik yeni bir kavram ve bu kavram iki alanda daha çok etkisini gösteriyor. Birincisi insan kaynaklarının geliştirilmesi diğeri de doğal kaynakların geliştirilmesi. Böyle bir bilinç doğru dünyada, yani bundan önce biz su kaynaklarını, toprak kaynaklarını ve de orman kaynaklarının sonsuz olduğunu zannediyorduk. Fakat hiç de öyle olmadığını ve ayrıca bu kaynakların sadece bizi yani içinde bulunduğumuz köyü, içinde bulunduğumuz bölgeyi, yaşadığımız, mensubu olduğunuz ülkenin sorunu zannediyorduk. Vedat Bey'inde belirttiği gibi bu sorunların böyle olmadığını doğal kaynak sorunlarının, çevre sorunlarının bir ülkeyi, bir bölgeyi bir yerleşimi evrensel ölçüde etkileyen bir bilinç olduğu ortaya çıktı. Özellikle su konusunun kilit konu olduğu GAP'ta da doğal kaynaklar olayının üzerinde mutlaka durulması gerekir ve bu konuda sonsuz yanlışlıklar yapılmıştır. Dünya da ve biz de bu yanlışlıkları bundan sonra herhalde tekrarlamamak için bu konuların sizlerle beraber tartışmaya çalışıyoruz. Üçüncü konu o halde bu katılım, bu sürdürülebilirlik konusu, sonuç nedir... Varılan noktada şunu görüyoruz. Artık kalkınmanın yeniden tarif edilmesi gerekiyor. Bu tanımlamaya göre ekonomik büyümeye, büyük fiziki yatırımlara ağırlık vermeye yönelik bir yaklaşım yerine hem olayın sosyal yanı yani eğitim ve örgütlenme boyutunu dikkate alan gelir düzeyi, insanların refah için gerekli olan gelire sahip olmalarını bir bütün içerisinde irdeleyen bir yaklaşımın uygulanması gerekiyor. Yani sosyal olanla ekonomik olanın bir arada irdelenmesi gerekiyor. Sosyal deyince ki sosyal planlama grubundan sorumlu olan bir kişi olarak o konu üzerinde biraz durmak isterim.

Sosyal deyince de tabii burada örgütlü davranış eğitim ve insanlarda ki yaratıcı potansiyeli, kapasiteyi ortaya koyan eylemlere önem vermeyi anlamamız gerekiyor. Yani biz insanlarda ki yaratıcı potansiyeli harekete geçirmesek kendileri kalkınma konusunda belirli bir inanç sahibi değilse planlılar ile hedef gruplarımız arasında küçük çiftçiler, kadınlar, gençler, özel girişimciler, büyük çiftçiler, büyük yatırımcılar arasında karşılıklı bir diyalog ve katılım esasına dayalı bir süreç başlatılamamışsa kalkınmadan olumlu bir netice almak mümkün değil. O halde bundan sonra yapılması gereken kalkınma anlayışımızı değiştirmek daha katılımcı ve daha sürdürü-

rlmeye önem veren bir yaklaşımı benimsememiz gerekiyor. Bunu nasıl başarabiliriz nmz de ciddi potansiyeller olduğu gibi, engeller de var. Tabii ki yine bunlar çok evrensel değerler ve hiç kimse ben katılımcı değilim ben demokrat değilim demiyor. Hiç kimse su ve doğal kaynaklarının etkin ve akılıcı kullanımına karşıyım demiyor, fakat fiili duruma baktığımızda pratikte olayı incelediğimiz de ve bu kavramların hayata geçirilmesinde ciddi bazı sorunlarla ve engellerle karşı karşıya geldiğimizi görüyoruz. Neler yapmalı ne yapmamalıyız bir kere her Şeyden önce bu yeni yaklaşımın GAP'ta birkaç yıldır filizlenmeye başlayan bu yeni yaklaşımın somut küçük fakat yaygın uygulamalarla hayata geçirmemiz gerekiyor.

Her ilde GAP'ın hazırladığı imar planları arkadaşlarımızın hep Őikayet konusu oluyor. Demek ki burada bir olay var bence bu katılımcı süreçler, demokratik süreçler gerçekten işletilebilse idi yani plancılarla o planın sonuçlarından en fazla etkilenecek olan yerleşimler, o yerleşimlerin liderleri bir araya gelebilseydi belki de bu sorunlar ortaya çıkamazdı. Yani konu salt bir teknik olay değil, fizibilite olayı değil, sorun hem politik hem sosyal bir olay bunu dikkate almaya yönelik bir çalışma da benzer sonuçlar doğuracaktır. Biz yan ekıp olarak GAP olarak bu konuya inanıyoruz yani katılımcılara inanıyoruz. Etkimiz ne olur orası ayrı mesele etkilerimizin ne ölçüde olacağının belirleyicilerinden biri de sizler olacaksınız. Sadece siz değil burada daha çok kamudan gelen arkadaşlarımız var. Katılanlar var yani esas yani bize ulaşmada güçlük çeken Şu anda tarlada çalışan çocuğundan oluğundan ayrı yaşayan insanlarla daha konuşamadık, kadınlarla bir ayara gelemedik yani bu sözü burada toplumsal cinsiyet açısından ikinci defa ele alıyoruz birincisine Vedat Bey değindi son derece önemli yani bu bölgede ve hatta dünyada siz kadınların durumunu, konumunu, etkisini, topluluktaki etkisini, kararlarda etkisini artırmadığınız sürece onun da aynı erkekler kadar en azından sağlık ve eğitim gibi temel hizmetlere ulaşmasını sağlamadığınız sürece ve onların da sesini duyurur hale getirmedığınız sürece bölgesel kalkınmayı değil yöresel kalkınmayı dahi gerekleştiremezsiniz. Dolayısı ile biz henüz işin başındayız ve bu toplantıyı bir bilgilendirme toplantısı olarak algılıyoruz. Bilgilendirme toplantısı, yarın daha küçük gruplar sizlere geldikleri zaman muhtarların kapısını aldığı zaman Vali Bey'e bir selam verdiği zaman niçin geldiğimizi neyi nasıl istediğimizi önceden ona fikir itibari ile sizlere Şimdiden aktarılış olmak için buradayız. Daha işin başındayız, konu bir 10 yıllık konu da değil yani 10 ay sonra plan çıkabilir. Hiç önemli değil kalkınma bir süreçtir. Bunun sonu yoktur, dn Kilis'te bir arkadaşımız sordu nereden çıktı 10 yıllık kalkınma planı niçin 20 yıl değil 50 yıl değil öyle bir Şey yok yani kalkınma bir süreç 10 yıl biter. Yine bir ikinci 10 yıl başlar yani bunun bir sonu yoktur. Her Şey bir devinim içerisinde yani belirli hedefler yakalanır. Tekrar oluşur dolayısı ile bu başlangıç aşamasında bir bilgilendirme aşamasında bizler en azından derdimizi ne yapmak istediğimizi neler yapılması gerektiğini geçmiş uygulamalardan ve dünya deneyimlerinden çıkan

dersler ışığında sizlere kabaca aktarmak için bundan sonra daha küçük gruplarla, daha sektör bazında, yerleşimlerden örnekler seçmek sureti ile belirli yerleşimler de köy gruplarında olabilir, ilçelerde olabilir daha küçük ve daha sınırlı konularda katılım olayını düşünüyoruz. Hiç bir zaman bir popülist anlayışla böyle yani halka hoş görünmek için kullanılan bir kavram olmamalıdır. Yani şimdiye kadar bunu biz yaptık yani bizim politikacılığımız özellikle bunu çok yapar yani belirli amaç elde etmek için çok katılımcı görünebilirler fakat seçim biter taşlar yerine oturur katılım 4 yıl sonraya ertelenir. Biz katılımı bu şekilde anlamıyoruz. Katılımı insanların olaylara katılacak sorunları tanımlamaya çözüm önerileri üretmeye, uygulamaya ve sonuçlardan aynı şekilde bütün taraflar gibi adil bir pay alma süreçlerine aktif olarak katılmasına ve bunun için gerekli bilgi ve bilgilerle kendilerini donatmasını anlıyoruz. Yani genellikle biz aydınlarda halk bilmez biz çok biliriz gibi bir anlayış var biz katılımı bu şekilde kalkınmacılar olarak bu şekilde tanımlamıyoruz. Okuma yazma bilmeyen insanın dahi bize vereceği bazı bilgiler yararlı bilgiler olabiliriz. Fakat onu hem örgütlü, hem okuma yazma bilen, hem sağlıklı, hem iyi beslenen insanlar haline getirmek istiyoruz ki bunu katılımla yapacağı katkı daha etkili olur.

Yani katılım bir çaba katılım ve demokrasi kendiliğinden olmuyor çok zor bir iş özellikle böyle bölgesel kalkınma konusunda çok zor bir iş eskiden kalkınma projelerinin dalga dalga yayılacağını, bir fabrika kurarsanız örneğin bir baraj yaparsanız bunun çıktılardan, etkilerinden bütün halkın zaman içerisinde etkileneceğini varsayırdınız. Böyle bir şey yok kalkınma bir bilim konusu değil, bir politika konusu politika konusu demek bir güç meselesi demek, yani her grup kendi hakkını savunacak onun için katılımcılık çok zor fakat biz grup olarak kendi aramızda gayet homojen bu konuya gönül vermiş insanlarız. Etkimizin ne olacağı sizlerin katkısına ve sizlerden sonra konuşacağımız görüşeceğimiz ve desteğini almaya çalışacağımız gruplara bağlı, bir diğer konu başarı için şimdi yani insan merkezi kalkınma deniliyor. Yani insan çok genel bir kavram yani ey ümmeti Muhammed dediğimiz zaman burada hiç kimse ayağa kalkmamazlık edemez. En azından % 99.99 ayağa kalkacak fakat bu ayağa kalkacak insanlar içerisinde ekonomik bakımdan, kaynaklara erişim bakımından çok ciddi farklılıklar var. Yani bu Bölge'de de toplaksızlıklar var, bu oran Bölge genelinde % 25 bazı alt bölgelerde % 40'lara kadar çıkıyor. Bu Bölge'de küçük işletmelerin sayısı çok fazla toplam içerisinde % 70 civarında. Bunların sorunları daha farklı bu Bölge'de ortaklık ve yarıcılık yapan kategoriler var, aileler var. Bu Bölge'de çok ciddi bir şekilde mevsimlik elde ettiği üç beş kuruşla yaşamını devam ettirmek isteyen insanlar var. Dolayısı ile biz bölgesel kalkınma amaçlarını belirlerken bu hedef gruplarının önceliklerini dikkate alarak davranmanız gerekiyor. Bunu yapmaya potansiyelimiz var. Bölge'de doğal ve insan kaynakları bakımından oldukça ciddi bir konumdayız. Fakat bu kaynakları etkin kullanmada ciddi bir sorunumuz var. Bu sorunların bir kısmı kamudan yani yanlış uygulama-

lardan kaynaklanıyor. Kamu kuruluşları arasında bir koordinasyon sorunu var çok ciddi bir sorun. 6-7 ilde konuşunca kendi kendini tekrarlama durumunda oluyor ama sizlerle yeni karşılaştığımız için yani bazı kamu kuruluşları kendi görevleri kapsamındaki konuları sanki böyle kapalı bir av alanıymış gibi eski Osmanlıda oraya kimseyi bulaştırmak istemiyor. O benim işim ben yaparım yani bu anlayıştan vazgeçmemiz ve ortada kurumlar arasında katılımcı olmamız gerekiyor. Peki bunlar sadece bir temenni bu olabilir mi nasıl olabilir bunun cevabını niye söyledim. Yasalar şey değildir yani peygamber kerameti değildir değişebilir. Onun için şey burada halkın ödemeleri ve talepleri ve sosyal açıdan yaratılacak olan dinamikler bunu belirleyecektir. Yani yasalar da değişebilir. Bu nedir ki yani yasa dediğiniz nedir ki yani, insan kendi yapar, kendi tapar yok böyle bir şey yani biz kendimiz yapabiliriz. Kararları değiştirebiliriz ve düzeltebiliriz zaten bu düzeltme yeteneği potansiyelimiz olmazsa biz kalkınmayı da gerçekleştiremeyiz. Dolayısı ile kamu kuruluşlarının daha etkili olabilmesi için gelecek 10 yıl içerisinde programlara da ilkokuldan başlamak sureti ile farklı aşamalarda hem temel eğitim düzeyinde hem de yaygın eğitim düzeyinden bazı özel müdahaleler programlar geliştirmemiz gerekiyor. Davranışlarımızı, kesinlikle değiştirmemiz gerekir. Yani bu anlayışla yani bu bürokratik tepkisiz halka yukardan bakan anlayışla kalkınma yapmak mümkün değil. Zaten kimse inanmıyor. Yani bize gülüyorlar ceketlerini ilikiliyorlar, saygı gösteriyorlar. Biz gidiyoruz halk yine bildiğini okuyor bu Bölge'nin engellerinden bir tanesi de bu yani yönetenle yönetilenler arasında bir güvensizlik var. yönetilenlerin kendi arasında da bir güvensizlik var. Bu karşılıklı güvensizliği hep beraber samimi olarak açık olarak aşabiliriz, bence birbirimizi de kırmaktan çekinmemeliyiz. Yani kırılacak bir şey varsa kırılmalıdır. Yani onu kırmayacağım bunu kırmayacağım nasıl olacak bu iş yani biz belirli uygar sınırlar içerisinde yani yeni bir tartışma sürecini başlatmamız gerekir. Bunu medyada da başlatmamız gerek, meslek gruplarında başlatmamız gerekir. Yani birazcık zorlamamız gerekir. Onun için demokrasi çok zor dedim gerçekten zor. Demokrasi yani bir sorumluluk almayı gerektiriyor, çalışmayı gerektiriyor yoksa Belediye Başkanı karar verir alt takım uygular. O gayet kolay yani Vali Bey deklere eder halk uyar.

Bu gayet kolay Bakanlık bilmem ne karar alır halk öyle şey olur mu yani verilen emri bir şey olması bir tepkisi de olması lazım. Hiç bir talimat % 100 doğru değildir. Yani sosyal bilim böyle söylüyor. Yani biz makine mühendisi değiliz ki insan mühendisine bakıldığında hiçbir şey böyle yani sıfır değildir. Yani dolayısı ile bu konuların üzerinde durmamız gerekiyor. Tabii ki GAP yönetiminde kendisini bir silkelemesi gerekiyor. Bu gidişle ya onlar bizi silkeleyecek ya da biz onları silkeleyeceğiz. Onu bilemiyorum çünkü bunu her yerde özellikle 4. toplantıdan sonra öyle bir kanaat olmaya başladı ben de. Yani GAP'ta ciddi bazı yeniden yapılanma sorunları var projelerde genellikle böyle bir yarı özerklik var ben de 20 yıldır bu tip bir kurumda çalışıyo-

rum. Yani bunun verdiği bir rahatlık bir psikolojik tatmin vardır. O rahatlığa o rüzgara fazla kapıldığımızda halktan koparsanız sorunlardan koparsanız.

GAP'ta da yeniden bir yapılanma gereği olabilir. Olması gereken bunu tartışacağız, sizlerle tartışacağız. GAP'ta tartışacağız. GAP'ta dün söylediğim gibi yani Ankara'dan Urfa'dan kurtulup dalga dalga diğer illere değil, ilçelere ve köy bazına kadar küçük küçük projelerle en küçük en fazla kalkınmaya muhtaç olan insanlara ulaşmayı denemek durumundadır. Bu yapılamadığı takdir de GAP'ın kurumsal prestiji de giderek kaybolur. Bazı ufak tefek, doğru yanlış, eksik tam uygulamalar var. Ne biliyim girişimciliği desteklemek konusunda yeni örgütlenmeler çok saygı değer çalışmalar. Ne biliyim bu Çok Amaçlı Toplum Merkezleri son derece insana yönelik fakat uygulanmasında ciddi sorunları olan ve bu sorunların büyük ölçekte de bizlerden, yöneticilerden kaynaklanan yanlışlıkları var. Fakat özü doğru çalışmalarımız var. Bu çalışmalarını sadece il düzeyinde, ilçe düzeyinde değil yani köylere ve köy gruplarına da yaymak durumumuz var. Benim önerim arkadaşlar her yerde bunu söylüyorum artık barajların sonuna geldik enerji hedeflerinin, elektrik enerjisi üretiminin hedefleri neredeyse bir gruba göre % 82 bir gruba göre % 90 gerçekleştirilmiştir. Fakat Bölge insanı ne diyor Bölge insanı diyor ki bu enerjinin % 80'ni batıda sanayide kullanıyor. Dolayısı ile bu açıdan bakıldığında sizin GAP Bölgesel Kalkınma Projesi dediğiniz proje bölgesel bir proje değil bir ulusal bir projedir diyor doğrudur. Önemli olan bir başka iktisadi analize göre de GAP'a şimdiye kadar 12 milyar dolar para harcandı yaratılan katma değer 16 milyardır. Demek ki fark bu kadar kısa süre içerisinde 4 milyarlık artı olarak bu 4 milyarın nasıl bir mekanizmaya nasıl bir şekilde bir fonda toplamak sureti ile örneğin yeniden bu Bölge insanı için Bölge'nin en fazla ihtiyacı olan kesimleri için, sosyal tabakaları için nasıl kullanabiliriz. Her halde Plan'da bunları da dikkate alacağız. Son olarak şu söylenebilir, kesinlikle katılımcı planlama kolay bir konu değil yani kolay bir yaklaşım değil. Fakat çok doğru bir yaklaşım çok insanca bir yaklaşım buna sahip çıkabildiğimiz ölçüde plan daha doğru bir arkadaşımızın söylediği gibi gerçekçi ve doğru dedi not aldım kim bende bilmiyorum. Başkanımız ya da daha önce konuşan arkadaşımız plan doğru ve gerçekçi olmalıdır planın doğru ve gerçekçi olması demek planın ancak tüm taraflarıyla herkesin fikrini alarak ama herkesin dediğini makul bir zeminde buluşturarak yapıldığında doğru ve gerçekçi olabilir. Çünkü plan olayı bir bilim olayı değildir sadece katılımcılık sadece bir şey olmadığı gibi böyle bir popülist yani halka hoş görünmek için bir eylem değildir. Yani okuyup üflemiş insanların bir araya gelip belirli modelleri kullanmasını bilen insanların masa başında yapacağı bir çalışma değildir. Katılımcı planlama planlamaya katılım politik hatta ideolojik yani olan bir programdır. Yani bu gerçeğin bilincinde davranmak gerekir. Dolayısı ile bir güç meselesidir hem yaklaşım hem güç meselesidir. Yani planın ne kadar gerçekçi ne kadar doğru olacağını belirleyen de yine katılım düzeyi şiddeti ve etkisidir.

Sorum karmaşıktır dışarıda kalan söylenmesi gereken sözler de var ama güneşin altında da saklı kalmıyor herkes söylüyor. Bizim bütün yaptığımız daha önce söylenenleri daha değişik bağlamda Güneydoğu bağlamında ve Güneydoğu'nun Adıyaman ilinde sizlerle beraber tartışmanın ötesinde değil, bu duygu ve düşüncelerle hepimize saygılar sunuyorum, teşekkür ediyorum.

Ahmet ÇELİK :

Sayın Saltık'a Konuşmalarından dolayı teşekkür ediyoruz. Şimdi de Adıyaman dışından ilimize gelen kağıt fabrikası kuran fabrikanın yöneticisi Sayın Sait İbrahim ŞEN'i mikrofonu davet ediyorum.

Sait İbrahim ŞEN (Fabrika Yöneticisi) :

Sevgili misafirler, sayın Başkanımızın dediği gibi biz Adıyaman'lıyız hepimiz bir aradayız. Sayın Başkanım şimdi öncelikle yerel yönetimlerin bütün temsilcileri burada, sivil toplum örgütlerinin liderleri burada, siyasal partilerin ilçe başkanlarının bir kısmı burada, tahmin ediyorum belki halktan katılan bir kısım misafirlerimiz de var. Muhtarlarımız burada, gazetecilerimiz burada, üniversitelerimizin değerli mensupları burada özür diliyorum, tabii bu bir başlangıç oldu. Ama böyle nezih ve güzel bu insanların bir araya geldiği toplantıyı bir daha zor yakalarız. Onun için beyin fırtınası oturumuna geçmeden önce 15 dakika isterseniz çay molası verelim daha sonra bu oturumu hep beraber bir şekilde yönlendirelim. Daha sonra beraber olalım teşekkür ederim.

Ahmet ÇELİK :

Beyin fırtınası oturumuna başlamış bulunmaktayız. Öncelikle aslında Prof. Dr. Sayın Kenan MORTAN hocama söz hakkı verecektik. Ama ondan evvel Kaş Köyü Muhtarı Mehmet Genç konuşmak istedi çok acil bir işi varmış hemen zaman almadan dileklerini yerine getirelim.

Mehmet GENÇ (Kaş Köyü Muhtarı) :

Teşekkür ederim, Sayın bütün daire amirlerim Vali ve Belediye Başkanlarım bizim bu Kav Aşireti'nin Recep Suyu'nun hepsini kesteğe aktarmaması için bir kısmını bizim Kav Aşireti'nin kaç köyü var, çevre köylülerimizin faydalanması için hepimize sevgi ve saygılar sunarım. İkinci konu bizim merkez için iki tane kanalımız vardı yapılacaktı bu sene yapılmadı bir de Doğul Deresi'nde bir havuz yapılacaktı onun da yapılmasını bütün daire amirlerine GAP ile ilgili mühendis ve arkadaşlarıma söylemek isterim, hepimize teşekkür ve sevgi saygılarımı sunarım.

Ahmet ÇELİK :

Kaş Köyü Muhtarı Mehmet Genç Teşekkür ediyoruz sağ olun. Şimdi de Prof. Dr. Sayın Kenan Mortan hocamızı mikrofonu davet ediyorum.

Prof. Dr. Kenan MORTAN (GAP İDaresi Danışmanı) :

Sayın Başkanım teşekkür ediyorum. Kıymetli Adıyamanlılar sanıyorum huzurunda 3-4'dür beraber olduk. Ama sonuncusu dün gibi hatırladığım 15 Ağustos günü Nemrut Dağı'nın Master Planı'nı tartıştığımız bu ortamda sıcak bir yaz gününde terler içerisinde Nemrut'a neler yapabileceğimizi tartışmıştık. 2 yıl sonra tekrar bir araya gelmek varmış hepimizi saygı ile selamlıyorum efendim.

Efendim Belediye Reisi'nin bir sözü üstünde çok durmak gerekir diye düşünüyorum. Ben dün kadar hep İstanbul için bir benzetmeyi bilirdim. Türkiye, İstanbul kumbarasında çalışıyor bu kumbara daha dolmadı mı. Bu gün ikincisini öğrendiğim. Adıyaman Türkiye'nin hurdalığı bu hurdalık söke söke hala bitmedi mi bu sözü öyle kolay kolay geçemeyiz. Yani üstünden geçemeyiz o yüzden Sayın ÖZBİLEN'in çok büyük bir zarafet ile katılımcılık dediği sözü ben izninizle bir parçanız olarak günah çıkartmak olarak tarif etmek istiyorum. Bu günahı çıkaracağız ki yani 11 yıldaki hataları da duymak isteriz. Ama öncelikle hataların tespitini yapabilmeliyiz ki bu yeni yaprak hep birlikte açacağımız yaprağın yeni konusu olsun. Adıyaman'ın buna ne kadar hazırlıklı olduğunu oldum olası bilirim yine 2 yıl evvel bir başka vesile ile buraya Bilkent Senfoni Orkestrası geldiğinde şef Gürer Aykal'la burada açık hava da 3 bine yakın insanla zaman zaman da halay çekerek gecenin birine kadar büyük bir keyifle hepimiz tattık. Demek ki Adıyaman yeni adımı atmaya çok hazırlıklı için daha çok bundan iki hafta evvel bir araya geldiğimiz de Adıyaman Vilayeti'nin İl Planlama Müdürü kardeşim Mehmet Ali Temel'i aramızda göremiyorum galiba Mehmet Ali burada mı yok, Mehmet Ali Temel kardeşimin kendisine söz sırası geldiğinde dedi ki ben dedi bu yeni dönemin yani yeni bir plan çalışması diyelim ona bir benzetme ile anlatmak istiyorum dedi. Eskiden dedi bir çam ağacı vardı fidan yetişkindi nereye yetişeceğini Ankara karar veriyor dedi bizde payımıza düşen olursa onu kabulleniyorduk. Oysa dedi yeni dönemde ben bunu bir zeytin fidanına benzetiyorum. O fidanı henüz 6 aylık 7 aylıktır ki ve o fidanı biz dizeceğiz biz sulayacağız ve o fidanın sonucunda o fidanın nemasını hep birlikte paylaşacağız.

Kanımcı plan dönemini Mehmet Ali Temel kardeşimin sözleri çok iyi anlatıyor. Bu yeni dönem de gerçekten yeni bir zeytin fidanı dikmek için yola çıkıyoruz. Yola çıkarken tabi ki Türkiye'nin malum şartları içerisinde ayıracağı kaynağı da çok iyi bilmekteyiz yani bu toplantılar Türkiye'nin 1 lira olan kaynağının daha iyi nasıl kullanılır.

Ve böyle, galiba en önemli farklılaşmamız bu noktada yoğunlaşıyor. 89 Planı'nı unutmayınız ki; sadece merkezdeki insanların neyin nereye yapılacağına karar verdiği, bir anlamda küçük mütevazı bir rehberdi. Üstelik küçük ve mütevazı olmanın ötesinde bir ayıbı vardı. Bu ayıbı paylaşmamız lazım. Bu çalışmanın imza sahibi Japonlardı. Düşünebiliyor musunuz sevgili dostlar, Doğu ve Güneydoğu Anadolu'nun çehresini değiştirecek çok önemli bir çalışmayı Tokyo'nun herhangi bir binasının muhtemelen 112. katında, yöre insanını bilmeyen bir avuç insan izleyecektir. Ama o günün şartları içerisinde durum onu gerektiriyor. Şükürler olsun diyorum şimdi biz bize aradan geçen 11 yıl sonra belki de yeni bir çıkış sahibiyiz. Buradan Adıyaman'a gelmeliyiz. Adıyaman hem kolay hem de çok zor. Kolayını söyleyelim öncelikle. Bir Adıyaman düşünün ki; küçücük Tut ilçesinin en büyük caddesine çok büyük bir doktor Hoca'nın Nusret FİŞEK Hoca'nın adına koymasını biliyor. Şehrin meydanına da bu GAP'a hepimizden belki yaşımızdan fazla gönül vermiş bir güzel adamın Fikret OTYAM'ın adını koyuyor. Öyle bir diyarda bu çalışmalar çok kolay yapılır. Öte yandan çok zor çünkü Adıyaman birçok GAP ilimizden çok daha iyi bir durumda. Hiç unutmuyorum; iki sene evvel, Adıyaman Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Zafer ERSOY ki seçimlerden anladığım kadarı ile daha çok hayatını Ankara'da geçirmeye başlamış. Söyleyin zaman zaman Adıyaman'a da uğrasın. Bir toplantı için bizi Ticaret Sanayi Odası'na getirdiğinde, "sanayinin hilali Adıyaman'a hoşgeldiniz" diye bir pankart hazırlamıştı. Başkan demiştim, anlamı nedir? Çok açık dedi; GAP, Master Planı'nda yazmasa dahi dedi. Bu çalışmaya bakarsan Atatürk Barajı'nın baraj havzasını gösterdi. Bunun güneyi dedi çok açık dedi. Toprağı sulayacak, orası nimeti, nemayı topraktan sağlayacak. Kuzeyi ise Adıyaman'dı ve sanayileşmeyi gerçekleştirecek. Doğrusu o gün belki o kadar iyi anlayamamışsa da bugün baktığımız vakit, haritaya bakın, çıkışınızda Adıyaman'ın daha büyük yaşam alanını sanayide bulacağımız veya sanayiye bağlı işlerde bulacağımız kesindir. O zaman da işimiz zordur. Artık un, ırmık sanayileşmeyle birbirimizi aldatma şansımızın olmadığı kesindir. Öyle olunca da yeni şeyler söylemek lazım. Sanatçının dediği gibi bu yeni bir anlamda sanayinin dokusunu da değiştirecek bir doku olmalı. Adıyaman'a yeni yatırım ihtiyacımızın olduğu kesindir. Eğer biz Adıyaman'da Arjantin'den üç dört uzmanı yılda sekiz ay çalıştıracak bir toplumsak, hedefe getirebilmişsek işi. Adıyaman'da ki sanayiye kalite katma şansımızın da olduğunun kanıtıdır bu. Bazen küçük bir örnekte ispatlar aranıyor. Dolayısıyla bu sanayii hilali için eğer Sayın Başkan öğleden sonra veya sabahki oturumda bir zemin yaratarsa umar ve dilerim ki; bu sanayinin yeni deseni konusunda biraz daha fazla konuşalım. Bizi katma değerden yana daha fazla nemalandırır, yarınlarına götürülebilir. Bu arada iş sadece vatan ile sınırlı kalmadı. Bizim burada bugün tartışmamız gereken başka bir başlık daha var. Unutmayın beş sene değilse de dördü bitirdi. İzmir Ticaret Odası Başkanı Ekrem DEMİRTAŞ'ın öncülüğünde Adıyaman çıkartması oldu. O toplantıdan sonra da buraya EGS geldi. Türkiye bir EGS konuşur oldu. EGS modeli batı sermayesi

ile Türkiye'nin batı bölgelerinin sarması ama daha önemlisi, yönetim deneyiyle Adıyaman'ın gelişim niyetini buluşturan, Türkiye'de daha önce sözünü etmediğimiz bir olaydı. Dolayısıyla EGS hadisesi kırık dökük örnekleriyle de olsa bence Türkiye için bir laboratuvar özelliği taşıyor. Zaman zaman gelen bilgilerden EGS modeli konusunda eleştiriler duyuyorum. Gelin bizim toplandı nereye geldiğimizi EGS modeliyle tartışalım. Çünkü EGS modeliyle ilgili doğru tespitler yaparsak bu modelin geleceğinde yarın öbür gün bu teknik adamların yatırım ortakları dediği hadiseyi daha fazla yapmamız mümkün olur. Bu Bölge'nin sadece sermaye eksikliği değil, ama aynı zamanda yönetim eksikliğini de kapatan rehberlik modelinin dört yılın sonunda ne kadar işlediğini görüyoruz artık. Adıyaman'da bugün tartışma şansına sahibiz. Arada bir farklılaşma daha oldu. Adıyaman Ticaret ve Sanayi Odası öncülüğünde bir Nemrut Master Planı yapıldı. İyi ve kötüsü bir yana görüldü ki, ekme bazen sadece fabrikacılıktan da geçmiyor. Bazı öyle işler var ki o işlerde ummadığımız sektörlere iş alanı yaratıyor. O yüzden önümüzdeki dönemde, yani zorun pekiştiği bir dönemde Nemrut'un yaratabileceği olayın ne olduğunu konuşmalıyız. Dün gece geldiğimizde baktım Bozdoğan Oteli ön binası ile yetinmemiş yan binasını da yapmış, bu benim için bir işaretti. Demek ki oda sayısı yetmiyor, turizmde artık ekme gördüğüne inanıyordu ki, ek tesislerini hayata geçirmiş ama burada da bir tehlikemiz var. Dikkat ederseniz Nemrut'un planlanmasında merkez ne yapmışsa yanlılık yapmış, Buraya aşağı yukarı üç Turizm Bakanı'nın geldiğini biliyoruz. Notları okudum, Işılay Hanım'dan başlayarak bir çok eski Sayın Bakanımızı hatırlamak isterim. Hepsinin dönüşündeki öneriler yolun asfalt yapılması, Nemrut'un tepesine bir otel dikilmesi gibi Nemrut'ta yapılmaması gereken ne varsa onların önerildiğini gördük. O yüzden dünyanın sekizinci harikasından eğer söz etmek istiyorsak, eğer bu olayın önümüzdeki dönem yılda asgari yüz-yüz elli bin insanın bu rakamlar küçük değildir. Özür dilerim artık havayolundan Adıyaman'a iniş yapıldığı bir ortamda buraya yüz elli bin insanı getirmek mümkündür. Bu yüz elli bin insanı bir beş saatlik bir tur değil, iki üç gün geceleme yaptırarak, o anlamda yöre ürününü kullanıracak bir olayı da tartışmalıyız. O konuda nereye geldiğimizi de galiba görmeliyiz. Çünkü böyle bir sekizinci harikanın varolmadığı kesin. Bunu konuşmalıyız, yoksa aksi durumu da ya karayollarının yaptığı gibi Nemrut'u milli park içinde körü yaparız ya da DSI'li dostlarımızın yaptığı gibi bir baraj sahasının içine sokarız. Yani Nemrut'u önümüzdeki dönemlerdeki hatalarından arındıracak bir yolu yordamı da bugün birlikte konuşmalıyız. Bu üçlüyü yani sanayiye yeni yatırım ortaklarını ve turizmi konuşurken acaba yalnız mıyım diye de kendi kendime düşünüyorum. Çünkü bütün zorlamalara rağmen Türkiye yılda bir milyon doların üzerinde yabancı sermayeyi yurda sokamıyor. Bakın İş Bankası üçüncü Telekom ilahesinde iki milyarlık zarf verdi. Ortalık dağıldı. Son on yılda bu rakamda toplam girişi olmamıştır. O dönemdeki yeni bir gündeme getiriyorum o da Avrupa Topluluğu ile başlayan yeni ilişkiler içinde henüz daha kullanılmayan bir takım fonların nasıl kullanılacağı meselesi.

Aramızda gözleriyle benimle konuşan kimi dostlarımızın Akdeniz Fonu nema fonlarını bildiğini kimileri içinde girişimde olduğunu biliyorum. Evet o fonları kast ediyorum çünkü gelirken yolda okuduğum İsrail'in Necef Çölü'ndeki bir Araştırma Enstitüsü'ne UNICEF'ten alıntı, Avrupa Topluluğu'ndan fon alınmış, Avrupa Fonunu kısıkanan EFDA'dan da fon alınmış eğer AB'de herhangi bir üyelik ilişkisi olmayan İsrail üç önemli kuruluştan mali desteği bir çöl projesine alabiliyorsa biz de Adıyaman'ımıza öyle zannediyorum ki bazı akıllı projelerle yalnız dikkatle hazırlanmış akıllı olan, kemale eren insanların tezinin okunabildiği sonuçlarının kağıtlara sığıldığı, okunabildiği akıllı projelerle sanıyorum ki özellikle AB'de bazı kapıları aralamamız mümkün olabilecektir. Devamı var kıymetli Urfa Bölge Müdürü Sayın Alemdaroğlu, metnini kırat ederken çok güzel bir cümle söyledi, tüm bu yapılanlar dedi, insan mutluluğu içindir dedi. İnsan mutlu deyince ne insan mutluluğu, ben arka sıralarda oturdum. Özellikle ki hem de gelen gideni göreyim, konuşulanlar nasıl değerlendiriliyor dedim ve bir kere daha gördüm ki bütün bu anlattıklarımız sanayi adına anlattıklarımız, turizm adına anlattıklarımız insanlarımızı birebir değiştirmediği sürece çok anlamlı değil.

Peki bu nasıl olacak? Galiba bu konu İdare'nin bence on bir yıllık döneminde cevap hanesi ne yazılacak. En önemli işlerden biri ÇATOM dediğimiz kısa adı ÇATOM olan Çok Amaçlı Toplum Merkezi, Sayın ALEMDAROĞLU toplum merkezi dediğimiz olayı çok daha fazla gündeme getirebilmeliyiz. Şimdi 2010 yılında yüzde altmış sayısının altı yüze çıkmasını öngörüyoruz. Niye bu sayıyı ikiyüz elli -üç yüz olarak öngörmeyelim. Yolunuz düştüğünde Urfa Yakut'a uğrayın. O insanların değiştikten sonra sadece okuryazarlık değil bu hayatın yeni nimetini yeni yeni öğendiğimizi gördükten sonra ne kadar güzelleştiklerini gördükten sonra muhakkak ki bu toplumsal kalkınma dediğimiz merkezlerdeki eksiği de gözden geçirmek zorundayız. Bunu deyince, yine İdare'nin GAP-GIDEM adına kurduğu olaya nasıl süreklilik kazandırırız. Şimdi haklı olarak bu konuşmadan sonra bir dizi arkadaş iyi ettin ama ne tür yatırım yapalım diye soru soracağıma da eminim. Ona bu soruyu bırakmayacak rehberliği sürekliliğe dönüştürecek olan nedir? GAP-GIDEM'ler, şehir dışından gelen yatırımcı adayına rehberliği daha iyi nasıl sunabilir? Özellikle son beş yıllık dönemde yaptığımız deneylerde aksama nerede oldu? Galiba bir nokta olacaktır. Söylemekle beraber bazı illerde bu cümleyi kullandık. Dedik ki yeni plan çalışması özel sektöre dayalı bir çalışma olacaktır. Peki sizce özel sektöre dayalı bir çalışma, kamunun bütünü ile dışlanması anlamına mı geliyor? Kamu bütünü ile dışlanabilir mi? Hayır, aksine öyle zannediyorum ki: konuşmanın girişinde kullandığım kamunun daha akıllı kaynak ayırması için ayırdığında daha iyi hesap vermesi için bu çalışmada belki de kamu çok daha fazla yani kamudan devleti anlıyorum çok daha fazla devreye girecektir.

Ama ne mutlu ki kamunun ne yapıp ne yapmaması gerektiğine biz burada karar vereceğiz. Üstelik de bugünkü sadece bir tanıtım toplantısıdır. Yani biz geldik huzurunuzda çıktık, biz şu ni-

yet ile yola çıktık diyen bir başlangıç noktası. Bu başlangıcın devamında Saltık Hoca'nın dediği gibi, çeşitli gruplarla sosyal amaçları şekillenmiş gruplarla bir araya gelerek, bu niyetleri, kamunun nasıl rehberlik yapacağını Reis Bey'in hurdalık olma hadisesinden nasıl kurtulabileceğini planlamak mümkün olacaktır.

Olayı noktalarken küçük bir yörenin özelliğini dile getirmek istiyorum. Kısa bir süre önce zaman zaman bizi kelimelerle bir yerlere çağırırlar. Toplantı İtalya Floransa'da, dedim ki: çok adını duyuyorum şu Siena'ya gideyim. Dibinde 50 kilometre uzaklıkta bir küçük yol nüfusu Adıyaman değil Adıyaman'ın üçte biri tabii güzel rehberler var yolda onu okuyorsunuz. Yolda okurken gördüm ki Siena Floransa'nın en fakir yöresi olmaktan yola çıkarak bu noktaya gelmiş. Dünyanın ilk bankası 1480-81 yanlışım olabilir. Biz bildik de ben onun Floransa'da kurulduğunu zannedirdim. Ama Siena'da kurulmuş. O zaman Floransa'nın zenginlerinden yılan Siena'nın insanı demiş ki: bizi bir kooperatif kurtarır, birde ortak bir banka kurtarır. Oturup onu konuşmuşlar, onu kuralım demiyorum. Ama ondan bir ders çıkaralım yani yoksulluğun perdesini aralama. Hep her şeyden önce bir ortak iradeyi bir ortak kararı gerektiriyor ve Siena öyle gösteriyor ki kuzey İtalya'da kuzeyde de olsa refah bölgesinde de olsa o noktaya herhangi bir yerden gelmiş. O yüzden elimizde sihirli bir değneğinde olmadığını bilerek ama açıklıkla içtenlikle de alışın az sözün öz olduğu bu bir ortamda bugünkü açılışa, sanıyorum, Sayın başkan bizi birazdan bir fikir jimnastiğine davet edecek. Siz ona ne diyorsunuz Sayın Başkan;

Beyin fırtınası diyoruz.

Hoş bir söz bu. Beyin fırtınasında dostlarım eğer başkan bizi iyi yönlendirirse, bende onu 3-5 yıldır tanıyorum, kıymetli bir ziraat mühendisidir. Dünya gazetesini burada temsil eder. Zaman zaman yazar, fazla yazmadığını biliyorum. Güzel yazılar yazar. İnsanı tanıyor. Beyin fırtınasının eğer kitaplarda doğru okumuşsam bildiğim doğru ise kısa ve öz konuşmaya hep hedefe yönelik şu yapılsa daha iyi olur diyen öneriler paketi sunmaktan geçiyor. Öyle mi Sayın Başkanım teşekkür ediyorum, yanılmamışım. O zaman Sayın Başkanımıza çok önemli vazife düşüyor. Biri söz aldığı zaman yahu ben burada tutun efendim caddesinin adını veren bir çocuk doktoru görüyorum. Bu çocuk doktoru özellikle sivil toplum örgütlerine çok kafayı yormuş. Şimdi de ona söz vereceğim. Gelsin tamamlayıcı olarak diyerek galiba arasındaki elektriklenmeyi yaşatacak. O elektriklenmenin öyle zannediyorum haftanın iş günüdür unutmuyorum, bir Salı günü buradayız. akşam öyle zannediyorum ki Adıyaman için yeni sözleri bir araya getirme imkanı doğacak ve bilin ki Vedat Bey'in dediği gibi bu sözleri koca koca harita metot defterleri defter olsun diye almadık. Yaş baş elliye geldi artık. Buraya şöhret falan olunmaya gelinmez. Bundan sonra birtakım şeyleri paylaşmaya ve gerçekten bu bizim hedeflerimizdir. Ben bu sözümü sevmiyorum

çünkü bu plan sözü devleti hatırlatıyor. Metin diyorum belge diyorum, bu belgenin size ait olacağı bir çalışmanın belki de ilk yaprağını hep birlikte yazmış oluruz. Saygılar sunuyorum. Sayın Başkana teşekkür ediyorum.

Ahmet ÇELİK :

Sayın MORTAN'a yaptığı açıklamalardan dolayı teşekkür ederiz. Şimdi de beyin fırtınası dediğimiz oturumuna geçelim. Bu çerçevede genel olarak Adıyaman'ın problemlerini değerlendirmek isteyen gazeteci yazar Sayın Hacı Mehmet GELİR'i mikrofonu ya da biz mikrofonumuzu alalım oraya fark etmez. Sayın MORTAN'ın da dediği gibi sevgili konuşmacılar amaca yönelik olarak kısa ve özet olarak bu planda yer almasını istediğiniz bir takım projelerin, yeniliklerin gerçekleştirilmesi için kısa ve özet bir şekilde söylemlerinizi yerine getirirseniz memnun oluruz, teşekkür ederim, buyurun....

Hacı Mehmet GELİR (Gazeteci, Yazar) :

Sayın Divan, Adıyaman'ın çilekeş basın mensupları, sevgili konuklar, hepinizi sevgiyle selamlarım. Tabii GAP toplantısının Adıyaman'da yapılmış olmasına önem verilen karardan ötürü karar verenleri kutluyorum. Ancak üzülerken şunu belirtmek istiyorum ki konuşmama geçmeden, iki hafta önce Cumartesi günü Mardin'deydik, Halkbank'ın 62. yıldönümü orada kutlanmıştı. O panele Mardin ve Türkiye'nin çevresinden gelen iş adamları hatta Avrupa'dan, Çin'den gelen iş adamlarının katıldığı yaklaşık 1000 izleyicili bir panel yaşadık. Ben de konuşmacıydım. Değerli arkadaşlarım isterim ki şu salon tıklım tıklım dolabilsin. Sonuna kadar heyecan ile izlenebilsin, konuşulabilsin, tartışılabilir. Maalesef bu kültürü bir türlü yakalama şansını elde edemiyoruz. Şu koltuklara bakıyorum, bomboş. Bu kenti temsil eden 6 milletvekili neredesiniz? Rant peşinde misiniz? Yoksa Adıyaman'ın derdine deva olma nedeniyle mi Ankara'dasınız? Üzülünüz, bunlara gerçekten üzülünüz. Az sonra GAP'a da geleceğim. GAP'ın suçları da büyük Adıyaman ile ilgili olarak kendimizi de yargılamak istiyorum. Benim onurlu vicdanımı alarak Ankara'ya giden o 6 milletvekilini yargılamak istiyorum. Sevgili arkadaşlarım benim memleketim diye yerel bazda çıkardığım 6 yaşında bir gazetem var. GAP bölge toplantısının Adıyaman'da bugün yapılabileceği haberini alır almaz akşam gece saat 01. 00'de baskıya girdim, onlara yer ayırdım. Amacım Adıyaman, amacım Türkiye. Buradan sadece bir pasaj okumanızı istiyorum. GAP yetkilileri lütfen kulaklarını vererek dinlesinler. Bir pasaj bugün saat 09.00'da başlayan panele her vatandaş katılabilecek ve GAP ile ilgili görüş ve düşüncelerini belirtebileceklerdir. GAP bölge toplantısının bugün sabah ilimiz halk eğitim salonunda yapılmasına sözümüz yok. Ancak GAP Projesi'nin hamallığını yapan ilçe ve yüzlerce köyünü kurban eden yüz binlerce dönüm mümbit arazisini suya teslim eden baraj nedeni ile Diyarbakır yolu kapanan Adıyaman oldu. Şu ana kadar

GAP Projesi'nden yarar sağlayan Şanlıurfa, Gaziantep, Mardin illeri oldu. Baraj gövdesi Adıyaman'a 42 kilometre, Şanlıurfa'ya 60 kilometre mesafede ama ne acı ki GAP Bölgesi ile ilgili Atatürk Barajı ile ilgili şantiye Urfa sınırları içerisine alındı. GAP Havalimanı Şanlıurfa'ya kuruldu. Burada bir açıklama getirmek istiyorum. Urfa'nın havalimanı mevcuttu. Adıyaman'a da havalimanı yapıldı. İki sayı önce gazetemde belirtmiştim. Yakında Adıyaman havalimanı tavuk çiftliğine dönecektir. Tıpkı 1970'de Kahta beldesine kurulmuş olan Ziraat Okulu'nun tavuk çiftliği olduğu gibi. Amacına ulaşmadığı gibi, ve devamlı sunu söylemek istiyorum, zarar gören tek il Adıyaman. GAP Bölge Kalkınma Planı yenileniyor diye, bilgileri gazeteme intikal etmiş durumdayım. Değerli izleyiciler, gerçekten ben dünyada yedi ülke gezdim. Son 98'de İskandinav ülkelerinde 25 günlük gezi inceleme araştırma yaptım. Dünyanın kuzey kutbunda bulunan ülkelerin en çetin doğal koşullarını, insan gücü ile insan beyni ile nasıl alt etiklerini oraları nasıl islah etiklerini görebildik. Yaşayabildik ama bir şansımız var ki, dünya coğrafyasında Türkiye gerçekten stratejik bakımdan yer altı, yerüstü kaynakları bakımından, denizleri, doğal suları bakımından yeryüzünün en şanslı ülkelerinden biri. Ama ne acı ki İnternet ağını yakaladığımız şu dünyada, bilgisayar çağını yakaladığımız, telekomünikasyon dünyası olduğumuz şu aşamada Türkiye ve Türkiye'de de Adıyaman en geri, en büyük köy durumunda yani bu toplantıları yapmak, düşünceleri karşılıklı test etmek, çok kolay ama esas olan koşullar, var olan sorunları ciddi bir şekilde, ivedi bir şekilde çözüme kavuşturabilmektir, bu kararları alabilmektir. Türkiye hiçbir zaman belini doğrultamayacaktır. Mevcut siyasal hükümetimizin aldığı bu karar sevindirici iç açıcı kararlar değil. Enflasyonu sıfır düzeye çekeceğiz diyen bu hükümetler halen daha enflasyonu iki rakamın üstünde tutuyorlar. Halk bu bölgede inim inim iniyor. Esnafın kepenk kapattı. Esnaf kefalet kooperatifine borç edinen yüzlerce, binlerce esnafın icrada. Dosyaları bekletiyor oldular. Küçük ölçekli esnafa KOBİ kredisi altında kredileri yağmalandıracamız, onları esenliğe kavuşturacağız. Hızla süratle kredi vereceğiz diyen hükümetin yetkili organları maalesef halen savsaklamadan öteye iş yapmıyorlar. Üzülerek söylüyorum ki ülke tamamen kırtasiyecisi bir ülke. Dün de böyle, yarın da böyle, bugün de böyle olacak. Efendim GAP ile ilgili sorunlar iç içe

Ahmet ÇELİK :

Sayın Gelir, toplayalım isterseniz,

Hacı Mehmet GELİR :

Geliyorum, sorunlar GAP ile ilgili. GAP bu bölgenin insanı demektir. Bu coğrafyanın islah edilmesi, güzelleşmesi demektir. Adıyaman'a gelince, Adıyaman Türkiye'deki ender ülkelerden biri gerçekten suları olabildiğince var. Mümbit topraklarımız var. Dünyanın sekizinci harikası

Nemrutumuz var. Artı hemen yanı başımızda birim mağaraları var, her tarafımızda tarih var. Ama ne acı ki söylüyorum, seçilmiş vekillerimiz, seçim yoluyla gelmiş diğer yetkililerimiz. Adıyaman'ı temsil eden bürokratlarımız maalesef kulaklarını tıkamakta, sadece toplantılarda konuşurlar ve ondan sonrasında Adıyaman'ın insanı kaderi olur. İşte bu makus talihi yenmenin tek yolu var, GAP sözcülerinin GAP Bölgesi'nin Adıyaman'a, Adıyaman'ın GAP'a olan katkılarını daha iyi görerek gözleyerek ilgili mercilere verecekleri raporların daha ciddi bir şekilde boyut kazanmasını bekliyoruz diliyoruz. Ve şunu söylemek istiyorum dünyada 25 yıl sonra -bu benim dağarcığım ve düşüncem- en güçlü ülkeler tarıma dayalı ülkeler olacaktır. Türkiye yanlış yapıyor, yıllardır, imarda yanlış yapıyor çarpık yapılanma en mümbit arazileri sanayi bölgesine ağır sanayi bölgelerine ayırırız ama en kıraç yamaç ya da dağ bölgelerini de ormansız bırakırız oysa bana göre gelecekte 25 yıl sonra 50 yıl sonra 100 yıl sonra Adıyaman'ın Türkiye'nin dünyadaki konumunu görebilme adına karar alabilirsek o mümbit topraklar asırlarca bize kalacak edatlarımıza kalacak bizden sonraki nesillere, kuşaklara kalacak. Bu mümbit toprakları savurganca erozyon gibi savurganca sanayi yatırımlarına ayırmada tarıma dönük geleceğe dönük işler haline sokabilirsek ve sanayi yatırımlarını da dağ bölgelerine kaydırabilirsek zannediyorum ki Adıyaman'da doğrusunu yapmış olur. Türkiye'de doğrusunu yapmış olur.

Ahmet ÇELİK :

Sayın Gelir Bey toplayalım lütfen.

Hacı Mehmet GELİR :

Toparlıyorum zaten, bizler çok dinlemeyi sevmeyiz, bunun da bilincindeyim sizleri belki yordum konuşmalarımı dinleme zahmetine katıldığınız için hepinize sevgi ve şükranlarımı sunar teşekkür ederim.

Ahmet ÇELİK :

Sayın Gelir Bey de biz de teşekkür ediyoruz. İstem temenni ve dileklerinden dolayı şimdi de DSP İl Başkanı Zeynel EKİCİ'yi ister kürsüye davet edelim, ister mikrofon verelim, Sayın Ekici buyurun.

Zeynel EKİCİ (DSP İl Başkanı) :

Sayın misafirlerimiz kıymetli Adıyamanlı hemşehrilerim, hepinizi saygıyla selamlarım. Efendim GAP İdaresi hoş görsün, bütün Adıyamanlılar hoş görsünler. Bu kürsüye gelen her Adıyamanlı mutlaka dertli konuşur. Ses tonu yükselir bu onların kişiliğine karşı saygısızlık değildir. Adıyaman'a karşı yapılan haksızlıkların Adıyamanlı da yapmış olduğu tabii bir oluşumdur. Şu

kadarını size söylüyorum, gelişmiş ve geri kalmış iller var, ben özellikle söylüyorum. Adıyaman ili geri bırakılmış olan bir ildir. Geri kalan bir il değil geri bırakılmış olan bir ildir. Bunun da sebebi gayet açık herkes bunu biliyor, şimdi arkadaşların affına sığınyorum sanki Adıyaman'da GAP İdaresi çok büyük atılımlar yapmış, çok büyük hizmetleri olmuş. Biz hangi hataları yaptık bundan sonra bu hataları yapmayalım, bu toplantıyı Urfa'da yapın, bu toplantıyı Diyarbakır'da yapın fakat Adıyaman'da biz ikinci aşamada ne yapabiliriz. Geçmişte hangi hataları yaptık sözü bize çok yanlış geliyor, GAP Kalkınma İdaresi'nin bir haritası var, kendileri de bilir siz de çok yerlerde görmüşsünüzdür. Duvarlara aslında baktığımızda Adıyaman'ın her tarafı kahverengi. Acaba bu kahverengi hangi noktası yeşil olacak. Bizim amacımız bugün bunu söylemeye gerek yok. Arkadaşların hepsi söylüyor, köyde gidip sana kuzu kesen adam Atatürk Barajı'ndan do-
layı bugün şehirde el arabası ile iş yapıyor. At arabası ile yapıyor. Onu da belediye veya vali-
lik bırakmıyor. Bizim amacımız şu suyu tersine çevirip Malatya'ya götürdünüz. Adıyaman ara-
zilerinin hepsi suyun altında kaldı. Ama bunun yanında Sayın Başkan'ında söylediği gibi sade-
ce Koçali değil, Koçali Barajı, Kahta Barajı, Büyükbey Barajı, Gömüken Barajı bunlar yapıldığı
zaman ki bunların hiçbirinin maliyeti, hiçbirinin maliyeti Urfa Atatürk Barajı değil, Urfa' ya ya-
pılan tünel bir tek tünelin yüzde biri masrafı dahi değil. Buyursunlar lütfetsinler, ekipleri ile be-
raber gelsinler. Bize bir günlerini ayırsınlar. Hep birlikte o alanları gezelim Adıyaman'ın suyu-
nu götürüyorsunuz ters çeviriyorsunuz Malatya'ya götürüyorsunuz yine herkesin bildiği gibi,
Göksu'yu Gaziantep'e götürüyorsunuz, peki kardeşim o zaman bir kanun çıkarın, deyin ki Adı-
yamanlıları da buradan kaldırıp başka bir yere götürüyoruz az önce Kenan Hoca gayet güzel
ballandırıyor. "Efendim" diyor "Sanayi burada büyüyecek" kardeşim buraya otoban mı getirir-
yorsunuz, Urfa'ya gidiyor uluslararası havaalanı getiriyorsunuz Urfa'da yapıyor, demiryolu-
nuz var Urfa' ya yapıyorsunuz peki sanayici o kadar akılsız mı? Altyapısı yok efendim, Adıya-
man'ın manzarası güzelmiş, oraya yapalım birbirimizi bu şekilde kandırmayalım zamanınızı
fazla almak istemiyorum. Yalnız ha bunları söylerken bu kabahat GAP İdaresi'nde mi hep dev-
lette mi, hayır kabahatin büyüğü bizde belki. Özur dilerim hikaye anlatıyorum ama bunlar ger-
çek hikayeler. Çat Barajı'nın temeli atıldığı zaman ben Malatya'da görevliydim. Orada kamu ku-
ruluşunda çalışıyordum. Malatya'daki kamuoyu şöyle efendim Çat Barajı'nın temeli atılıyor, biz
kalabalık olursak bu merasime gidersek Adıyamanlıların tepkisini alırız, Adıyamanlılar bizi kı-
nar belki bir olay da olur o bakımdan sadece resmi düzeyde bir temel atma olsun bu şekilde
geliniyor, adamlar geliyor ki temel atıyorlar. Bakıyorlar ki Adıyamanlılar davul zurna çalıyor oy-
nuyor şimdi bu davul zurna çalıp oynamayı bırakmazsak geri kalan sularımız da gider belki, ya-
rın öbür gün diyecekler ki Atatürk Barajı'nın suyu pis ve su gürlesin suyunu da Urfa'ya aktara-
lım bir de Sayın Hocama şu kadını söyleyeyim. Bir defa GAP İdaresi Adıyaman'ı tanımıyor. GAP
deyince sanki basında elini yüzünü yıkamayı bilmeyen bir toplum şimdi Adıyaman'ın özelliği

Adıyaman her ne kadar Güneydoğu Anadolu'da ise de Adıyaman Akdeniz ve Güneydoğu arasında hep geçiş iklimine sahip hep geçiş kültürüne sahip. Anarşist ise kardeşim yapmadık anarşist yapanlara hizmet ediyorsunuz. Bugün Adıyaman'ın en büyük sorunu lütfen sıkıldığım zaman hemen şeyi şey yaparım. Şimdi vatandaş diyor ki efendim devlet bize niye haksızlık ediyor, devlet de kendi açısından diyor ki alışıyorum yakıyorum. Peki biz Adıyamanlılar olarak diyelim ki ey Sayın devlet ey Sayın GAP İdaresi ey bilenler bize alternatif bir öneri getirin yani biz tütün ekmeden ne ekelim ki. Çoluk çocuğumuzun karnı doysun, böyle bir alternatif getirin. Su yok zaten Adıyaman'da kuru arazide başka ürün ekme imkanımız yok sorunlarımız haddinden fazla. Benim özellikle GAP İdaresi'nden istediğim işin ince detayına girmeden bu güne kadar diğer illere yapılanın % 1'ini lütfetsinler önceden yapılan projelerimizi uygulamaya geçirsinler ondan sonra Adıyamanlı hem sulu tarımla barışıktır. Hem sulu tarım kültürüne sahiptir vatanına, devletine ve milletine bağlıdır. Adıyaman'ın gelişmesi demek bölgedeki artışla tabii tüm ulusal kalkınmamız olur. İyi bir hatip değilim beni canı gönülden, can kulağıyla dinlediğiniz için hepimize saygı ve selamlarımı iletirim.

Ahmet ÇELİK :

Sayın Ekici'ye teşekkür ederiz. Tabii ki Sayın Ekici'nin istek, dilek ve temennilerine katılmak elde değil. Çünkü çoğu zaman GAP'ı başka illerin merkezi olarak lanse etmek büyük haksızlıktır. GAP'ı başka yere mal edip Adıyaman'ı GAP'ın içinde görmemek yersizdir. Çünkü Adıyaman GAP için gereken fedakarlığı yapmıştır, diyet borcunu ödemiştir. Gerçekten katılıyorum aynı zamanda da GAP illeri arasında diğer illere verilen imtiyaz hakikaten Adıyaman'a verilmiştir. Ona da katılıyorum aynı zamanda Adıyaman'da her zaman GAP'ın arka bahçesinde kalmıştır. Bunu zaman zaman gazeteci arkadaşlarımız diğer bütün kesimlerdeki arkadaşlarımız toplantılarda söylemişlerdir ve diğer bir tarafta bir mesele daha var, GAP'ı kaybediyoruz biz burada belki GAP'ın toplantısını yapmıyoruz ama belki bir elli yıl sonra yüz yıl sonra GAP'ı maalesef kaybedeceğiz. Nasıl kaybedeceğiz? GAP'ın bildiğiniz gibi iki tane temel önemi var amacı var. Birincisi sulama amaçlı, ikincisi enerji amaçlı değerli misafirler, bugün Atatürk Barajı'nın en büyük tehlikesi erozyon, çölleşme biraz da bana söz hakkı düşer değil mi? Tema Vakfı olarak şimdi bu konuda. Bu konunun uzmanı aramızda, değerli bir hocamız var. Fen Edebiyat Fakültesi'nin Sevgili Dekanı Sayın Mehmet Cici Bey'e ben bu konularda çevresel konularla uğraştığı için ben özellikle söz hakkı vermek istiyorum. Buyurun Sayın CİCİ,

Mehmet CİCİ (Fen Edebiyat Fakültesi Dekanı) :

Sayın Başkan, saygıdeğer katılımcılar; üniversitelerin temel amaçlarından bir tanesi eğitim-öğretime katkı sağlarken, öbür taraftan bilimsel araştırmalar yapmaktır. Diğer bir temel görevi

ise bulunduğu yörenin sorunlarına çare aramaktır. Ben GAP İdaresi'nin hazırladığı ankete baktım. Daha önce Urfa'da, Gaziantep'te, Diyarbakır'da yapılan ankete baktım orada, üniversiteler diye anket formunda üniversitelere yer ayrılırken, benim Adıyaman'ıma yer verilmemiş. Kaldı ki Gaziantep'te yapılan toplantıya İnönü Üniversitesi rektörü Sayın Prof. Dr. Ömer ŞARLAK'ı temsilen katılmış ve Sayın Başkan'a neden Adıyaman'a gelmediklerini sormuştum. Mayıs ayında toplantı yapılacağını belirterek, kendisinin mayıs ayında buraya gelececeklerini iletmışlerdi. Bu neden ile bende sorunların büyük bir kısmı yerel olduğu için kendi memleketim olan Adıyaman'daki toplantıda sorunlarımızı dile getirmeyi uygun buldum. Daha önceki konuşmacıların belirttiği gibi Adıyaman bir ilçe ve onlarca köyünü sular altında bırakmış ve en verimli topraklarını bu yolda feda etmiştir. Fakat yöre halkımız bu Proje'nin sağladığı nimetlerden yeterince yararlandırılmamıştır. Bu arada Çat Barajı ile Malatya Ovası sulanacak Göksu Suyu ise Gaziantep'in içme suyunu karşılayacak. Büyük bir kısmı ise ??? ovalarını sulayacaktır. İl sınırları dahilinde çıkarılan petrol ve kömür yanında yörenin verimli toprak potansiyeli de ülkemizin yer altı zenginliklerine ayrı bir önem kazandırmaktadır. Bütün bunlar Adıyaman'ın evet özellikle belirtiyorum, fedakar bir il konumunda olmasına rağmen karşılığında hiç bir şey alamadığını göstermektedir. Onu bir örnek ile açıklamak istiyorum. 1990 sonuçlarına göre yüksek okul ve fakülte mezunu oran Türkiye'de 4. 72 iken bu oran Adıyaman için 2. 71'dir. Eğer biz gelişmişliği bir tiripota benzetirsek eğitim olmadan gelişme olmaz. Tiripotun bir ayağı eğitimidir ve bugün sadece Adıyaman'ımız için değil bölgemiz için özellikle eğitim konusunda sorunlarımız vardır. Açmazlarımız vardır ki, eğitim olmadan tarımın, eğitim olmadan, sanayinin gelişmesi mümkün olmaz. Hatta 8 ay önce ben buraya geldim gördüm ki hiçbir emisyon izin raporu, hiçbir atık sular için deşarj raporu hazırlanmıyor. GAP İdaresi'nin özellikle biraz sonra sıralayacağım ve not almalarını isteyeceğim bunları. Tek tek bunlar üzerinde durulmasını ve güncelleştirilen Master Plan içerisinde bunların yer almasını rica ediyorum. Entegre bölgesel bir kalkınma projesi olan GAP'ın üzerinde durması gerekli öncelikler aşağıdaki başlıklar altında toplanabilir. Sayın GAP İdarecilerine sunulur.

- 1- Mevcut proje insan merkezli olmalıdır. Niye deklarasyon diyoruz, Gündem 21 diyoruz, nedir bu globalleşen bir dünyada çevre değerlerinin öne çıktığı durum, proje sürdürülebilir. Çevre diyoruz onun için buradayız, sürdürülebilir insan diyoruz. Onun için Adıyaman'dayız bugün sürdürülebilir kalkınma diyoruz, onun için buradayız. Sürdürülebilir sanayi diyoruz, onun için buradayız. Sürdürülebilir tarım diyoruz, onun için buradayız. Fakat, yöremde gördüğüm kadarı ile çevre ile barışık olmayan projeleri gözlüyorum. 8 aydır bunlardan bir tanesi Eğri Çayı'nın akım yönünün değiştirilerek bir baraja sulama için götürülmesi ki bu 20 kilometre uzunluğundadır ve 20 metre eninde verimli toprak-

ların kaybolmasına neden olmaktadır. Bizde bunu seyrediyoruz, alkışlıyoruz. Öğüne öğüne bütçemizden para gidiyor seyrediyoruz. Öncelikle insan merkezli politikaların üretilmesi lazım, GAP'ın birinci hedefi insan merkezli olmalıdır. İnsana rağmen değil, bunlar geçmişte kaldı. Bazı şehirlerimizde görürsünüz çimento fabrikaları yatak odalarının bitişiğindedir, bunlar çok gerilerde kaldı. O zaman gelişmeye ihtiyacımız vardı, sanayiye ihtiyacımız vardı. Ancak bugünkü anlamda artık sanayi öyle kendisini toparlaması gerekir ki insanı hedef değil insan için var olduğunu bilmesi gerekir onun için buradayız.

- 2- Mevcut proje bütünsellik kavramı içerisinde bir bütün olarak, tüm yatırımları ve sektörleri içermelidir. Evet GAP biraz önce burada belirtildi. Eğer sadece enerji üretmek ise burada bizim işimiz yok, ben boşuna konuşuyorum. Eğer burada sadece sulama için konuşuyorsak biraz, bir nebze bunların ikisi de lazım. Temel girdiler bunlar ama biz çevreyi göz ardı edemeyiz. Ben geçenlerde bir tarlada gözledim ki; benim köylüm tarlaya pestisit atarken sanki tohum atıyordu. Hiçbir önlem yok, hiçbir bilgi verilmemiş. Pestitin ismini dahi bilmiyor. Dolayısıyla bilgilendirme ve ilgilendirme GAP'ın temel görevleri arasında olmalıdır.
- 3- Mademki eğitim önemli dedik, Bölge'de altyapısını tamamlanmış illerde ki 9 ilimiz var. Bunlarda üniversite kurulması için GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı'nın hükümete öneride bulunması gerekmektedir. Bunun özellikle vurgulanması gerekmektedir. Bu en önemli konulardan bir tanesidir. Çünkü nerede konuşursanız konuşun eğitimin olmadığı bir yerde çıkmaz sokaklarla karşılaşsınız ve yürüyemezsiniz, ilerleyemezsiniz.
- 4- Adıyaman İli'nin evsel atık sularının artırılması elzendir. Bugün sadece bu Adıyaman'ımızın değil not alsınlar GAP Bölgesi'ndeki tüm evsel ve sanayi atık sularının artırılması ile ilgili acilen önlem alınması gerekir. Türkistan'da Aral Gölü'ne dönmeden Sudan'daki Baraj'a dönmeden onun sonuçlarını Sayın uzmanlarımız çok iyi biliyor. Değerli zamanlarımızı almak istemiyorum, onlar mesajlarını almışlardır.
- 5- Katı atıkların düzenli depolanması için proje uygulanmaya konulması, bunlarla 2 yıl önce sanırım GAP İdaresi'nin bir ilanları vardı. Proje bazında ihalelere çıkmak istiyorlardı. Sanırım parasızlıktan öylesine kaldı. Hatırladığım kadarı ile Siverek, Mardin bunların içerisinde yer alıyordu.
- 6- Hastane atıkları ile ilgili hiçbir çalışma görmüyorum. Türkiye'de zaten bunlar birkaç yerdedir. Kocaeli'nde, Antalya'da, İstanbul'da kısmen vardır. Bölgemizde özellikle kültür seviyesinin düşük olması nedeni ile hastane atıkları, tıpkı çocukların elinde birer oyuncak

gibi, oyuncak bulamadıkları için bunlarla oynuyorlar. Bu hastane atıklarının düzenli bir şekilde her tarafı ile ilgili acil önlemlerin alınması gerekir ki burada şehirlerarası mesafede fazla değil iki üç tane yakma tesisi kurulabilir. Yakma işlemi olsa Bölge'de tek çevre mühendisliği eğitimi almış bununun iktisadını yapmış bununla ilgili yurt dışı çalışmaları olan bir kişiyim, kendilerine yardımcı olmaya hazırım.

- 7- Aynı cins sanayi kuruluşlarının aynı alanlarda inşa edilmesi bu durumu artıma ve benzeri çevre sorunlarının çözümünde ekonomik kolaylıklar sağlayacaktır. Örnek vereyim çok fazla kirletici değil ancak Adıyaman'da bakıyorum 19 tane un fabrikası, birisi şehrin çıkışında, birisi girişinde, birisi mahalle arasında böyle bir şey olamaz. Sanayi bölgelerinin en az kanunla belli bir 20 kilometre dışarıda, belli yerlerde yapılması gerekir. Örneğin Hollanda'da hamurdan kağıt üretimi ile ilgili sanayiler bir aradadır. Örneğin şeker üretimi ile ilgili sanayiler bir aradadır. Biz onlardan zengin değiliz ki halen biz konuşabiliriz. Neden çünkü kirletmedik, bunların da özellikle vurgulanması lazım. Uygulanması lazım, Master Plan revizyon çalışmalarına da kesinlikle geçirilmesi lazım.
- 8- Bölge baraj sularının ulaşım amaçlı kullanılması, Bölge'nin turizm amaçlı kullanılması bir ivme kazandıracaktır. Yani bugün anarşi artık bitmiştir. Dolayısıyla Keban Barajı, Karakaya Barajı, Atatürk Barajı, Kralkızı Barajı vesaire bunlar turizm amaçlı ulaşım açısından değerlendirilebilir. Bu bir lüks değildir, bu bir temel ihtiyaçtır. Bölge'nin modern bir yapıya kavuşması için yapılması gerekenlerden bir tanesidir.
- 9- Orta Fırat havzasında ki halkın eğitim, ekonomi ve sosyal konularda çağı yakalamada, uluslararası kaynaklardan yararlanma olanakları araştırılmalıdır. Evet bugün tüm dünyada böyledir. Bugün beğenmediğimiz Libya'da yer altı suları çıkartıldı ve çölü verimli topraklara büyük topraklara dönüştürdüler. Bugün İsrail'de çölü ıslah edip portakal yetiştirdiler ve Avrupa'nın turuncuğiller ihtiyacını karşıladılar. Ancak ben Fırat boylarına gittiğimde bir ağanın toprak ıslah çalışmasını yaptığını gördüm. Ben öyle gördüm ki, biz yetkililer olarak daha oraya gidemedik. O gördüğüm durum, ekonomik durumu iyi olan vatandaşlarımızın toprak ıslahı için çalışmalar yaptığını tepelik kısımları düzelttiğini ve tarıma elverişli hale getirmek için tek başına devletten de izin almadan GAP İdaresi'nin de haberi olmadan GAP İdaresi'nin çalışmalar yaptığını gördüm üzüldüm.
- 10- Bu anlatacağım bugüne kadar anarşi vardı hiç konuşmadım. İlk Türkiye'de hiçbir yerde bulamazsınız ilk olarak burada açıklıyorum. Bunu da özellikle belirtsinler not alsınlar petrol üretiminden kaynaklanan yer altı sularının kirliliğinin önlenmesi için acilen önlem alınması. Biliyorsunuz bölgemizde daha önce yaşayan Shell'in yerine bugün PE-

RANKO aldı. Defalarca ben Diyarbakır'a gittim Adıyamanımızda da petrol çıkıyor, Diyarbakır'da çıkıyor, Siirt'te çıkıyor. Bunların sulamalarının ayrıldıktan sonra bunların çok yakın derinlik ile deşarj edilmemesi gerekir. En azından bekletilip arıtıldıktan sonra bunların deşarj edilmesi lazım. Bu gün böyle bir bölgede örneğin bir köylüyüz kuyu açtığında gidip yetkililere diyor ki. Bizim il müdürlüğüne biz bizim kuyuda petrol çıktı. Hiç 20 metre 30 metre derinlikte petrol çıkar mı. Yapmayın evet dolayısıyla gerek yerli gerek yabancı dikkatinizi çekmek istiyorum. 2000 metreden yaklaşık olarak söylüyorum petrol çıkarırlar ancak bu oran 700, 800, 600 ya da eski kuyuları deşarj ediyorlar bu aynı zamanda GAP Bölgesi'nin yer altı zenginliklerinin elden çıkması demektir Sayın başkan mensupları böyle bir örneği başka bir yerde bulamazsınız bunu da özellikle biliniz.

- 11- Turizmin geliştirilmesi için çaba harcanması bilinen şeyler daha öncede söylenmişti zaten.
- 12- Sürdürülebilir kalkınma için eko şehirlerin bulunması amacıyla projeler geliştirilmelidir, birinci sınıf topraklar üzerinde yerleşime izin verilmemelidir. Sulamadan dolayı eğer biz sulama sistemlerini ve çiftçilerimizin eğitim seviyelerini düzeltmezsek geliştiremezsek büyük çevre sorunlarıyla karşı karşıya kalacağımız bir gerçek ancak burada sürdürülebilir eko şehirler uygulamaları başlayabilir bu amaçla Adıyaman yeni bir yerleşim yeri sayılır daha fazla masraf yapılmamıştır. Eko şehir bağlamında pilot şehir olarak bilinir. Ve bir proje çalışması başlatılabilir. Bugün Türk Petrolleri Bölge Müdürlüğü'nün olduğu şehrin taşınması için o tarafa yönlendirilmesi için çevrecilik bakımından çok iyi bir örnek teşkil edilecektir. Bu da yeni tespitlerden bir tanesidir haberiniz olsun.
- 13- Hiçbir ilde emsali görülmemiş çevre yolu inşaatının bitirilmesi için Karayolları Genel Müdürlüğü'ne başvuruda bulunulması bakıyorum. Buradan çıkıyorum Besni'ye bakıyorum. Gölbaşı'na gidiyorum, kendimce Gaziantep'e gidiyorum. Mega şehir bir çevre yolu var halen nasıl bir hikmetse kimler bizi kurtaracak gelip bu işten altyapısıyla beraber bir çevre yolunun acele ile yapılması için Karayolları Genel Müdürlüğü'ne bir önerinin götürülmesini istiyorum. Aksi taktirde Adıyaman halkının standartlara uygun hava solunması mümkün değildir. Şu durumda sadece GAP İdaresi değil merkezi yönetimlerde suç işlemektedir.
- 14- Barajdan dolayı sekteye uğrayan ulaşım Diyarbakır ile bu önceden söylenmişti zamanınızı almayın sağlanması hususunda bir köprü'nün yapılması.
- 15- Çevre örneklerini analiz etmek için merkezi bir laboratuvar kurulması ki bu Bölge'de bugün bizde Fen Edebiyat Fakültesi var, Kimya Bölümü kurulmak üzere bu konuda yar-

dımlar istenirse ve herkese laboratuvar yapılması konusunda yardıma hazırım. Kendileri ile beraber çalışabilirim. Bu nedenle biz merkez laboratuvarının Adıyaman'da kurulması sorunların yerinde çözülmesi için bu bir ihtiyaçtır, buna ihtiyaç vardır.

- 16- GAP Bölgesi'nde özel bir çevre mühendisleri grubunun ikame ettirilmesi özellikle Bölge'ye çevre kalitesi getirmesi için uygun görülmektedir. Bugün belediyelerin durumları iç açıcı değil, kadroları iç açıcı değil. GAP'ın başkanlığında böyle bir merkezi kurma durumunda Bölge'deki laboratuvarlarla birlikte böyle bir grup çalışması yapılabilirse, olabilirse. Çünkü bu konular bu tür işler bir konudur, bu hinterland da bütün çevre sorunlarının takip edilmesi hususunda buna ihtiyaç vardır.
- 17- Bölge'de hava emisyonları ve atık su deşarj raporlarına özel bir önem verilmelidir. Her yerde gerekiyor, kısaca şunu demek istiyorum. Çevre yasasının uygulanmasını istiyorum. Özellikle burada bunu istiyorum eğer GAP bu şekilde yönelirse yetki kargaşası biraz azabilir. Yetkilerin tek bir elde toplanması gerekir. Kişi, işin sahibi belli olur. Bu şekilde sorunların çözüleceğine inanıyorum. Çok değerli zamanlarınızı aldım. Dilerim değişimin olduğu bir yerde yaşarsınız saygılarımla. . . .

Ahmet ÇELİK :

Fen Edebiyat Fakültesi'nin Sevgili Dekanı Sayın Mehmet CİCİ Bey'e çok teşekkür ediyoruz, verdiği aydınlatıcı bilgiler nedeni ile. Bu bilgilerimizin hepsi görevlilerimiz tarafından kaydedilmiştir. Uygun bir zamanda değerlendirilecek. Ben şunu belirtmek istiyorum. Konuşacak çok meselemiz var. Adıyamanlılar olarak biz bize konuşacağız. Burada problemlerimizi görüşeceğiz, konuşacağız. Bir arada tartışacağız. Şimdi öncelikle bizden burada söz hakkı isteyen sevgili misafirlerimiz var. Özellikle turizm konusunda, tarım konusunda biliyorsunuz Adıyaman bir arayış içerisinde uzmanlarımızın da dediği gibi acaba sanayi kenti mi olacak, turizm kenti mi olacak, acaba tarım şehri mi olacak. Biz bunları bir arada acaba götürebilecek miyiz. Adıyaman buna hazır mı? Alt yapısı var mı? Ben bu konuları bölmek istemiyorum. Ziraat Odası'nın tahmin ediyorum yöneticileri burada Hasan Bey, Ziraat Odası adına mı geldiniz? Ticaret Odası'nın değerli yöneticileri burada, SIAT yöneticileri buradaydı tahmin ediyorum. Değerli muhtarlarımız burada, özellikle sulu tarım yapmak isteyip de yapamayan, izin almak isteyen çiftçilerin bilinçlendirilmesi, eğitimi konusunda problemleri olan muhtarlar. Merkezîyetçi ve yerel yönetimlerle ilgili sevgili belediye başkanlarımız aramızda. Onların GAP'a sunmak istedikleri değerli fikirleri var. Bunların hepsini arzu ederseniz bir ögle yemeği arası verelim, daha sonra görüşelim. Çünkü hepsi başlı başına önemli konular, lütfen toplantımıza ilgi gösterelim. Çünkü Adıyaman için bu toplantıyı bir başlangıç olarak görüyorum ben, biz kendi aramızda bir defa barışık değiliz. Milletve-

kili ile, efendim ilin büyük bürokratları ile, sivil toplum örgütleri ile, siyasi partinin üyeleri ile bir araya gelip bir şekilde meselelerimizi ve problemlerimizi bir şekilde görüşemiyoruz, çözemiyoruz. Bu toplantı hiç olmazsa buna bir vesile olur. Eğer arzu ederseniz yemekten sonra kumanya verilecek. Dışarıda arkadaşlarımız hep takdim edecek. Hep birlikte yine bir arada olalım, bu fikirlerimizi ve görüşlerimizi burada tartışalım. Afiyet olsun, teşekkür ederiz. . . .

Konuşmamızın ikinci kısmına geçmiş bulunuyoruz. Ben sevgili misafirlerimizden öncelikle şunu rica etmek istiyorum. Vaktimiz çok sınırlı, bugün program gereği Devlet Bakanımız Adıyaman'a teşekkür edeceğiz. Gerek basın mensubu arkadaşlarımız, gerekse kamu kurum ve kuruluşlarının yöneticileri gitmek durumundalar. Bu neden ile fikirlerimizi kısa ve özet bir şekilde söyleyelim. Kayıtlarımıza geçirelim, daha sonra da herkes bu programa göre hareket etsin. Öncelik ile Ankara'dan aramıza katılan GAP İdaresi danışmanı Sayın Rifat DAĞ'a söz vermek istiyorum. Daha sonra yine konuşmacılara söz vereceğiz. Buyurun.

Rifat DAĞ (GAP Bölge Kalkınma Planı Danışmanı) :

Değerli misafirler sabahtan beri biz izledik. Ben Adıyaman'ın bu coşkusunu haklı buluyorum ve gerçekten de bir vatandaş olarak da sizlere katılıyorum. Şimdi GAP Bölge Kalkınma İdaresi 388 sayılı kararname ile kuruluyor. Görevlerinin başında da bölgesel kalkınmaya yönelik olarak özellikle kamu kuruluşları arasındaki koordinasyonu sağlamak var. Koordinasyonu sağlamak ama bu koordinasyonun işi de pek kolay olmuyor doğrusu. Çünkü, sanıyorum 20 bakanlığa dağılmış olan Bölge'ye yönelik hizmet veren kamusal tesisin de ciddi sorunlar yaşanıyor. Her kamu kuruluşu, isim vermeye gerek yok. Kendi faaliyet alanlarını büyük ölçüde egemenlik alanı olarak değerlendiriyor. Bu nedenle bu kuruluşlar arasındaki koordinasyonun bir rasyonele, bir akılcı düzleme taşınması sanıyorum çokta kolay değil. Bizim bu koordinasyonun etkili kılınabilmesi için sabahtan beri heyecanla tartışmasını yaptığımız meseleler de ortak bir uzlaşma zemini yakalamamız gerekiyor. Ve bu uzlaştığımız konuları da ortak iradeniz olarak merkeze yansıtmanız gerekiyor. Onun için ben kısaca şöyle diyeyim. Yaşıma da güvenerek dediğim husus şu: sizler gerçekten bu olayı aktif duruma getirebilirsiniz. Bir kurul teşkil ediniz, ve bu kurul ilimizin GAP Bölgesi'nin kalkınmasına yönelik önceliklerin saptanmasında, stratejilerin belirlenmesinde ana temaların belirlenmesinde belirleyici olsun. Bu fikirlerini işte size sözünü ettiğim o kamu kuruluşlarına yansıtılsın. Onu yapmak lazım. Bir diğer konu da, öğleden önceki oturumda kıymetli hocamız Sayın SALTİK'ın da belirttiği gibi GAP İdaresi'nin de gözden geçirilmesi gerekiyor. Buna biz GAP çalışanları olarak da inanıyoruz. Bizim 2 şapkamız var. Bir vatandaş olarak ki bu kimliğimiz daha önde. Bir de bürokratik çark içerisindeki görevlerimiz itibarıyla bir diğer şapkamız. Ama biz ilk şapkamızla öne çıkmak istiyoruz, şunu demek istiyorum. Biz ilimizin, bölge-

mizin ortak iradesini, meşruiyetini, dayanağını sizden alarak ilgili otoritelere, ilgili karar vericilere rahatlıkla taşıyabilmemiz için bu yapının da, GAP İdaresi'nin sisteminin de demokratik bir zemine oturturulmasında fayda vardır. GAP çalışanlarının da böyle bir talebi var. Sanıyorum bu yeni Bölge Planı çalışma sürecinde bu hususlarda dikkate alınarak irdelenecektir. Bu nedenle ben bundan sonraki çalışmalarımızı işti bu katılımcılığın kurumsallaşması, katılımcılığa süreklilik sağlayabilmek için dayanışmamızı anlamlı ve etkili bir düzleme taşıma ısrarında bulunmaktayım. Teşekkür ederim.

Ahmet ÇELİK :

Teşekkür ederiz saygılar. Anladığım kadarıyla Sayın DAĞ'ın demek istediği toplantılarda sorunlardan çok, çözüm önerileri üzerinde durulması, ayrıca yine bu tür toplantıların yenilik olarak devam ettirilmesi ve yine bundan çıkacak sonuçların bir Danışma Kurulu tarafından da yine izlenmesi olayı değil mi? Teşekkür ederim. Sağ olun efendim. Biraz önce konuşmalar arasında sürdürülebilir yaşamla ilgili birçok konuda insanlığı ilgilendiren konularda açıklamalar yapıldı. Bu konular bizim bölgemiz için de hayati önem taşımaktadır. Özellikle bu bizim yaşamamız için belki gerekli bir ortam var mı? Yaşam standardı mevcut mu? diye düşündüğümüzde hemen önümüze ilk akla gelen şey sürdürülebilir tarım olayı. Öncelikle GAP dedik. GAP deyince de akla enerji ve tarım tabii ki gelir. Bu çerçevede tarımsal açıdan öncelikle bu yöredeki en büyük eksiklerden birinin de çiftçilerimizin her yönüyle desteklendirilmesi yine tarımsal üretime ağırlık verilmemesi yine çiftçilerin eğitilmesi ve bilinçlendirilmesinde toprak kullanımına etkili faaliyetlerin yapılmaması, yine bununla birlikte ilimizde araştırma merkezlerinin bulunmaması, yine bununla birlikte ürün taban fiyatlarının zamanında açıklanmaması, aramızda eğer çiftçi olan kardeşlerimiz varsa tütün fiyatları ve buğday fiyatları konusunda sıkıntılarının olduğunu bana belirtmişlerdi. Onların adına bunu iletmeyi bir borç biliyorum. Tabii kendim Ziraat Yüksek Mühendisi olduğum için bu olaylara daha çok yakından vakfım. Bu konuda Tarım İl Müdürlüğü adına konuşma yapmak isteyen Sayın SERTKAYA'ya söz hakkı vermek istiyorum. Bu konularla ilgili gerekli açıklamalarda bulunur belki. Tabii arkadaşlara mikrofonu uzatır mısınız. Sayın SERTKAYA kısa ve özet biçimde temennilerini alayım.

Bayram SERTKAYA (Tarım İl Müdürlüğü Proje İstatistik Şube Müdürü) :

Öncelikle Sayın GAP İdaresi yetkililerine böyle bir toplantıyı düzenledikleri için teşekkür etmek istiyorum. Öncelikle şunu belirteyim ki, Tarım İl Müdürlüğü bölge tarımı ile GAP İdaresi arasında bir köprü görevi görmektedir. Maalesef bu köprüyü bir türlü organize edemedik. Şunu belirteyim GAP İdaresi'nden özür diliyorum, heyecanımı başışlayın GAP İdaresi bizden seracılık konusunda, hindicilik konusunda, sanen keçisi ve kapama bahçe konusunda bir takım projeler is-

tedi biz bu projeleri GAP İdaresi'ne gönderdik. Ancak şunu belirtiyim, GAP İdaresi bizde bunun için yani seracılıkta şu kadar talep toplayın, bir görüş beyanında bulunmadık. Bunun üzerine biz arkadaşlarımızla görüştük ve yaklaşık 400 tane dilekçe topladık. Bu 400 dilekçenin sonucunda seracılık konusunda şu güne kadar herhangi bir çalışma yapılmadı. Sanen keçisi konusunda hiç bir çalışma yapılmadı. Hindicilik konusunda bir çalışma yapıldı. Fakat şöyle bir çalışma yapıldı. Bizim 400 dilekçemizin karşılığında yaklaşık daha önce belirtilen 250 çiftçi yerine 250 özür dilerim 250 baş hindi yerine 125 tane vereceklerini söylediler. Artı 400 kişiye değil de 20 kişiye ancak bu işi yapabileceklerini söylediler. Onun akabinde bu 20 kişiye de kişi başına 125 tane hindi parası verebileceklerini söylediler. Böyle bir bilgilendirme oldu. Ara sıra görüşmelerimiz devam ediyor. Geçen haftadaki görüşmemizde de hindiler öldü. Kusura bakmayınız bunları size veremiyoruz gibi bir sonuç oldu. Yani ne acıdır ki, dolayısıyla GAP İdaresi'nin Adıyaman tarımı adına yani biz burada köprü olmaya çalışacağız. Ama bu köprü bir türlü sağlanamıyor. Sağlanamadığı gibi yıkılmaya çalışılıyor. Ben bu endişemi belirtiyim. Bir ikinci konu Adıyaman'da tarımın geliştirilmesi için il tarım müdürlüğünde 300 tane çalışan olmasına, yetkili eleman olmasına rağmen biraz önce yetkili arkadaşım anlattığı ve benim tablodan gördüğüm kadarıyla arada bu işlerin tarımın geliştirilmesi işlemlerinin ki 300 tane teknik eleman bu bölgede kağıt üzerinde demiyorum, bölgede bizatihi sahada bu arkadaşlarımız konuyu çok bilmesine rağmen tarım il müdürlüğü bu işi yürütemeyecek bu işin devri Ziraat Odası'na devri nasıl düşünülüyor ve ayrıca bildiğim kadarıyla Ziraat Odası'nın sadece geçici kadroda 1 tane ziraat mühendisi var. Eğer bu devredilecekse bu kurulun teknik eleman yönünden çok yoğun bir şekilde desteklenmesi gerekir. Yinede tüm bu olumsuzluklara rağmen GAP İdaresi'nin bölgemizde uygulayacağı her türlü projeye her türlü teknik bilgiyi ve her türlü teknik yardımı yapmaya hazırız, teşekkür ederiz.

Ahmet ÇELİK :

Teşekkür ederiz, sulama dedik, toprak muhafazası dedik. Laf tarımdan açılmışken konuyla ilgili olarak 20. Bölge Müdürlüğü adına konuşmak isteyen Sayın Osman CAN Bey'e ben söz vermek istiyorum, fark etmez buyurun.

Osman CAN (Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü (DSİ)) :

GAP İdaresi'nin Sayın temsilcileri, değerli katılımcılar. Devlet Su İşleri 20. Bölge Müdürlüğü adına hepinizi saygıyla selamlamak istiyorum. Ben konuşma ihtiyacını şundan bilhassa hissettim. Devlet Su İşleri yatırımları ile ilgili olarak Adıyaman'daki faaliyetler hakkında kısa bilgiler vereceğim. On dakikayı geçmeyecek.

Şimdi efendim bildiğiniz gibi GAP Projesi Master Planı 1960-66 yılları arasında yapılmıştır. Yalnız Adıyaman havza özelliğinden dolayı GAP Bölgesi'ndeki 200 bin hektara yakın sulama ve enerji projeleri 1985 yılında 1985 yılında tekrar bir revizyon gördü. Bunları da belirttikten sonra yani şunu demek istiyorum; Master Plan revizyonu gibi bir tabir bazen kullanılıyor. Bizim Adıyaman ile ilgili olarak Master Plan revizyonu ile ilgili herhangi bir problemimiz yok. Sadece bu konu taslak olarak proje sulama ve enerji bazında çözülmüştür. İşte ben de işletmede olan DSI projeleri ile ilgili başlayıp ön incelemeye geçeceğim. Kısaca yani, anladım yani vaktiniz çok sınırlı. Tabi, tabi, tabi. . . Anlıyorum şimdi efendim bizim Adıyaman ilinde veya şöyle diyeyim DSI 22'inci Bölge Müdürlüğü'ne bağlı 4 ilden birisi Adıyaman, Maraş merkez olarak üzere Adıyaman, Gaziantep ve Kilis illerini kapsamaktadır. Bölge Müdürlüğümüz Adıyaman'da, şu ana kadar 15 bin hektara yakın işletmede olan projemiz var. Bu 15 bin hektarlık proje içinde yaklaşık 70 trilyonluk yatırım yaptık 2000 yılı fiyatlarıyla. Bu tamamlanan ve işletmeye geçen projelerle ilgili bir rakam, işletmeye geçen bu projeler ağırlıklı olarak 90 yılından itibaren devreye girmiş bulunmaktadır. Yani şöyle 70 trilyonluk yatırımı 10 yıla yaydığımız zaman DSI Bölge Müdürlüğü olarak Adıyaman'a yılda 7 trilyonluk bir yatırım yapmış bulunmaktayız. Veya bir örnek vereyim, çarpıcı bir örnek. Adıyaman'ın ihmali konusunda tabi DSI olarak belki ben ona katılmıyorum. Yani teşkilatım adıma onu söyleyebilirim. Gaziantep ilinde şu anda 7 bin hektarlık işletmeye açılmış sulamamız var. Adıyaman ilinde bu rakam bin 500 hektar civarındadır. Bir de birkaç konu gündeme geldi. Belki Çamgazi Barajı ile ilgili de değerli hocam Çamgazi Barajı hocam. Kendi havzasına yetmediği için Çakal ve Kırkgöz çaylarından deneme yapmak suretiyle geliştirdiğimiz bir projedir. Çamgazi Barajı'nın yeri ve kanalları ve baraj rezervuarında kalan alan 700 hektar civarındadır. Sulama alanı 7 bin 430 hektar civarında. Yani 12 katını yakın bir alan vardır. Efendim tabi baraj projeleri bazen sulamaya açtığımız büyük alanların yanında rezervuarda yatırım projesinden kaynaklanan bir istenmeyen durumlar olmaktadır. Şimdi efendim bir de Sayın Kenan Mortan Hocam buradaysa şayet Nemrut Dağı Nemrut Projesi ile ilgili, Nemrut ÇET Projesi ile ilgili barajdan bahsettiler. Nemrut yakınlarındaki GAP Projesi kapsamında Kahta Barajı var. Bu baraj vazgeçilmiş yani düşmüş durumdadır. Yani orada herhangi bir projemiz mevcut değildir. Ya konuyla ilgili olarak da ÇET hazırlama, ÇET için hazırlanan raporun gerekli bilgileri verildi efendim. Şimdi efendim bir de Adıyaman ili sınırları içinde bizim iki ana grup projemiz var. Adıyaman Göksü Araban Projesi, Adıyaman Kahta Projesi, Adıyaman Göksü Araban projesi kapsamındaki Çataltepe Barajı'nın Gaziantep İli'ne içme suyundan verileceğinden bahsedilmektedir. Yalnız Adıyaman Göksü Araban Projesi kısa bir açıklama yapayım. 66 bin hektarlık bir projedir. Göksü Çayı üzerinde kurulacak büyük bir barajla buna ilaveten iki büyük barajla desteklenmek üzere 66 bin hektarlık alanı kapsamaktadır. Bunun 33 bin hektarı pardon 36 bin hektarı Gaziantep ilinde 30 bin hektarı da Adıyaman ilindedir.

Yani Adıyaman Göksü Araban Projesi ile Besni, Keysum ilçelerinde Gölbaşı önce olmak üzere 30 bin hektarlık sulama yapacağız. Çataltepe Barajı'ndan, tabii bildiğiniz gibi DSL projeleri havza esasına göre kurulduğundan ve Gaziantep civarında içme suyunu 2040 yılına hedefli içme suyunu karşılayacak yakında bir kaynak olmadığından Çataltepe Barajı'ndan 2040 yılı hedefli 350 hm³ gölü yıl kapasiteli en ekonomik proje Çataltepe'dir. Yani Çataltepe Adıyaman Göksü Araban Projesi'ne Çataltepe olarak anılıyor. Adıyaman'da sulama alanının yarısı, Adıyaman'da yarısı Gaziantep'tedir.

Efendim bir de Koçali Barajı ile ilgili bir şey gündeme geldi. Koçali Barajı'nın Master Planı aşaması çalışmaları tamamlanmış durumdadır. Harita çalışmalarımız ihale edildi, 21 bin hektarlık bir sulamayı kapsamaktadır. Aynı zamanda enerji üretecektir. 2002 yılı yatırım programında teklifi yapılmıştır. 2002 yılı yatırım programı Koçali'nin bir de Sayın Başkan gündeme getirdi, Adıyaman Belediye Başkanımız, Adıyaman içme suyu ile ilgili bir çalışmamız var. Adıyaman il ve içme suyu ilgili çalışmamızda 2002 yılı fiyatlarıyla 60 trilyondur. 2000 yılında planlama çalışmaları tamamlanacaktır. Buna ilaveten ilin içme suyuna ilave bir enerji projemiz de bulunmaktadır. Fayda olacak Adıyaman'a 2000 yılı yatırım programında bulunan diğer bir projemiz de Atatürk Barajı gölünden pompaj projesidir. Bilindiği üzere Fırat üzerindeki Keban, Karakaya, Atatürk, Birecik, Karkamış barajları Ana kol üzerinde olduğu için yapımı öncelik kazandığından ona bağlı yakın çevredeki illerde tabii Kahramanmaraş, Gaziantep ve Adıyaman'a nazaran biraz daha şanslı konumda bulunmaktadır. Bu bir yatırımın şansı olarak kabul etmek gerekiyor. Atatürk Barajı gölünden pompaj projesinde 2000 yılı fiyatlarıyla yaklaşık 60 trilyondur, proje bu yıl bitiyor. 2002 yılında da kesin proje çalışmaları tamamlanacaktır. Ben işletmeye açılmış küçük su işleri projelerinden de biraz bahsedeyim.

Sayın katılımcılar DSL olarak tabii bunu ben size bilgi olarak veriyorum. Adıyaman ile ilgili gerek işletmeye açılmış projeler 90 yılından bu yana her yıl 7 trilyonluk ortalama bir 2000 yılı fiyatlarıyla verilmiş, bir ödenmiş bir şey yatırım bedeli var. Gerekse 2000 yılı yatırım programı ile ilgili olmak üzere Adıyaman'da ki hizmetlerime DSL olarak bütün gücümüzle devam edeceğiz. Saygılar sunarım.

Ahmet ÇELİK :

Teşekkür ederiz Sayın CAN, tabii buyurun mikrofonu alın isterseniz.

Meral ÖNEY (Devlet Hava Meydanları İşletmesi (DHMI)) :

Yani efendim ben şunu o rakamı şu anlayamadım efendim. Adıyaman'da evet efendim evet. Öyle mi? Peki 7 trilyon fiili harcama yapılmış, evet. Yatırıma yöneltilmiş bu harcama. Yani bu

rakamı, tabi efendim. Şöyle biz 1985 yılından 2000 yılına kadar işletme peyderpey açılmış bir projelerimiz var, yaklaşık 15 bin hektar. Peki 99 fiili gerçekleşmeniz? Anlayamadım efendim. 1999 yılı fiili gerçekleşmeniz, fiili gerçekleşme derken efendim nakdi olarak. Nakdi olarak ben 1985 yılından bu yana sekiz gölet, üç münferit proje, Çamgazi Barajı'nda yüzde 88'i tamamlandı. Bir kısmı sulamaya açıldı. Devam eden projeler için harcanan parayı kast ettiniz siz. Evet, peki. Hayır devam eden değil efendim. Şu anda Çamgazi Barajı'nda kısmi sulamamız var ve geriye kalan şeyleri bütüne tamamlarsak yüzde 15 falan bir eksikliğiniz kaldı. Çamgazi Barajı'nda da işletmeye açılmış olarak kabul ediyorum. 7 bin 430 hektardır efendim. Küçük su işlerinden de 7 bin 500 hektarlık bir sulama sahamız var. Yani üç proje hayatiyet kazandı. Hayır efendim 6 gölet, 7 su münferit sulama projelerimiz ve Çamgazi barajımız yani ben 2000 yılı başlarında ortalama bir rakam söyledim efendim. Bu 7 trilyonu siz devam eden 6 projeniz için harcadığınızı söylediniz. Hayır efendim devam eden demedim. Şu ana kadar Adıyaman'a 2000 yılı fiyatlarıyla 70 trilyonluk yatırım yapıldığını söyledim. Peki, teşekkür ediyorum. Anlatabildim mi, tamam.

Ahmet ÇELİK :

Pardon hanımefendi isminizi bağışlar mısınız? Kayıtlara geçiyor lütfen. Meral Öney Devlet Hava Meydanları İşletmesi. Teşekkür ederiz sağ olun. Sayın Can teşekkür ederiz. Başka sorusu olan var mı acaba Sayın Can'a. İsim ve soyisim. Bizim Adıyaman Gazetesi Mehmet Emin DANIŞ.

Mehmet Emin DANIŞ (Bizim Adıyaman Gazetesi) :

Şimdi şöyle bir örnekle soru sormak istiyorum. En basiti DSI Samsat bölgemizde bir pompaj yapılabilecek mi? En basiti bu yani sizin anlattıklarınız hep rakam.

Şimdi efendim onu şöyle bilgi vereyim. pompaj Atatürk Barajı gölünden pompaj projemiz 21 bin hektarlık bir pompaj projemiz var. Atatürk Barajı gölünde bunun 2806 hektarlık bölümü şu anda inşaatı devam ediyor. Yani şöyle söyleyeyim. 21 bin hektardan Samsa Pompaj Projesi toplam sulamaları 8 bin hektardır. Bunun ana pompa binası ile 2806 hektarlık bölümünü ihalesini yapmış durumdayız. İnşaatı devam ediyor. İhalesi yapılan işin ve 2000 yılı proje bedeli 21 trilyon civarında. Bu yıl ki ödeneği de 400 milyar efendim.

Ahmet ÇELİK :

Teşekkür ederiz sağ olun efendim. Orada size söz hakkı vereceğiz. Ama sırada bekleyen misafirlerimiz var.

Nuri DALBAŞI (Gözebaşı Köyü Muhtarı) :

Havalar sıcak Sayın Başkanım, vatandaş gölete girmek istiyor, yüzmeyi de bilmiyor. Bu konuda herhangi bir ekibiniz var mıdır? Yani sudan ceset çıkarmak için. Şimdi ben muhtar olarak üç kişi boğulmuştur. Ceset çıkartacak herhangi bir dalgiççi bulamamışız. 24 saat kaldıktan sonra şişip su yüzüne çıkmıştır. Yani hangi bu kedidir. köpektir yani bu hayvan haklarıdır. Yani bu bir insandır bir candır, öyle bir önlem aldınız mı?

Ahmet ÇELİK :

Konuyu Sayın CAN buyurun kısa ve özet bir şekilde alırsanız. Teşekkür ederim.

Osman CAN (Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü (DSİ) 20. Bölge Müdürü) :

Yalnız efendim ben çok kısa şey, daha çok kısa ben, bu Çat barajı ile ilgili arkadaşlara Adıyaman'lı arkadaşların bir şeyi oldu. Malatya'ya su aktarılıyor şeklinde efendim. Çat Barajı şu anda Elazığ Bölge Müdürlüğü sınırlarında 22 bin hektarlık sulama yapan bir proje. Çat Barajı'nın Adıyamanlı arkadaşlar bilirler. Çelikar İlçesi'nde bizim oradan hemşehrileri ve Zelban kaynakları ile 2000, 1233 hektarlık pompaj projemiz var. Bu pompaj projesinin cazibeye dönüştürülmesi amacıyla Çat Barajı'na 750 metrelik bir tünel açarak Çat Barajı'ndan yılda 8 milyon suyu Çelikhana aktarıp cazibeyle sulamaya dönüştürmekle ilgili bir çalışmamız var. Planlama aşamasındaki çalışmalar devam etmektedir. Bunu da ayrıca belirtiyim.

Ahmet ÇELİK :

Teşekkür ederiz sağ olun, efendim teşekkür ederiz sağ olun. Saygılar sunarız, teşekkür ederiz. Evet, Adıyaman eğitim ile ilgili yeni hizmetleri olan Açı Koleji Genel Müdürü Sayın Ali BAL'la devam etmek istiyorum.

Ali BAL (Açı Koleji Genel Müdürü) :

Efendim teşekkür ederim, saygıdeğer katılımcılar, Sayın basın mensupları. Bu on yıllık bir proje olarak bahsediliyor. Dolayısıyla on yıllık Proje'de özel öğretim olarak bizim de bir katkımız olsun diyen burada konuşmaya gerek duydum. buradakiler çoğu bizi biliyor, tanıyorlar. Biz Adıyaman'da özel öğretimde öncelik yapmak istiyoruz. Bir çok çalışmalarımız oldu. Dört yıldır özel öğretime gönül verdik. Özel öğretimle bir çok öğrencimizin üniversiteleri kazanmasını sağladık. Şu anda da diğer illere gördük, baktık ki bir çok özel okullar yapılmış. Çok kaliteli insanlar yetiştirmek için teknik donanımlar yerine getirilmiş. Biz Adıyaman'da bunun ezikliğini, üzüntüsünü duyduk ve gerçekten üzüntüsünü duyduğumuz için tuttuk bir okulu kiralayarak özel

okula dönüştürmek istedik ve şu anda kiralık bir okulda eğitim vermek için kollarımızı sıvadık. Yani çok zor. Çok güç koşullarda bazı şeyleri yapmaya çalıştık. Geçen yıl Fethiye'ye gittim. Ben Fethiye de bizim Adıyaman'ın dörtte biri beşte biridir nüfusu. 14 tane özel okul vardır ve ben en yakınımızda Gaziantep'te bilmiyorum sayısı yirmiyi bulur özel okul var. Gaziantep'te özel okulları destekleyen bir çok fabrikatörler var. İşte bir tortuk kurulu Özel Fırat Kolejleri'ni açmış, işte bir hatip okulları var.

İşte bir kalyoncular var, bunlar büyük işadamları ve büyük işadamları tutmuş özel eğitime destek vererek çok özel okulun yapılmasını sağlamış. Bunu şunun için söylüyorum. Diyoruz ki, GAP'ın kalkınmasında sanayinin ekonominin bir çok burada uygulanması gereken projelerin merkezinde insan var diyoruz. Madem her şeyin içinde insan var, insan içinde en önemli şey eğitimidir. Dolayısıyla Adıyaman'da eğitim konusunda maalesef az önce zikrettiğimiz projeleri uygulayarak efendim, gelişmiş beyinlerin, ufku açık insanların olması şarttır. Maalesef biz halen bir devlet memuru olalım gibisinden bir koşturma var. Yani efendim Gaziantep gibi yakınımızda, Malatya gibi şehirlerde Amerika'da eğitim gören efendim. Bu şekilde master yapan efendim, ufku açılan, çevreyi gören, tekniğin bütün nimetlerinden yararlanan insanlar. Maalesef aynı zamanda şu anda yetiştirme imkanı yoktur. Ben şunu söylemek istiyorum. Efendim bu projede bunun yer almasını istiyorum. Bu on yıllık kalkınma projesinde efendim turizme bir çok katkılar yapıldı. Efendim Adıyaman'da gerçekten Kahta Adıyaman'da bir çok oteller açıldı. Efendim sağlık alanında yine bazı katkılar yapıldı. Özellikle efendim Halk Bankası'nı KOBİ'ler bağlantısıyla sanayicileri efendim bir çok destekte bulunduğunu biliyoruz. Maalesef eğitim en çekirdek nokta olduğu halde hiçbir katkı yapılmadı. Hepsinden mahrum kaldı. Ben buradaki yetkili arkadaşlarımızdan istirham ediyorum. Adıyaman'da gerçekten bu konuda büyük ihtiyaç vardır. Özel eğitimin gerçekleşmesi lazım. Dolayısıyla da daha önce efendim varolan özel eğitime teşvik kredilerinin tekrar açılmasını arz ediyorum. Hepinize teşekkür ediyorum.

Ahmet ÇELİK :

Teşekkür ediyoruz Sayın Bal. Buyurun yalnız sırayla birlikte hareket ediyoruz, yani saygısızlık ediyoruz sırada bekleyenlere. Özür diliyorum. Tabi, tabi arkadaşlar yardımcı olur musunuz? Pusulaya yazı konu eğitimden açılmışken Adıyaman Okul Yaptırma Derneği adına Sayın Görücü'yü davet etmek istiyorum. Kısa ve net bir şekilde memnun oluruz Sayın GÖRÜCÜ.

Mehmet GÖRÜCÜ (Adıyaman Okul Yaptırma Derneği) :

Sayın GAP İdaresi yetkilileri ve bugünkü toplantıya katılmış olan Sayın katılımcıları saygıyla selamlıyorum. Oturum açıldıktan beri bir çok konuşmacı yoremizin sorunlarını dile getirme-

ye çalışmıştır. Ancak bilinen dikkat buyurdunuz mu? Gelen şikayetçi, giden şikayetçi. İdare de şikayetçi, planı yapan şikayetçi. Planı uygulayan kesim şikayetçi, her kesim şikayetçi. Bir de bakıyorsunuz. Bakanlık görevi almış kişi bakanlık konusundan şikayetçi öyleyse burada bir eksiklik var, burada bir yanlışlık var. Bu yanlışları bulmamız lazım. Sorunlarımızı çözeceksek eğer bu yanlışlığımızın nerede olduğunu bulmamız lazım. Bakın GAP İdaresi bir Master Plan hazırlamış. 1989 yılı 2001 yılına kadar hedefini tamamlayacak GAP Bölgesi'nde gerekli kalkınmayı amaçlamış durumda. Hedefi nedir? Su ve toprak, 11-12 yıl heba olmuştur. Neden? Çünkü bu planlama yapılırken, yerinde inceleme yapılmamış, gerekli araştırma yapılmamış, gelecekteki hedefler belirlenmemiş. Belirlenmediği için istenilen hedefe varılmamış. Katılımcı sağlanmamış, bilimsel araştırma yapılmamış. Bilim adamlarından yararlanılmamış, merkezi idare, masasının başında ulu orta bilgilerle o an hazırlanmıştır. İçine süreklilik, sürdürülebilirlik kavramı koymamıştır. Bu planın sürdürülmesinin gerektiğini de düşünmemiştir. 1990-2000 yılında ulusal kalkınma çalışmalarında efendim sürdürülebilirlik kavramı girmiştir. Öyle ise ya biz yanlış yaptık, bizim programımızın için de sürdürülebilirlik yok öyleyse biz bunu değiştirelim denilmiş ve bugün GAP hedefine varamamıştır. Çünkü merkezden gerçekten bu toplumun sorunlarını çözmek için meselelerin üstünde ciddiyetle durulmamıştır. Türkiye zaten meselelerimize üzerinde ciddiyetle durmamaktadır. Bir meseleyi gösteriş için almaktadır. Yapmış olmak için yapmaktadır. Toplumun sorunlarını çözmek için yapmamaktadır. Politikacı sadece bir işi yapmış görünmek için bir takım çabalar göstermektedir. Bundan dolayı da GAP İdaresi başarılı olmamıştır. GAP İdaresi nihayet çok şükür eksikliğini idrak etmiştir ve bugün bir değişime geçmiştir. Bizi kabul etmişler, bizimle temasa geçmişler.

Biz niye geri kaldık? Türkiye'nin kaynakları zengin, dünyada örneği az olan bir ülke, ama çok uzun yıllar siyasi otorite insanını ihmal etmiş insanı uyutmuş, insanı geriye itmiştir. İnsanını eğiterek, insanını öğreterek ona beceri kazandırarak ona kimlik kazandırarak, onu üretken hale getiren insan olmanın hak ve sorumluluğunu idrak eden insanlar durumuna getirmek istememiştir. Çünkü o duruma getirirse konuşacaktır, fikrini beyan edecektir, o da toplumu parçalayıp kendisine parça parça taraftar bulamayacaktır. Bilinçli olarak toplum parçalara bölünmüş birbirine hasım hale getirilmiş, işte bu hasım hale getirilmiş toplumlara katılma hakkı konuşma hakkı verilmemiş, verilmemesi için toplumumuz suskundur, toplantılar yaparsınız, konuşacak insan bulamazsınız, derdinizi izah edecek insan da bulamazsınız.

İşte demek ki kalkınmanın ön unsuru, temel unsuru insandır. İnsanlığı bilinçlendirmeyen insanlığı eğitmeyen, insanlığı üretken hale getirmeyen alın terinden onur duyan insan yetiştirmeyen toplumlar kalkınmaz. Kalkınma parayla da olmaz. Eğer kalkınma parayla olsaydı, Kuveyt, Suudi Arabistan dünyanın en ileri ülkeleri olurdu. Kalkınma para değildir. Kalkınma çağın ge-

rekleri bilim ve teknolojinin getirdiği imkanlardan yararlanabilme ve kendisinin hükmünde olan üzerinde yaşadığı kaynaklardan en azami şekilde istifade etme imkanına kavuşmaktır. Maalesef toplumumuz bundan mahrum bırakılmıştır. Ama artık Türkiye’de değişim başlamıştır. İnsanlar konuşmaya başlamıştır. Tek tek de olsa az az da olsa konuşmaya başlamıştır ve Türkiye değişim süreci içerisine girmiştir.

Bu bakımdan eğer kalkınmak istiyorsak; toplum olarak sorumluluğumuzu bileceğiz, hepimiz birey birey, teker teker üzerimize düşen sorumluluğu yerine getirmeliyiz. Bir sahip beklememeliyiz. Bir toplumun sahibi kendisidir. Kendi örgütlemeye gitmelidir, sivil örgütlerini oluşturmalıdır, sivil örgütler arasında koordinasyon meydana getirmelidir. Bunlar şapkasını önüne koyup kendi yöresinin sorunlarını en ince teferruata kadar düşünüp onu talep etmesini bilmelidir. Eğer biz bunları gerçekleştiremezsek sorunlarımızı çözemeyiz. Merkezi idareden medet bekleyemeyiz. Ağlamayan çocuğa meme verilmez. Bunu alabilmek için biz bilinç içinde hakkımızı talep edeceğiz. Talep edip olmasını bileceğiz. Bunun içinde örgütlenmekten başka çaremiz yoktur. Mevcut imkanlarımızı ilimizde yerleşik bölgelerdeki iktisadi kaynağı günün bilim ve teknolojisinin ışığında en iyi şekilde işletmek, verimliliği arttırmak, çeşitliliği arttırmak, kaliteyi yükseltmek için buradayız. Bunu daha az emekle daha iyi verimle elde etmek durumundayız. Bunu yapabilmek öyle kolay bir olay değil. O toplumun insanı örgütlenerek bunun araştırmasını yapacaktır. İsteklerini taleplerini ortaya koyacak ve ilgili makamlardan bunun gerçekleşmesini isteyecek, üzerine düşen katılımı da kendisi yapacaktır. Eğer bunu yapamazsa sorunlarımızı çözemeyiz.

Bakin arkadaşlar, sayın dinleyiciler, bir GAP İdaresi’nin temel organı Atatürk Barajı’dır. Bütün hedefleri bu Baraj gerçekleştirecektir, bu Baraj’a yüz yıl ömür biçilmiştir. Ama bugün barajın etrafı açıktır, ağaçlandırılmamıştır. Eğer bu ağaçlandırılmama devam ederse, bu barajın ömrü yüz sene değil belli elli sene olmayacaktır. Biz bunun ağaçlandırılmasını isteriz. İki vilayetimizde valimiz var. Özel İdare’nin bütçesi var ama gidin görün bir Pazar bütün çayların etrafında kumun üzerinde insanlar var mesire yeri yoktur. Gönül isterdi ki Adıyaman Valisi GAP’ın etrafını ağaçlandırsın, orayı da mesire haline getirsin, mesire yeri haline getirsin. Hal orada rahat etsin. Tatil ihtiyacını giderebilsin, ama her şeyden yoksun kalmışız.

Her şeyi yarım tutmaktayız. Onun için görevimizi iyi yapalım dersimize iyi çalışalım. Örgütlenelim, birbirimize güvenelim ve dirençli insanları örgüte dahil edip bir koordinasyon kurup yine kendi yaramızı kendimiz sarabilmemiz için ciddi çareler bulmaktan başka çaremiz yoktur. Dağlarımız çıplaktır. Bakın bugün Adıyaman’da bir TEMA Vakfı vardır. Biraz ondan bahsedeyim. Zaten bırakacağım sözü, Tema Vakfı’nın çalışmaları vardır. Adıyaman çıplak kalmıştır. Adıyaman Tibriz Köyü’ne kadar ormanla kaplı bir bölge olduğu halde alanının % 65’i orman oldu-

ğu halde bugün Adıyaman'da ormana rastlanmamaktadır. Bizzat Orman İşletmesi kendisi imha etmiştir. Orman bölgelerini odun olarak Adıyaman ve Adıyaman içinde kırarak ve keserek satış yapmış yerine orman yetiştirmemiştir. İşte memleketin güzelleşmesi için kaynaklarımızın iyi kullanılması, çevremizin güzelleşmesi, korunabilmesi için, ilk önce biz bilinçli olacağız. Birbirimize dayanışmaya gireceğiz, örgütleneceğiz. Örgütler arasında koordinasyon kurup sorunlarımızı devleti de yanımıza alarak çözmemiz gerekecektir. Başınızı ağrıttım. Belki de biraz çok konuştum, Ahmet Bey özür dilerim, hepinize teşekkür ederim.

Ahmet ÇELİK :

Teşekkür ederiz, sağ olun. Efendim GAP Master Plan'ı içerisinde bundan önceki çalışmalar içerisinde bildiğimiz gibi kadının sosyal statüsü ile ilgili bir takım çalışmalar yapıldı. Adıyaman'da da yapılan çalışmalar çok güzel meyvelerini verdi. İşte bu çerçevede Adıyaman'daki ÇATOM kursiyerlerinden bir arkadaşımız konuşma yapmak ister. Aysel Doymaz, buyurun Aysel Hanım konuşmanız lütfen kısa olsun.

Aysel DOYMAZ (Adıyaman Çok Amaçlı Toplum Merkezi (ÇATOM) :

Saygılarımla, Sayın Başkanlarım, değerli misafirlerimiz hepiniz hoş geldiniz.

Öncelikle ÇATOM'un kursları amacı ve Adıyaman'da ÇATOM çerçevesinde yapılan çalışmalar hakkında sizlere bilgi vermek istiyorum.

ÇATOM'lar GAP Kalkınma İdaresi bünyesinde faaliyet gösteren ve kadının sosyal statüsünün yükselmesi projesinde kapsamında yer alan bir çalışmadır. Kırsal ve kentsel alanlarda kadının ve dolayısıyla çocuklar, sosyal yaşamlarının iyileştirilmesine yönelik yaygın eğitim, sağlık, yönlendirme ve gelir getirici alanlarda destek çalışmaları yapmak belli başlı amaçları arasındadır. Adıyaman'da ÇATOM hakkında kısa bilgi vermek gerekirse Adıyaman ÇATOM 1 Aralık 1997 yılından beri faaliyet göstermektedir. Bu proje kapsamında her yıl açılan kurslarla bölgede yaşayan genç kız ve kadınlarımız çeşitli alanlarda bilgi, beceri edindirmenin yanında aile işletmeciliğini de öğretilmektedir. Genç kız ve kadınlarımız kadının sosyal statüsünün yükseltilmesi projeleri çerçevesinde eğitim kapsamına alınmakta ve onları topluma birer ekonomik değer olarak kazandırmaktır. Gerek kurs binaları ile malzemelerin temini, gerek kurs yerlerimizin gıda yardımı, gerek kalifiye kurs öğrencilerinin temini gibi birçok konuda Valiliğimizin yardımı da taktire şayandır. Adıyaman ÇATOM sorumluluğunda yapılan bazı faaliyetlerden kısa başlıklar halinde değinmek istiyorum; kumaş boyamacılığı, ana sınıfı-kuaförlük, ana sınıfı-annelik eğitimi, ev ekonomisi, trikotaj, nakış, biçki dikiş kursu, biçki dikiş atölyesi, bilgisayar, okuma yazma kursları, kio projesi, kendi işini kur projesi ve poliklinik hizmetleri verilmektedir. Ayrıca mahalle anketleriyle

insanlarımıza evinde ulaşılmaya çalışılmaktadır. ÇATOM kurslarımızda ayrıca özel kurslarımızda ğretmenler Günü, Anneler Günü gibi faaliyetler yapılarak kurs yerlerimizin sosyal hayata entegrasyonu sağlanmaktadır.

şimdi kadınlarımız özel günlerde özellikle çok uzak, ondan sonra çok şey bakıyorlar, mesela bir anneler günü toplantısına gitmekle kendilerini çok pasif hissediyorlar, gitmek istemiyorlar, ama böyle bir faaliyetin ÇATOM'da yapılması insanların ona katılımı sağlanıyor, yani akıcılığı, katılımcılığı sağlanıyor. ÇATOM'un faaliyete başladığı 1997 yılından bu yana ilk yıl 50 kişi, ikinci yıl 150 kişi , nc yıl 360 kişiye ulaşmıştır. Ayrıca köy ve mezralarda 14 400 bayana anelik eğitimi verilmektedir. Bu da gösteriyor ki her yıl katlanarak artan bu sayı Adıyaman il merkezinde ikinci bir ÇATOM'un açılması gerekmektedir. Öncelikle faaliyete çekingen bakan insanımız artık bu kursun faydalarına inanmış olduğundan artık ÇATOM'a yoğun bir talep vardır. Ayrıca GAP Kalkınma İdaresi'nin yapıcı yaklaşımları, araç, gereç ve aynı yardımlarının yanında kursiyerlerimize KİK Projesi (Kendi İşini Kendin Kur) erevesinde destek çıkılması küçük faizli kredilerin verilmesi, başarılı olan kursiyerlerimize iş olanaklarının sağlanması ve destek olunması neticesinde kadınlarımızın sosyal ve ekonomik hayatta daha çok başarılı olacaklarına inanıyoruz. ÇATOM adına hepinize çok teşekkür ederim.

Ahmet ÇELİK :

Teşekkür ederiz. Efendim şimdi de burada yeni belde olan Belediye Başkanlarımız falan var, söz almak isteyenler var. Bu çerçevede özellikle anladığım kadarıyla ana tema olarak yerel yönetimlerin yetkilerinin arttırılması daha ziyade merkezizyetlikten kurtarılması, yerel yöneticilere daha fazla imkan sağlanması konusunda bir takım istekleri var, genel manada öncelikle o zaman Sarıyaprak Belediye Başkanımız Sayın Cuma KARA'dan başlayarak istek ve temennilerini alalım, kısaca öz bir şekilde, buyurun...

Cuma KARA (Sarıyaprak Belediye Başkanı) :

Sayın hocalarım, değerli GAP'ın simaları, değerli sesimiz basın ve katılımcılar ve Adıyaman halkı.

Ben burada yıllar önce bir öğrencimin bana sorduğu sorunun cevabını arıyorum. şimdi Sayın Başkanımın mahalli idareler yasasındaki durum, bunu yıllardır konuşulur tutulur edilir de ben burada mahalli idareler yasası ile ilgili konulara değinmeyeceğim. Ancak Sayın başkanım zamanı çok sınırlı tutuyor herhalde, öyle bir zaruret vardır. Gönül isterdi ki burada Adıyaman'ın eğitimini, tarımını, sağlık sorunlarını ve buna benzer sorunlarını belli bir platformda GAP'ın denetiminde tartışmaya açık olsun, birkaç cümleyle bu konuları ifade etmek mümkün değil, Başta

söyledim dedim ki yıllar önce Ankara'da merkezi okulda çalışırken bir öğrencimin sorusuna cevabı GAP'ta arıyorum yıllardır bu cevabı, bir türlü bulamadım, ben sınıfta GAP'a o kadar hayrandım ki GAP o kadar benim her şeyimdi ki sınıfta belki de hiçbir öğretmene nasip olmayan GAP köşesini kurmuştum. İşte gazete kùpürlerinden alırım, basından alırım ederim, tutarım her türlü eleştiriyeye rağmen bir GAP köşesi kurarım benim hayalimdi. Öğrencilerim sorarlardı. Öğretmenim bu GAP nedir, bu kadar peşine düştünüz. Bu GAP Güneydoğu Anadolu Projesi'dir. Bu GAP Güneydoğu Anadolu'nun ruhudur. Bu GAP Güneydoğu Anadolu'nun yeniden dirilişidir, hala bu canlıdır. Öyle bir oldu ki öğrenci sordu öğretmenim niye bu kadar GAP'ı övüyorsunuz. Koca bir ilçeniz minaresiyle mezarlıklarıyla şunuyla bunuyla sulara gömüldü, köyleriniz gitti. Onu karşılığını alırsınız dedim. Çocuğum hala onu karşılığını alamadım.

Değerli arkadaşlar, bunu klasikleştirdik, yani GAP bize neler getirdi? Neler götürdü? Sularımızı götürdü, mezarlıklarımızı götürdü, ilçelerimizi götürdü, köylerimizi götürdü. Maalesef bugüne kadar Adıyaman'ımıza bu şirin bu güzel ilimize beldemize hiçbir şey verilmemiştir. Bakın ben bunu basit bir örnekle açıklamak istiyorum. Bazen Belediye Başkanım meslektaşlarımla komşu ilimiz Gaziantep'teki Belediye Başkanlarıyla bir araya geldik. Dedim ki siz ne yapıyorsunuz. Alt yapınız, sorunlarınız, şununuz bununuz tamamlandı mı. Başkanım diyorlar bırak suyu da Gaziantep'in en ücra köşesindeki bir mezranın suyunu ve alt yapısı bitmiştir. Geçenlerde Besni'de bir köyün su açılışında Sayın Valimizde oradaydılar. Teşrif buyurmuşlardı. Tabi köylü davuluyla zurnasıyla bizleri karşıladı. Vali bey şunu söyledi. 21. asırda bir köy suyunun açılışını üzüntüyle hatta utanarak açıyorum dedi.

Ben GAP'a şöyle bir soru yöneltiyorum. Ben Sarı Yaprak Belediye Başkanım. Hasbelkader siyasi de diyebilirsiniz. Şöyle diyebilirsiniz böyle diyebilirsiniz, 95'ten beri belediyedir. Belediye ama belediye kendini neyle gösterecektir. Alt yapısıyla, suyuyla, sosyal faaliyetleriyle, vesaire kendini gösterecektir. Köy hizmetlerine gidiyoruz, Köy Hizmetleri belediye oldunuz, Devlet Su İşleri belediye oldunuz, Özel Idare belediye oldunuz, mahalli idareler siz belediye oldunuz. Şimdi GAP'ın affına sığınarak hatta yalvarıyorum, ısrar ediyorum, ne olursunuz, bir gün Arabistan Çölü'ne benzeyen Sarı Yaprığa ne olur bir gün teşrif ediniz. Ha ben bunun arayışına girmedim mi girdim. Şanlıurfa'ya gitmişimdir. Ankara Merkeze gitmişimdir. Yalnız yakındıkları bir şey vardır. İnşallah o soruları gitmiştir. Devlet Planlama Teşkilatı'ndan yeterince para alamadıkları için tabi bunun kaynağı odur, o olabilir. Ben bunun mali durumunu bilmiyorum. GAP'ın, bunlar çözüldüğü zaman sizin de bazı sorunlarınız çözülür, ama ben bunu anti-parantez olarak açayım, haritam çizilmiştir. İmar planım son aşamadır ve huzurlarınızda GAP'a teşekkür ediyorum. Fakat ben bunu yeterli görmüyorum. Mademki bu kadar kurum ve kuruluşlar biz delegelere sırt çevirmişler, GAP ne olursunuz Sarı Yaprığa ve Sarı Yaprığa, benzer belde ve köylerde alt yapı

ve su ihtiyaçlarını temin edin. Siz bizi eğer İller Bankası'nın ahtapot kollarına teslim ederseniz, hiçbir şey yapmamız mümkün değildir. Onlar, bırakın paranızı kanımızı bile sömürürler. Onun için ben GAP'taki yetkilileri Sarı Yaprığımıza davet ediyorum. İnşallah bir gün geleceklarine inanıyorum. Bir konuda tarım başta söyledim. Keşke tarımı burada masaya açsak, keşke tarımla ilgili bazı şeyler söyleyebilsek ama Başkanım ikide bir bana bakıyor, ne zaman bu sözü keserde başka bir konuşmacı gelir diye söylüyor. Onun için onun için bu konuşmalarda yeterince faydalı olunamıyor. Bugün üzülererek söylüyorum, hatta utanarak söylüyorum, ürün bizim olduğu halde Gaziantep fıstıkla anılmıştır. Yıllar önce dünya Gaziantep'i tanımazken Gaziantep fıstıkla tanındı. Sonra Güllüoğlu baklavasıyla tanıdı. Güllüoğlu baklavası temelde Adıyaman fıstığından yapmaktadır. Değerli arkadaşlar bilemiyorum, biz suyumuza sahip çıkamadık, mezarlıklarımıza çıkamadık. Bu bizim yararımıza dedik, ama tarım ürünlerimize bile sahip çıkamıyoruz. Gaziantep'te en iyi ürün, Kuzey Nizip Havzasında yetişiyordu. O da birazcık baraj altında kaldı galiba. Gaziantep'te fıstık kalmadı. Adıyaman'ın fıstığı vardır. Hala Gaziantep fıstığı, hala Gaziantep fıstığı, inşallah GAP bunun öncülüğünü yapar da bir gün biz Gaziantep değil de Adıyamanlılar olarak Adıyaman fıstığı alırız. Saygılar sunarım.

Ahmet ÇELİK :

Teşekkür ederiz. Sayın Kara, Şimdi de Kahta Belediyesi adına Halit Çetin lütfen yok mu efendim, peki o zaman sırayla devam edecek olursak Karacık Belediye Başkanımız Sayın Mehmet AKGÜN buyurun.

Mehmet AKGÜN (Karacık Belediye Başkanı) :

Sayın GAP İdaresi yetkilileri, basınımızın değerli temsilcileri, kıymetli katılımcılar, sabah saatlerinden beri Adıyaman'ın GAP kurbanı olduğu, GAP mağduru olduğu söylenmekteydi. Gerçekten Adıyaman GAP'ın kurbanı olmuştur, bu kurbanlardan biri de benim beldemdir. 170 civarında yerleşim birimi Atatürk Barajı suları altında kalmıştır. Bu yerleşim birimlerinden iki tane si de benim yerleşim birimimdir. En önemli araziler, en verimli topraklar su altında kalmıştır.

Benim beldemde size bir insanın hayatını örnek vereyim. Dokuz kişilik bir aile bir ton tütün yapmış, bu tütün 400.000 TL'den gitmiş, bir tonunda 201 kilosu su çürüğü olarak yakmaya bırakılmıştır. Şimdi hesapladığınız zaman en az 400.000.000 para geçiyor eline. Dokuz aileleri dokuz nüfusluk bir ailenin. Çünkü yarısı toprak sahibinin yarısı da kendisinin, yani bu GAP mağduru değil de, GAP kurbanı değil de nedir? Size soruyorum. Özellikle iki yerleşim birimi yeni kurulmuştur, kuruluyor ve ruhsat verme yetkimiz yok. Yani oturmak için ev yapmaları gerekiyor. Belediye olarak bunlara izin verme yetkim yok. Çünkü halihazır haritam yok, imar planım yok

ve kendim bizzat Olcay Bey'e GAP İdaresi Başkanı'yla görüştüm ve bizi imar ve halihazır harita için ihale listesine almıştı. İhale günü Karacık Beldesi ve Üçgöz beldesi ihaleden çıkarılıyor. Sorduk bunu işte niye çıkardınız. İşte efendim İller Bankası yapacak, ya ben size müracaat ettim, İller Bankası sekiz üye sonra mı yapıyor, 18 üye sonra mı yapıyor. GAP mağduru biziz, yani GAP bunu sahiplenecek, İller Bankası he diyorsa da ihale yapıyorsun, ben yapacak diyeceksin. Özellikle bu toplantının bu havanın soğuk geçmesinin sebepleri vardır. GAP İdaresi'nin Başkanı niye Urfa toplantısına katılıyor da niye Gaziantep toplantısına katılıyor da niye Adıyaman toplantısına katılmıyor. Herşey Urfa'ya, her şey Antep'e. Adamlar karşı çıkıyor Adıyaman diye bir şey yok diyor ya Şanlıurfa ve Gaziantep tabii ki öyledir. Hani bir misal var. Vatandaşın biri askere gitmiş komutan vurmuş tokadı, vur komutanım vur demiş, memlekette komutan vuruyor burada da sen vur demiş. Adıyaman'da aynı durumdadır. Urfa vuruyor, GAP vuruyor, devlet vuruyor, Urfa vuruyor. Vuruyor, vuruyor ve sönmüş bir vaziyettir. Özellikle burada kayda alınmasını istiyorum, ihaleye alındığı halde yapılmayan, Adıyaman Karacık Beldesi ve Üçgöz Beldesi'nin imar ve halihazır haritanın GAP İdaresi tarafından yapılmasını istiyorum. Saygılar sunuyorum.

Ahmet ÇELİK :

Teşekkür ederiz Sayın Akgün. Efendim şimdi de Kömür Belediye Başkanı Abuzer BEKTAŞ buyurun.

Abuzer BEKTAŞ (Kömür Belediye Başkanı) :

GAP İdaresi'nin değerli temsilcileri, basınımızın kıymetli mensupları ve değerli katılımcılar. 10 yıl sonra bu Proje'nin iskeleti bittikten sonra Bölge halkının görüş ve önerilerinin alınması fazlaca sonucu etkilemez.

Ancak gerçekten iyi niyet temelinde ve önerilen görüşler çerçevesinde yeni 10 yıllık kalkınma planı hazırlanması. Hazırlanırsa açımızdan az da olsa faydalı olacağına inanıyorum. Bu anlamda günlerdir Bölge halkının önerilerini alan yetkililere teşekkür ediyorum. GAP'ın iskeleti kurulduktan sonra bu halkın görüşleri ve önerileri alınmıştır, dedik. Alınmasa alınmamıştır, derdik. Alınsa idi baraj, şimdiki yerde önerilmez idi. Gerçi Gerger İlçemizin aşağı tarafında suyun önü kesilebilirdi, bilinirdi. Burada buradan da Harran Ovası'na su verilebilirdi. Yine enerji atlanabilirdi. O zaman yüzlerce köyümüz zengin kültürü ile sular altında kalmaz idi. Kanaatimce Fırat'ın önünü şimdiki yerden kesmek bu Bölge insanını düşünerek yapılan bir proje değildir. Bu nedenle mağduru ve şikayetçiyiz. Çünkü GAP Bölgemizin tarihi, kültür ve zenginliğini yok etmiştir. GAP on binlerce insanı yerinden etmiş, sosyal ve kültürel acıliye acıliye sonucu bu insanları, bir boşluğa sürüklenmiştir.

GAP istimlak paralarını dağıtır dağıtmaz TL. enflasyon karşısında erimiş, bu insanlar gerçek anlamda arazi sahipleri bedelini ve bedellerini alamamışlardır. GAP'tan sonra Kahta ve Samsat ilçelerinin Şanlıurfa'ya ulaşımı 3 kat zorlaşmıştır. Yine bu ilçelerin Doğu'ya ulaşımı bir kat zorlaşmıştır. GAP Bölgesi insanının gönlünü maalesef alamamıştır. GAP yüzünden Adıyaman'a göç eden insanlar ilimizi sağlıklı bir şekilde büyütmiş, şehirlî köyden geleni bağrında barındırmıştır. Başka illere göçü zorlamamıştır. Huzurlarınızda tüm Adıyamanlıları, bu asil davranışlarından dolayı kutluyorum. Yapılan istatistiklerde Adıyaman'ın enflasyonu en düşük illerden birisiymiş. Bunun sebebi ne biliyor musunuz arkadaşlar. Adıyamanlı senenin altı ayını bir şalvar, bir gömlek ve bir terlik ayağına geçirerek geçirir. Yine altı ayda da bahçesinde yetiştirdiği domates, biber ve patlıcanı kora fırına vererek yani Abuzer fırını yiyerek geçirir. GAP İdaresi'nden ricam bu insanlar pardon Abuzer kebabı yiyerek geçirirler. Bu Adıyamanlının canı somun et çekmediğinden değildir, fakirliğindedir. Sanaysiz ve topraksız oluşundandır. GAP'tan ricam Abuzer kebabı icadımızı ve şalvar kültürümüzü yasaklamaları. Aksi taktirde Adıyamanlı GAP'ın tüm haksızlıklarına rağmen Adıyaman'da yaşayacaktır. 10 yıllık kalkınma planı için son önerilerimiz şunlardan ibarettir. Adıyaman'ın dağ köyleri ve beldeleri, GAP Bölgesi'ne dahil mi değil mi? Eğer dahil ise o 70 yıldır yapılamayan yol su alt yapının projeye alınmasını rica ediyoruz.

- 2- Adıyaman üzerinden Nemrut'a en yakın ulaşım yolu olan Adıyaman kömür cendere yolunun standartlar ölçüsünde asfaltlanması ve turizm sektörünün desteklenmesi.
- 3- Eski Kahta Kalesi ile Nemrut Dağı eteği arasında turizme hizmet edecek bir teleferiğin önerilmesi.
- 4- Çenkerir taş köyünden başlayıp Kömür Bölük Yayla Havzası'nda seracılık ve hayvancılığın teşvik edilmesini öneriyoruz. Saygılarımla.

Ahmet ÇELİK :

Teşekkür ediyoruz Sayın BEKTAŞ, Şimdi de Adıyaman turizmi ile ilgili hiçbir konuya girmedik. Konuyla yakından ilgili Sayın Mahmut ARSLAN Bey'i davet etmek istiyorum.

Mahmut ARSLAN (Kahta Turizm Danışma Müdürü) :

Kahta Turizm Danışma Müdürü, saygılar sunuyorum. Ben buraya geldiğimde turizmcilerden gelen insanları bekliyordum. Sabah biraz kalabalıktı burası, ama şimdi kimse kalmamış. Şimdi bu toplantıya bir önerim var. Adıyaman'daki turizmin geliştirilmesi için bir iki öneri sunacağım. Ondan sonra birkaç kelime söyleyeceğim.

- 1- Turizme kaynak teşkil eden arkeolojik alanlar için bir ekibin kurulması, bir bilim kurulunun kurulması, halen Adıyaman'ın sahip olduğu ve ortaya çıkarılmamış tüm tarihi mekanların ortaya çıkartılarak turizmin hizmetine sunulması.
- 2- Adıyaman'da alternatif turizmin gelişmesi için yani değişik turizm türlerine kaynaklarına mevcut tuttuğu halde bu konuda faaliyet sürdürülmemiş. Önümüzdeki yıllarda hazırlanacak plana dahil edilmek üzere yamaç paraşütü, su sporları, kongre turizmini, gençlik turizminin programa alınması. Adıyaman Havaalanı'nın Doğu ve Güneydoğu Anadolu tur güzergahının giriş noktası yapıp, olarak yer tahmin nadir master planında da böyle belirtilmişti.

Şimdi bu kısa önerileri yaptıktan sonra biz sabahtan beri burada bir tartışma yapıyoruz. Bu tartışmanın temeli şu, Adıyaman hiçbir şeyden yararlanmıyor. GAP'ı suçluyoruz. Başka kurumları suçluyoruz. Aslında biz bir hazineye sahibiz. Ve dünyanın çok ülkelerine nasip olmayan hazinelere sahibiz. Üzerinde yatıyoruz. Hiçbir şey de yapmıyoruz. Bürokratları suçluyoruz, milletvekillerimizi suçluyoruz, gelen GAP İdaresi'ni suçluyoruz. Burada, Adıyaman dünyanın 8.harikasına sahip. Sabahleyin bir hocamız dedi ki yüz bin turist gelirse şu olur dedi.

Kapadokya'ya bir milyon yedi yüz elli bin turist geliyor. Adıyaman'a yüz bin turist geliyor. Nemrut Dağı gibi bir tarihi hazinenin yüz bin turistle yetinmesi bana göre gülünçtür. Ben 30 yıllık turizmciyim. Biz Nemrut'a bu günlerde sık sık çıkıyoruz, Nemrut'ta bir tuvalet yapamamışsak, Karakuş Tepesi'ne bir tuvalet yapamamışsak, eğer birini bugün bu çöp içinde bırakmışsak, eğer Cendere Köprüsü Arsemiya'ya bir düzgün yol yapmamışsak, en zorunlu ihtiyaç olan çok özür diliyorum ihtiyaç giderilecek bir hela yapmamışsak, bizim GAP'tan da bekleyeceğimiz bir şeyimiz yok, hiç kimseyi suçlayacak bir hakkımız yoktur. Ben Nemrut'a çıkıyorum 200 kişiyle, 300 kişiyle, 1 tane lavabo yok. Kim gelip bunu yapacak, GAP gelip Nemrut'un tepesinde hela mı yapacak. Nemrut'a günde-günde 2 bin kişi Nemrut'a giriş yapıyor. Bu çok büyük bir ayıp. Ve her girişte üç milyon sekiz yüz elli bin lira para alınıyor ve 1997'de Turizm Bakanımız buraya geldiğinde Nemrut'un parası, Nemrut'a demişti. Ve o para o günden bugüne Nemrut'a harcamak üzere Adıyaman'da kalıyor. Eğer Adıyaman müzesi 10 yıl kapalı bırakılmışsa o zaman GAP İdare-si gelecek efendim müzemizi açın niye biz gelip müzenizi açalım.

Şimdi Adıyaman'lı hemşehrilerim suç bizde kabahat bizde, biz suçluyuz. Biz hiçbir şeyle ilgilenmiyoruz. Malatya alıyor turizmi, alacaktır niçin alacaktır. Çünkü Nemrut Dağı'nın eteğine yol getirmiş yarında asfaltını yapacaktır. Oraya turisti rahat çıkaracaktır. Urfa turizmi alıyor alacaktır. Bize 100 bin turist geliyorsa % 20'si Adıyaman'da konaklamıyor. Neden çünkü Urfa turizmi yapıyor, 5 yıldızlı otelini yapıyor, turisti karşılama ağırlama ve uğurlamasını biliyor. Biz

bunları yapmadıkça efendim Nemrut'a çıktık bir bürokrat geldi, bir bakan geldi, bir serpe asfalt arkasını bıraktık. Yani Karakuş tepesi, Cendere Köprüsü ve eski Kahta Kalesi'ne geçici bir beki çiyorsak buraları koruyamıyorsak, bizim GAP'tan da bir şey beklememize gerek yok, Eğer biz bunları yapsaydık, bugün GAP'tan başka şeyler bekleyecektik. Daha başka, büyük yatırımlar bekleyecektir. Benim GAP'la da kısmi ilişkilerim var. Türkiye'de bildiğim kurumlar içinde belki en düzgün çalışan, biraz çağa uyum sağlayan, hantal bürokrasiden kurtulmuş, kurumlardan biri olarak biliyorum. Ve bu toplantıyı da burada yaptıkları için kendilerine teşekkür ediyorum. Önce biz Nemrut'a hela yapacağız. Yatırımları sonra bekleyeceğiz. Arz ederim.

Ahmet ÇELİK :

Teşekkür ederim, GAP Körler Derneği adına Mehmet TUNÇ, Yerinizde kalın lütfen, bir saniye, mikrofonu arkadaşlar götürebilir misiniz.

Mehmet TUNÇ (GAP Körler Derneği) :

Saygıdeğer misafirlerimiz Adıyaman'da GAP Körler Derneği adını vermemiz GAP Bölgesi'nde diğer projelerde ülke ilimizde ve bölgemizde bulunan özürülülerin yararlanmasıdır. Ve bu projelerde özürülülere çağrışım amacıyla yapılacak olan plan ve projelerde yer verilmesi. Elimizde bulunan dokümanlarla GAP İdaresi'ne vereceğimiz raporda istek ve taleplerimizi arz ediyorum. Kendilerinden bu istek ve taleplerimize plan ve projelerinde yer vermelerini diliyorum ve hepimize saygı ve teşekkürlerimi sunarım.

Ahmet ÇELİK :

Teşekkür ederiz sağ olun, Adıyaman Basın Birliği Yönetim Kurulu Üyesi ve Milletvekili İzleme Kurulu Başkanı, Habib BOZAN buyurun.

Habib BOZAN (Adıyaman Basın Birliği Yönetim Kurulu Üyesi ve Milletvekili İzleme Kurulu Başkanı) :

Sayın misafirler, değerli basın mensubu arkadaşlarım ve sevgili katılımcılar, GAP Bölge Kalkınma İdaresi ilimizde düzenlemiş olduğu toplantıdan genelde bölgemize özelde ilimize hayırlar getirmesini dileyerek hepimizi saygıyla selamlıyorum. Teşekkür ediyorum, Bölgemizin sorunları tabii ki çoktur. Ezelde de ilimizde gerçekten önemli sorunlar vardır. Bu sorunları bir, finansal yani parasal kaynaklar iki, eğitim yani kaliteli insanın yetişmesi ile ilgili sorunlar olarak ana başlıklar altında zikredebiliriz.

Kısacası Adıyaman'ın yatırıma ve bu yatırım alanlarını verimli kullanabileceği hakime ihtiyacı vardır ki bunu Eğitim Fakültesi'nin Dekanı çok güzel bir şekilde ifadelendirmiştir. Ben faz-

la sözü uzatmıyorum. Ama özellikle GAP İdaresi'nden şu ana kadar uygulamasından dolayı tabi geçmiş eleştirmem ve geçmişe takılmanın da fazla önemli olduğunu sanmıyorum. Bundan sonraki planlarında özellikle kendilerini kendi inisiyatifinde olan ülke kaynaklarını yeni bütçelerine ve iller bazında arasındaki kaynakların adaletli bir şekilde dağılmasını talep ediyoruz. Ki bunu ben özellikle bize milletvekillerimizin sunmuş olduğu raporlardan fazla rakamlar vermekte istemiyorum. Örnek olması açısından mesela çevre iller yani Urfa, Antep, Maraş ve diğer illerle kıyasladığımız zaman rakamsal olarak korkunç bir fark vardır. Yani hem belediyelere hem kamu bütçesinde Adıyaman'ın aldığı pay gerçekten diğer illere göre gülünç derecededir. Eğer örneğin diğer illerden 6 trilyon almışsa Adıyaman 600 milyar almıştır. Diğer iller 125 trilyon almışsa yani bir il örnek verecek olursak mesela belediyelerle ilgili şeyi vermek istiyorum rakamı vermek istiyorum. 1996-97-98-99 ve 2000 yıllarına ait Gaziantep 6 iken, 6 trilyonken Adıyaman 693 milyar, 97'de 13 trilyonken Adıyaman'da 1 trilyon 669 milyar, 98'de ise 32 trilyonken Adıyaman 3 trilyon 690 milyar almıştır. Kısaca 99'da bu 42'ye 4 olmuş ve 2000 yılında 14 iken Adıyaman 11 olmuş. Aynı şekilde genel bütçede ve belediye bu şekilde yani bizim sayımız, istihdamımız ki Adıyamanlılar olarak yani hem mülki idare amirlerine, hem belediyelerimiz hem sivil toplum kuruluşlarının hem basın hepimizin tabii diğer illerimize, diğer komşu illerimize kardeş illere yardım yapılmasını demiyoruz. Onlarla bir rekabetin veya herhangi bir düşmanlığın husumetin içinde olmak istemiyoruz ama, biz bu ülkeye yapmış olduğumuz katkı oranında pay almak istiyoruz ve bu ülkenin gelişmiş, kalkınmış insanların çağdaş bir şekilde ve her türlü nimetten maddi ve manevi anlamda nimetlerden faydalandığı bir il olmak istiyoruz. Hepinize teşekkürler ediyor, saygılarımı sunuyorum.

Ahmet ÇELİK :

Sayın BOZAN teşekkür ederiz efendim. 3-4 konuşmacımız şehir planlamasıyla ilgili konularda konuşmak isterler, ama ondan önce sayın Doktor Yunus TURGUT Beyi ben mikrofonu davet edeyim, daha sonra o konulara girelim. Mikrofon eğer arzu ederseniz verelim.

Yunus TURGUT (Doktor) :

Şimdi Mevlana'nın bir sözü ile başlayacağım. Dünle beraber gitti cancağızım, ne kadar söz varsa düne ait - biraz daha ses verebilir misin - Mevlana'nın diğer bir sözü ile başlayacağım. Dünle beraber gitti cancağızım diyor, ne kadar söz varsa düne ait artık yeni şeyler söylemek lazım. Şimdi ben bir konuya yani mesleğimle ilgili olarak dikkat çekmek istiyorum. Tabii insanı merkeze yerleştirirseniz nüfus sorunu öteye çıkıyor. Bizim Bölge'de üzerinde durmadığımız en önemli konudan birisi nüfus artış hızı, yani ciddi aile planlaması çalışmaları yapmadan bu konuda ülkemiz yararına bir sayı tutturmamız pek mümkün değil. Madem öyle bir koordinasyon

işlemi oluşturdu, ortada böyle bir çalışma var, bu nüfus konusunun da bu konuya dahil edilmesini istiyorum. Yani Adıyaman ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde nüfus artış hızının düşürmesi yönünde etkin çabanın ve eğitim sağlanmasını isterim.

Tabii yine mesleğimle ilgili olduğu için ben çocuk ve anne sağlığı açısından konunun değerlendirilmesini istiyorum. Güneydoğu Anadolu Projesi kapsamında kadının statüsünün yükseltilmesi ve son yıllarda özellikle Birleşmiş Milletlerin eğitime yoğun önem vermesi nedeniyle bölge-
mizde de kadının statüsünün yükseltilmesinin böyle bir sadece çeviri kokan bir karar olarak değil de uygulamada öğleden önce Sayın Mortan'ın da içtenlikle bahsettiği gibi o ÇATOM Projesi'nin daha ciddi bir şekilde sayısının ve etkinliğinin artırılarak hayata geçirilmesini arzu ediyorum. Tabii nüfus, çevre ve yoksulluk birbirini etkileyen bir sarmal gibi ortaya çıkıyor. Biz çevre sorunlarını ve nüfusu birlikte sürdürebilir kuramlar içerisinde halledemezsek bana öyle geliyor ki yoksulluğu da yenmesi mümkün değil. GAP'ın ana hedeflerinde biri de toprak ve su kaynaklarının iyi kullanılması yanında bölgelerarası eşitsizliği de ortadan kaldırmaktı. Ama şimdi biz bir noktaya geldik, buradaki bölgeler arasındaki farklılıktan ziyade bölge içi farklılığı konuşmaya yani kendi bölgemizde bölge içi farklılık söz konusu oldu. Bölge içi farklılıktan da sizin bu bildirilerinizdeki herhalde söylenenler tabiriyle dezavantajlı grup olarak en fazla ilimizi görmek mümkün. Bunun özellikle dezavantajlı hedef kitle olarak Adıyaman'ın kayıtlarımıza geçirilmesini isterim. Tabii nüfus erozyon eğitim üzerinde ciddiyetle durmamız gereken konular, çünkü Cumhuriyetin en büyük Projesi'nin önceden çok iyi planlanmış olması gerekir, bu planlar çerçevesinde bazı yanlışlıklarımızın tekrarlanması için çaba göstermemiz gerekiyor. Öğleden önceki sayın konuşmacının böyle büyük ölçekli projelerde bazı ayrıntılar gözden kaçabilir diyor ki, elbet ayrıntılar gözden kaçabilir. Ama şeylerde ayrıntılarda gizlidir, biz eğer uzun süreli yani bir devlet olmamıza rağmen bu ayrıntıların hesabını yapamıyorsak bunun hesabını da bilmek zorundayız. İnşallah 2010 yılında bu tür konularda tartışılırken dünya literatürüne girmiş evrensel kavramlarla bu konuları tartışırız. Kendimiz yeni deyimler oluştururuz. Tecrübelerimizi aktarıyoruz. Ben bu konuda da gerekli ışığı görüyorum. Çünkü bu bir yerde Sayın Mortan'ın da dediği gibi günah çıkarma toplantısı da oluyor. Ama biz hep ileriye bakacağız, çok iyi bakacağız. Çok güzel şeylerde yapılıcağına inanıyorum. Biz yılmayacağız, güçlerimizi birleştireceğiz. O sinema örneğinde olduğu gibi paran yoksa kooperatifler yoluyla gerekirse bankalaşma yoluyla Adıyaman'ın, bölgenin ve ülkemizin sorunlarını el birliğiyle çözeceğiz. Bu konular içerisinde de yaygın eğitimin, kadın ve çocuğun merkeze yerleştirilmesinin kalkınmada çocuk ve annenin kadının merkeze mutlaka alınmasının ve erozyonla mücadelenin büyük önem taşıdığına inanıyorum. Saygılar sunuyorum.

Saygın TURGUT, teşekkür ederiz.

Ahmet ÇELİK :

İnşaat mühendisi Sayın Fahrettin GÜRSOY, yerinizde mi konuşmak isterdiniz.

Fahrettin GÜRSOY (İnşaat Mühendisi) :

Sayın Misafirler, Kıymetli Hemşehrilerim burada bir Adıyaman Teknik Eleman Başkanı olarak kendi fikrimi arz etmek istiyorum. Önce 25 senedir Adıyaman'da bir fiil devlet memuru olarak çalıştım. Şu anda GAP'ın Adıyaman'a getireceği istikbalin çok iyi gittiğini görüyorum. Bu konuda şu anda noksanlarımız vardır. Bu noksanlarımızın tamamlanacağına inanıyorum. Sabah-tan beri GAP İdaresi'nin armasında görüldüğü gibi su, toprak ve güneş panoraması güzel. Adıyaman'ın güzel bir havası vardır. Güzel suyu vardır, güzel toprağı vardır. İnanıyorum ki bu insanlar bu güzel sudan, güzel havadan, güzel güneşten bir gün istifade edeceklerdir. Ben buna inanıyorum. Benim şu anda üzerinde durmak istediğim birinci konu üzerinde konuşulmayan mevzu Adıyaman toprağı kondilimli bir topraktır yani dalgalıdır. GAP'ın bunu nazarı itibare alarak bunun tesviyesini yapması lazımdır. İkincisi Adıyaman toprakları yine dağılmıştır, yani çok küçük bölümler olmuştur.

Burada daha önceleri Köy Hizmetleri vasıtasıyla toprak su vasıtasıyla toplulaştırma yapıldı. Bu da yapılmıyor şu anda. Bu arazinin toplulaştırılması ve tesviyesi lazımdır. Bu yapıldığı zaman çok büyük faydalar elde edileceği kanaatindeyim. İkincisi Adıyaman şu anda, Atatürk Barajı'ndan balıkçılık yapıyor. Ben öyle inanıyorum ki balıkçılığın iki tane büyük faydası var. Birincisi Adıyaman'ımız ondan gerekli gıdayı temin edecek, ikincisi de değerli hemşehrilerim orada bize iş sahası olacaktır, ben buna inanıyorum. İnşallah bu önümüzdeki günlerde, senelerde bu gündeme gelecektir. Ondan sonra Barajımızın dolmaması için değerli konuşmacılar söylediler. Cidden Baraj'ın etrafının ağaçlandırılması gerekiyor, ben fazla vaktinizi almayacağım beni dinlediğiniz için teşekkür ederim.

Ahmet ÇELİK :

Sayın Gürsoy teşekkür ederiz. Adıyaman'daki kaçak ve ruhsatsız Sanayi tesisleri ile Atatürk Baraj gölünün korunması ile ilgili konuda konuşma yapma üzere Bayındırlık ve İskan Müdür Yardımcısı Sayın Yusuf Ziya HARMANCI buyurun.

Yusuf Ziya HARMANCI (Bayındırlık ve İskan Müdür Yardımcısı) :

Sayın GAP İdaresi temsilcileri, saygıdeğer dinleyiciler, dairemiz Bayındırlık ve İskan Müdürlüğü'nün çalışma alanları içerisinde olup, bugüne kadar aslında yapılması gereken fakat maddi imkansızlıklar ve eleman noksanlığı yüzünden yapılamayan bazı konular ile belli bir politika tes-

piti neticesinde yapılmadan başlatılan sanayi tesislerinin özellikle dairemizde meydana getirdiği sıkıntıları anlatacağım ve bunların rapora geçmesini istiyorum.

Birinci şey olarak Adıyaman Merkezi ile Çimento Fabrikası arasındaki güzergahta 1980'li yıllarda devletimizin sanayiye vermiş olduğu teşvik neticesinde bu teşviki verirken alt yapı çalışmaları yapılmadığından dolayı vatandaşımız yolun kenarına Adıyaman Gölbaşı yolunun kenarına birçok sanayi tesisi yapmıştır. Bu sanayi tesislerinin alt yapıları yapılmamış, o zamanki yönetim tarafından da herhangi imara uygun çalışma yaptırılmadan başlatıldığından dolayı daha sonra sıkıntılar meydana gelmiştir. Bu sıkıntılar önüne geçmek için çevre düzeni planı yapılmış ve bu çevre düzeni planı içerisinde sanayi tesislerinin yapılması yasak edilmiş. Adıyaman'da bir Organize Sanayi Bölgesi ihdas edilmiştir. Fakat Organize Sanayi Bölgesi kapasitesi yeteri kadar Adıyaman Sanayisi'nin gücünü kaldıracak kadar olmadığından dolayı arsalar hemen alınmış bitmiş, fakat altyapı çalışması da yine maddi imkansızlıklar neticesinde bitirilemediğinden dolayı orada fazla gözle görülür sanayi çalışmaları yapılamamış, yine vatandaş bu yol kenarındaki Adıyaman Merkezi ile Çimento Fabrikası arasındaki yolun kenarında tesisler yapmaya başlamışlardır. Şimdi bu tesislerin yapılabilmesi için bunların ruhsatların alınması gerekiyor. Vatandaş ruhsat almak üzere bize müracaat eder biz buranın tarım arazisi olduğunu söyleriz. Hatta bazı müsait kısımlarda da yapılan çeşitli yazışmalar neticesinde vatandaş yapılacak yazışmaları, bağlanacak sonuçları beklemeden tesisleri kaçak bir şekilde yapmaktadır. Maalesef bugüne kadar o konudan ayrıntılı bir çalışma yapılamamış ve oradaki sıkıntı giderilememiştir, bu konunun ilgililer tarafından göz önünde bulundurulması ve çözüme ulaştırılmasını istiyorum.

Özellikle kaçak yapılaşma ve baraj gölünün yapılmasıyla ilgili. Bu efendim bu kesimdeki sanayi tesislerinin yarısından fazlası kaçak olarak yapılmıştır. Ruhsatsız olarak yapılmış durumdadır. Bu konuya buraya özel bir statünün verilmesini, bu konuya özel bir statünün tanınarak, buraya ruhsat verilmesini talep ediyorum. Bu konuda İdare'nin çalışmaları ve bize bu konuda yardımcı olmalarını bekliyoruz.

İkinci kısımda köy yerleşik alanları belirlenmemiştir, aynı şekilde bu da eleman yetersizliği ve araç gereç noksanlığından dolayı bugüne kadar yapılamadı. Bu köy yerleşik alanları tespit edilemediğinden dolayı il idaresinin veya köy muhtarlığının koruyabileceği idare edebileceği kesimler tespit edilememiştir. Bu konunun da rapora geçmesini istiyorum.

Üçüncü kısım olarak da Atatürk Barajı Gölü kıyı kenar çizgisinin belirlenmesi çalışmalarının bir an evvel tamamlanması bu konu ile ilgili halî hazır haritalarının tespit edilmesi gerekmektedir. Çünkü kıyı kenar çizgisi tespit edilmediği için yer yer yapılaşmalar, kontrolsüz yapılaşma-

lar meydana gelmektedir ve bunun bir an evvel önüne geçilmesini arz ediyor. Saygılar sunuyorum. Teşekkür ederim.

Ahmet ÇELİK :

Şimdi şehir planlaması ile ilgili fikirlerini almak üzere Adıyaman Belediyesi'nden Sayın İbrahim ÖZCAN'ı ben davet etmek istiyorum.

İbrahim ÖZCAN (Şehir Plancısı) :

Adıyaman Belediyesi'nden GAP İdaresi'nin yapmış olduğu sürdürülebilir Kalkınmaya yönelik yeni bölge planlamasının stratejilerini belirlemek için hazırlanmış olduğu toplantıya destekliyorum. Plancı olarak da katılıyorum. Bölge planları başlı başına bir çizgi ile ifade edilemez. Şimdi daha önce yapılan bölge planları ile şu andaki projeksiyon olarak düşürülen bölgesel plan bir birinden biraz daha planlı olarak başlamış merkezi anlayıştan yerel katılım anlayışa doğru en azından biraz daha katılım için bir ön çalışma yapılıyor sanıyorum. Bu daha tutarlı olur. Şimdi ben biraz Baraj'ın yapılma sürecinden bahsetmek istiyorum, benim o zaman çocukluk dönemimdi, ben Kahta tarafında olduğum için eskiden Samsat'la Kahta'nın ulaşımına göre bent liner geliştirdi yani kentimiz Samsak aksıyla efendime söyleyeyim Kahta aksı ve Adana aksı üzerinde geliyordu. Şimdi şehir imar planına göre bizim kentimiz tamamen batı ile entegrasyon içerisinde ancak daha çok Urfa ile Antep çekici merkez olmaya başladı. Bu çekici merkez olmasının stratejisi daha önce 1988 bölgesel planda zaten belirlenmişti ve tuttu, aslında o zamanki planlama anlayışıyla. Şimdiki planlama anlayışı eski planlama anlayışının politika anlayışı günümüzde yavaş yavaş tutmaya başladı. O zamanki süreçte Baraj yapılırken kentimiz beklenmeyen bir nüfusla karşılaşmaya başladı. Bunun gençlere yönelik istihdam planları tuttu mu tutmadı mı? Sosyolojik olarak pek bilmiyorum ama kentte işsizlik oranının arttığını gördüğümü söyleyerek bu işsizliğe yönelik yeni bir politikanın geliştirilmesi gerektiğine inanıyorum. Ben plancı olarak şehirlerin ve bölgelerin gelişmesini iki cümleyle özetlemeye çalışayım. Şimdi şehir planları bizim üniversitede hocalarımız şöyle demişti. Kentler aktörler ve yapılarla ilişkilidir. Yani kentte yaşayan insanlar birer aktördür, kent mekanı da işte bildiğiniz gibi mekandır. Eğer bu mekana iyi bir müdahale yapılırsa iyi bir şehircilik olur, iyi bir bölge planlama olur. Eğer bu mekana iyi müdahale etmezse aktörler ki görüyoruz, kentlerimizin kaderi, hiçte iyi müdahale edilmiyor. GAP İdaresi'nin burada iyi bir imajla, koordinasyon görevini iyi yapması gerekir. Benim önerim plancı olarak ben daha önce serbestte belediyede de işte mevzi, ilave ve belediyenin sorunlarını GAP İdaresi'ne ilettim, benim yaşadığım uygulamacı plancı olarak yaşadığım sıkıntılar 388 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin uygulamaya yönelik politikaları bana göre yeni yapılacak plan çalışmasında politik olarak ele alınabilir. Çevre düzeni planında, bölge planında bu Kanun Hükmün-

de Kararname'nin çevre düzeni planıyla çalışabilecek bir norma indirmesi lazımdır. Yani merkezîyetçilikten kurtulması o plan üzerine aksettirilmesi gerektiği, bu yapılsa GAP İdresi ile uyumlu çalışmalar bizim için iyidir. Teşekkür ediyorum, hepinize biz teşekkür ediyoruz.

Özellikle Adıyaman'ın planlamasıyla ilgili benimde bir takım fikirlerim olacak, gerçekten içler acısı özellikle Adıyaman'ın iç kesiminden Karadağ'dan bir baktığınızda mantar gibi çoğalmış tek katlı binalar plansız, programsız, yerleşim merkezleri maalesef içler acısı, benim şöyle bir fikrim daha olacak. Özellikle Atatürk Baraj Gölü, GAP Bölgesi içerisindeki illerin içerisinde en yakını olanı Adıyaman yanılmıyorsa. Şimdi bu çerçevede su bir kültürdür bir gelişmişliğin bir göstergesidir, biz istiyoruz ki yeni yerleşim, burada çalışıp geçimlerini sağlayacaklardır. Adıyaman'da bulunan Organize Sanayi Bölgesi'nin dışında bulunan iş adamlarımızla temasa girip yatırımlarının yapılmasını, hatta diğer vilayetlerde bulunan iş adamlarıyla Adıyaman'ı Özel İdare ve Belediye tarafından ücretsiz arsa tahsis edip ilimize yatırım yapmalarını teşvik etmek gerek. Komşularımız Irak, İran, Suriye, Rusya Federasyonu, Bulgaristan sınırları, sınır ticaretinin geliştirilmesi ve tarıma dayalı bulunan un fabrikalarımızın faal duruma geçirilmesi ve uluslararası ticaretin geliştirilmesini sağlamak GAP Projesi'nde bulunan sulama işlemlerinin bir an önce faal duruma geçirilmesini ve tarıma dayalı toprakların faal duruma geçirilmesini sağlamalıyız. Atatürk Barajı topraklarımızda olduğu için su ürünleri ve balık çeşitlerinin geliştirilmesi ve bunların diğer illere ve hatta ülke dışına sevkiyatını ve ülkelerarası ticaretin geliştirilmesini sağlamalıyız. Değerli arkadaşlar beni dinlediğiniz için teşekkür ederim ve GAP Projesi yapımclarına ve Adıyaman halkına başarılar diliyorum.

Ahmet ÇELİK :

Teşekkür ederiz. Şimdi de sanayi envanteri ve güneş enerjisi konusunda fikirlerini aktarmak üzere Makine Mühendisleri Odası İl Temsilcisi Hüseyin YILDIRIM'a mikrofonu verelim arkadaşlar...

Hüseyin YILDIRIM (Makine Mühendisleri Odası İl Temsilcisi) :

İlimizdeki ilerde yapılabilecek yatırımların sağlıklı olabilmesi için çok sağlıklı bir sanayi envanter çalışmasının yapılması gerekir diye düşünüyoruz. Böylece sanayideki yığılmalar eksik noktalar ve İl'e has ilerde daha çok katkı verebilecek ürün çeşidi belirlenebilir, buna ek olarak biliyorsunuz, daha önceki konuşmacı arkadaşlarda belirtti bazı sanayi tesislerimizde ruhsat eksikliği var. Bunların iş güvenliği, iş sağlığı ve yangın gibi çok asgari şartları yerine getirmek kaydıyla bir defaya mahsus ruhsatlandırılabilir. Ama bundan sonraki her türlü işletmelerde özellikle fizibilite raporlarını ve diğer eklerini çok sağlıklı bir şekilde istenmesi gerekir diye öneriyoruz.

İkincisi güneş enerjisi, ilimizde güneş enerjisi çok avantajlı durumdadır. Ancak eksik kullanılıyor. Özellikle kırsal kesimde eksik nedeni çok geniş bir kullanım alanı olabileceği halde yeterince kullanılmamasıdır. Su basıncının yetersizliğinden dolayı su basıncı da, kırsal kesimde yapılan su depoları yer kodları yükseltilerek ve hatta hidroforla basınç verilerek suretiyle güneş enerjisinden daha çok faydalanılma sağlanabilir. Ayrıca yerel yönetimlere de bir sözümüz var. Öneri niteliğinde efendim, mühendislik hizmetleriyle ilgili Oda'dan mesleki denetimin istenmesini ve o hizmetin gerçekten, bir mühendis tarafından yapıp yapılmadığının tasdiki, ancak bu şekilde anlaşılır, ancak kaldı ki, son deprem faciası denetlemenin önemini bir kere daha acı bir şekilde göstermiştir. Bu nedenle mühendislik hizmetlerine ilgili Oda tarafından vize verilmesi, mesleki hizmetlerin denetiminin de mutlaka gerçekleştirilmesini de öneriyoruz. Teşekkür ederim.

Ahmet ÇELİK :

Biz de teşekkür ederiz. Evet konuşmacılarımız bundan ibaret. Sayın ALEMDAROĞLU, konuşmak ister misiniz, sabahtan beri kahrımızı çektiniz.

Erkan ALEMDAROĞLU (GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı Ş. Urfa Bölge Müdürü) :

Rica ederim yaklaşık altı saattir başarılı bir şekilde ve sabırla yönetiyorsunuz. Diğer sekiz velayetin aksine burada Sayın Valim ve Sayın Belediye Başkanım diye kapatamıyorum ben buradaki konuşmayı evet dolayısıyla onun arkasında olması gereken kitlenin de burada olamaması durumu çıkıyor ortaya ve tabii ki biraz daha moralsiz bir konuşmayla kapatacağım buradaki Adıyaman'daki toplantımızı.

Ben teşekkürlerimi sunmak istiyorum. Buradaki tüm katılanlara özellikle bu safhaya kadar bizi izleyen kişilere ki onların ben çekirdek gurubu oluşturacağına inanıyorum, bundan sonraki toplantılar dizimizde. Basına çok teşekkür ediyorum. Katkılarından ötürü. Sabahleyin gelen herkese yine çok teşekkürlerimi sunuyorum. Birkaç şey söylemek isterim. Tabii ki merkezi planlamadan katılımcı planlamaya diyoruz. Belli avantajları var, onları birazcık açmak isterim, devlet planlama teşkilatı yerine bunu artık GAP Bölge Kalkınma İdaresi yapıyor. Bu önemli bir gelişmedir diye düşünmek gerekir. Ne olursa olsun burada GAP İdaresi 10 yıllık bir deneyime sahiptir. Bu deneyimi bir avantaj olarak görmek gerekir. Merkezi kuruluşlara nazaran Bölge'nin nabzını en iyi atıran bir kuruluştur GAP İdaresi. Çünkü geniş halk kitlesinin katılımı bu katılımcı planlamayla olabilecektir. Bu zor bir durumdur. Şu anda izlemekteyiz. Şu saate kadar bu saate kadar izlemek durumunda olan insanlar az, bunu sağlamak zor bunu devam ettirmekte zor. Ama eğer bunu yapabilirsek gerçekten bundan sonraki dokuz aylık safhada sürdürülebilir bir plan yaratacağımıza inanıyoruz. Bu zordur ama sürdürülebilir. Oluşu şansı açısından olması gere-

kendir. Burada bir başka avantaj da bizim tabi DPT'nin de uzmanları vardı, ama bizimde uzmanlarımız var, hem de bu uzmanlar duayen uzmanlar belki bazıları konularında onlarla halkın bir takım bilgileri sentezlemesi görüşleri sentezlemesi bu katılımcı planlama ile birlikte mümkün olabilecektir. Merkezi planlamadan bir başka farkı da budur. Böylece bir zamanlar 60'lı 70'li yıllarda rastlanan parçacı yaklaşım yani projelerin bağımsız ele alınması yaklaşımı 80'li yıllardaki entegre yaklaşıma terk etmişti kendisini. GAP İdaresi de bu yaklaşımla birlikte oluşmuş kurulmuştu. Bunlar zamanında doğru olan yaklaşımlardı. Şimdi artık yaklaşım değişti, bütün dünyada özellikle 90'lı yıllardan itibaren yeni bir yaklaşım var. Bu da insanı odaklayan bir yaklaşım, salt gelişme salt entegre anlayış yerini insanında merkezinde olduğu kavramlara terk etti. Dolayısıyla biz bu kavramlara dünya ile birlikte geçmiş oluyoruz. Artık uygun bir ortamdayız. Bilgisayar, internet ortamındayız. İnsanlar bu bilgi çağında rahat bilgi sahibi olabiliyorlar, rahat bilgi sahibi olan insanlar eğer ilgililerse belli kuruluşlar tarafından ilgili hale getirilebilirlerse bu insanlar çok güzel bir şekilde karar verme sürecine katılabilirler.

O halde o insanları karar sürecine katma ortamı uygundur. Şu anda bu ortamı değerlendirme lazımdır diye düşünüyorum. Şu anda dokuz aylık çalışmanın birinci ayı bitti. İllerin bilgilendirilmesi, Adıyaman Grup Toplantısı ile bitti. Bundan sonra odak grup toplantıları başlayacak, yani belli konular bazında belli toplantılar olacak bir konu diyelim seçilecek. O konu ile ilgili çeşitli kuruluşlar bizim bazen başkan bazen katılımcı olarak katılacağımız toplantılarda görüşülecek. Bazen bazı konuları delege edeceğiz. Yani bazı kuruluşlar bazı konuları kendi sorumlulukları altına alacaklar ve ilgili kuruluşları çağırarak bu konuları işleyecekler. Master Plan'a veri temin edecekler. Başlangıç itibarıyla daha sonra bu değerler hep bir araya getirilecekler. Genel veriler toplanmış olacak. Şunu ben tabi anti parantez belirtmek isterim. Burada kalan kıymetli katılımcılara biz yatırımcı kuruluş değiliz. GAP İdaresi olarak bunun bilinmesi lazım, dolayısıyla bizden yatırım anlamında her şeyin beklenmemesi lazım, planlama izleme değerlendirme konusunda varız işte, harita imar planı alma konusunda varız, imar planında yetkili tek kuruluş biziz, burada. GAP'ta biz son zamanlarda geliştirmeye çalışıyoruz. Dezavantajlı bir takım gruplar vardır. O grupların üzerine özellikle yaptığımız projelerle gitmeye çalışıyoruz. Çocuk genç, topraksız çiftçi ya da tarım işçisi diyelim ya da kadın gibi onlarla ilgili projeler üretmeye çalışıyoruz. Bu projeleri de halka mal etmeye çalışıyoruz.

Bu projeler için yukarıdan aşağıya bir şekilde bir takım inşaatlar yapıp binalar yapıp, personel temin etmeksizin, mümkün mertebeye halkın, özel sektörün, devletin diğer kuruluşlarının katıldığı, onların olaya sahip olduğu illerde sürdürülebilir olmalarını istediğimiz o yüzdende bu tür yöntemlere baş vurduğumuz kuruluşlardır. Gençlik Merkezleri, Çok Amaçlı Toplum Merkezleri gibi oluşumlar yapıyoruz, dolayısıyla bize artık öyle bir kuruluşmuş gibi bakmak gerekir diye

düşünüyorum. İlk beklentimiz burada bir kurul oluşmasıdır. Master Plan çerçevesinde Adıyaman ile GAP İdaresi arasında köprü oluşturacak bir kurul oluşturulmalı, bundan sonraki çalışmalar bu kurul sayesinde olayın biraz daha planlı şekilde, düzenli şekilde geçeceğine ben inanıyorum. Bu GAP Bölge Kalkınma Planı'nı hazırlamak burada Adıyaman'da herkesin işi olması kaygısı tasası olmalı diye düşünüyorum. Bize bir takım eleştiriler varsa o eleştirilerde bu kaygılar tasalar içinde yerini bulabilir, eğer 388 sayılı yasanın değişmesi gerekiyorsa GAP İdaresi'nin çalışmaları bu yönde iyi işlemiyorsa o halde bu kurul buradaki çekirdek grup Adıyamanlılar bir araya gelirler ve bu yasayı değiştirmeye çalışırlar, teklifte bulunurlar. Diğer iller tarafından da kabul edilirse bazı şeyler bazı maddeler ortadan kalkabilir. Yani halk her şeyin sahibidir, hakimidir diye düşünüyorum, dolayısıyla biz yönlendirici olarak buradayız. Bizim uzmanlarımız bizim danışmanlarımız, buradaki halkla birlikte bu işi kurtaracaktır diye düşünüyorum. Nihai hedefi söyleyip ben bitirmek istiyorum. 92'de Rio'da bir zirve yapılmıştı. Konuşmacılar sabahtan beri belirtiyorlar bu zirvede, fakirliğin ortadan kalkması esas sonuçlardan bir tanesi. Bu sonuçların altına imza atan ülkelerden bir tanesi olarak bizlerde gerekeni yapmalıyız diyoruz, hepimize teşekkür ediyoruz.

ADİYAMAN KATILIMCI LİSTESİ

ADI SOYADI	KURUM	İL	TEL
A. KADİR DOĞAN	ADİYAMAN BELEDİYESİ	ADİYAMAN	216 17 20
A.ZEKİ KAYA	BEBEK KÖYÜ	ADİYAMAN	223 16 79
ABDULKADİR GÖZLEYİCİ	MILLİ GENÇLİK VAKFI BÖL.BŞK	ADİYAMAN	216 10 20
ABDURAHMAN GÜRBÜZCAN	ADİYAMAN BELEDİYESİ	ADİYAMAN	216 17 21
ABDURAHMAN İŞİK	GAP CAMİİ MAHALLE MUHTARI	ADİYAMAN	213 34 72
ABDURAHMAN YİĞİT	BESNİ DSP İLÇE BAŞKANI	ADİYAMAN	318 07 17
ABDURRAHMAN ÇELİK	KOÇAR KÖYÜ MUHTARI	ADİYAMAN	532 417 67 48
ABDURRAHMAN YILDIRIM	BERDERE KÖY MUHTARI	ADİYAMAN	223 27 11
ABDÜLKADİR AKIN	DAĞ KUYUCAK KÖY MUHTARI	ADİYAMAN	285 53 35
ABUZER BEKTAŞ	KÖMÜR BELEDİYE BAŞKANI	ADİYAMAN	245 10 48/47
ABUZER GÖKALP	YAYLA KONAK ÇAD MAHALLE MUHTARI	ADİYAMAN	-
ABUZER ÜNLÜ	KAHVEÇİ	ADİYAMAN	216 37 33
ABÜZER KARAMAN	SARIHARMAN KÖYÜ MUHTARI	ADİYAMAN	244 21 25
AHMET AKTAŞ	KAHTA BELEDİYE BAŞKAN VEKİLİ	ADİYAMAN	725 51 00
AHMET ASLANTAŞ	İHLAS HABER AJANSI	ADİYAMAN	216 50 00
AHMET ATEŞ	T.C. ZİRAAT BANK. ADİYAMAN ŞUBESİ	ADİYAMAN	216 77 02
AHMET COŞKUN	İNDERE KÖY MUHTARI	ADİYAMAN	214 07 66
AHMET KARAKUŞ	ADİYAMAN BELEDİYESİ	ADİYAMAN	216 17 20
AHMET KARCI	ADİYAMAN BELEDİYESİ	ADİYAMAN	216 17 20
AHMET KIRILMAZ	ÖRG. SAN. BÖLGE MÜDÜR.	ADİYAMAN	216 89 35
AHMET ÖNCEL	ADİYAMAN TEKSTİL SANAYİ VE TİC. A.Ş İPLİK FAB	ADİYAMAN	225 07 77-78
ALİ ASIM KETENÇİOĞLU	TİC. SAN. ODA. BAŞKAN VEKİLİ	ADİYAMAN	223 26 48
ALİ BAL	AÇI KOLLEJİ MÜDÜRÜ	ADİYAMAN	214 12 08
ALİ ÇÖR	ADİYAMAN BELEDİYESİ	ADİYAMAN	216 17 20
ALİ DOĞAN	DSP BESNİ İLÇE TEŞKİLATI	ADİYAMAN	318 22 61
ALİ GÖKSÜ	ELMACI KÖY MUHTARI	ADİYAMAN	247 11 59
ALİ ÖZBEK	SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ ÇEVRE SAĞLIK ŞUBESİ	ADİYAMAN	216 15 31
ALİ YILDIRIM	YAYLAKONAK KİMENGE MUHTARI	ADİYAMAN	262 21 19
ALİ YÜKSEL SOY	MALİYE DEPTERDARLIK	ADİYAMAN	216 17 32
ARIF SAĞIR	ORMAN İŞLETME MÜDÜRÜ	ADİYAMAN	213 65 86
Arş.Gör.RAMAZAN GÜRBÜZ	ADİYAMAN EĞİTİM FAKÜLTESİ	ADİYAMAN	416 223 14 27
ASIM ŞAHİN	KIZILCAHÖYÜK MUHTARI	ADİYAMAN	275 43 23
AYDIN ARSLAN	ÜÇGÖZ BELEDİYE BAŞKANI	ADİYAMAN	338 71 55
AYHAN KARTLI	SINÇIK KAYMAKAMI	ADİYAMAN	421 20 01
AYSEL DOYMAZ	ÇATOM KURSIYER	ADİYAMAN	216 57 68
AZİZ BILGIÇ	KUŞAKLI KÖY MUHTARI	ADİYAMAN	295 60 76
AZİZ KLAVUZ	TARIM İL MÜDÜRLÜĞÜ	ADİYAMAN	216 17 44
AZİZ YAVAŞ	ADİYAMAN DOĞANLI KÖYÜ MUHTARI	ADİYAMAN	457 20 16
BAHATTİN ERTÜRK	ADİYAMAN BELEDİYESİ	ADİYAMAN	216 17 20
BAHİR ŞAHİN	ALTINŞEHİR MAH.MUH.	ADİYAMAN	223 10 08
BAHİR TURGUT	SAMSA BELEDİYE BAŞKANI	ADİYAMAN	411 20 27
BAYRAM SERTKAYA	PROJE İSTATİSTİK ŞUBE MÜD.	ADİYAMAN	216 10 16

ADI SOYADI	KURUM	İL	TEL
BEDİR ATABAK	SAMAÇ DSP İLÇE BAŞKANI	ADİYAMAN	411 20 96
BEKİR KILIÇ	KADASTRO MÜDÜRLÜĞÜ	ADİYAMAN	216 24 83
BEKİR KOLDAŞ	GERGER KAYMAKLIĞI	ADİYAMAN	431 20 02
BESNİ EĞERLİ	KOŞU KÖYÜ MUHTARI	ADİYAMAN	323 20 07
BILA ELÇİ	ADİYAMAN BELEDİYESİ	ADİYAMAN	216 17 20
BİLAL DOĞAN	ALTAŞIN MAHALE MUHTARI	ADİYAMAN	216 50 97
BİLAL İZCİ	ADİYAMAN BELEDİYESİ	ADİYAMAN	214 28 96
BURAK ÖZTÜRK	TURİZM BAKANLIĞI	ANKARA	212 83 00/2335
CENGİZ KILIÇ	ADİYAMAN İL JANDARMA KOMUTANLIĞI	ADİYAMAN	216 32 32
CENGİZ KURT	DEVLET HAVA MEYDANLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	ANKARA	212 61 20
CUMA BOZKURT	ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ İKTİSAT FAKÜLTESİ	ADANA	322 225 04 76
CUMA KARA	SARİYAPRAK BELEDİYE BAŞKANI	ADİYAMAN	326 00 08
DAVUT DOĞAN	BAŞPINAR KÖY MUHTARI	ADİYAMAN	249 21 10
DOÇ.DR. HACI DURAN	ADİYAMAN EĞİTİM FAK. DEKAN V.	ADİYAMAN	416 223 14 27
DOĞAN ÇEKİM	BÜYÜKKIRLI KÖY MUHTARI	ADİYAMAN	295 64 19
DURSUN BELLİBOŞ	GÜZELYURT KÖY MUHTARI	ADİYAMAN	223 25 53
EMİN İLİZ	TARIM İL MÜDÜRLÜĞÜ DESTEKLEME ŞUBESİ	ADİYAMAN	216 17 44
ERDAL YILMAZ	TARIM İL MÜDÜRLÜĞÜ	ADİYAMAN	216 17 44
FAHRETTİN GÖRSOY	İNŞAAT MÜHENDİSLERİ TEKNİK ELEMANLAR DERNEĞİ	ADİYAMAN	216 05 04
FAHİR CEVİZCİ	ADİYAMAN BELEDİYESİ	ADİYAMAN	216 17 20
FAHİR ÖZKAYA	ADİYAMAN BELEDİYESİ	ADİYAMAN	216 56 24
FAHİR YALDIZ	ADİYAMAN BELEDİYESİ	ADİYAMAN	216 17 22
FAİK EMİROĞLU	CHA HABER AJANSI	ADİYAMAN	725 55 71
FAZLI KARAKUŞ	ADİYAMAN BELEDİYESİ	ADİYAMAN	216 10 20
FEDAİ ERSOY	TÜRKTELEKOM	ADİYAMAN	555 10 40
FERİT BİNZET	NTV	ADİYAMAN	532 344 88 86
FEVZİ BENER	GENÇLİK VE SPOR MÜD.	ADİYAMAN	216 48 33
GÜLŞAH KARAKUŞ	ÇATM KURSIYER	ADİYAMAN	216 57 68
HABİB BOZAN	AKT GAZETESİ TEMSİLCİSİ	ADİYAMAN	416 214 85 93
HACI BOZKURT	DOĞAN HABER AJANSI	ADİYAMAN	532 274 93 68
HACI KILIÇ	ÇAYLI KÖY MUHTARI	ADİYAMAN	225 03 38
HACI MEHMET GELİN	MEMLEKETİM GAZETESİ	ADİYAMAN	216 22 84
HALİL ÇELİK	ESENÇİ KÖY MUHTARI	ADİYAMAN	285 52 81
HALİL YILANCI	SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI	ADİYAMAN	725 52 42
HALİSE DİLEK	HARİTA MÜHENDİSLERİ ODASI TEMSİLCİSİ	ADİYAMAN	216 28 30
HALİT ÇETİN	KAHTA BELEDİYE FEN İŞLERİ MÜDÜRÜ	ADİYAMAN	725 51 04
HANİFİ ARICAK	ŞAMBAYAT BELEDİYE BAŞKANI	ADİYAMAN	346 51 85
HASAN ASLAN	İŞÇİ	ADİYAMAN	532 684 37 43
HASAN BAĞCI	GÖLBAŞI DSP İLÇE BAŞKANI	ADİYAMAN	781 65 71
HASAN BASRI BİLER	HACIALI KÖY MUHTARI	ADİYAMAN	277 40 43
HASAN BILGİÇ	ADİYAMAN BELEDİYESİ	ADİYAMAN	216 17 21
HASAN DOĞAN	ZİRAAT MÜH. ODASI İL TEMSİLCİSİ	ADİYAMAN	223 21 30
HASAN DURAÇ	İPEKLI KÖY MUHTARI	ADİYAMAN	251 20 56

ADI SOYADI	KURUM	İL	TEL
HASAN ERYAVUZ	KÖY HİZMETLERİ	ADYAMAN	225 04 8788
HASAN ÖZDARICI	ESNAF VE SANATKARLAR BİRLİĞİ	ADYAMAN	216 33 62
HASAN TANER	KARAĞAÇ KÖY MUHTARI	ADYAMAN	295 65 53
HASAN UZUNAY	SUARLI BELEDİYE BAŞKAN YARDIMCISI	ADYAMAN	231 13 72
HAYDAR PEKİSEN	ZİRAAT BANKASI GEN.MÜD. GAP KREDİLER	ANKARA	310 28 10
HİDAYET GÖRBÜZ	AKPINAR KÖYÜ MUHTARI	ADYAMAN	257 21 03
HÜSEYİN ALP	BÖRGENEK KÖY MUHTARI	ADYAMAN	265 30 45
HÜSEYİN BALLIBAY	DSP İL TEŞKİLATI	ADYAMAN	213 06 68
HÜSEYİN ÇEBE	DANDIRMAZ KÖYÜ MUHTARI	ADYAMAN	259 21 59
HÜSEYİN GÖÇER	PAŞA MEZRASI	ADYAMAN	277 41 39
HÜSEYİN İZDEMEN	HARMANLI BELEDİYESİ	ADYAMAN	792 50 01
HÜSEYİN KARADAĞ	YENİMAHALLE MUHTARI	ADYAMAN	214 97 12
HÜSEYİN ŞİMŞEK	GAZİOSMANPAŞA ÖN. ZİRAAT FAKÜLTESİ	TOKAT	356 252 14 29/108
HÜSEYİN YILDIRIM	MAH.MÜH. ODA İL TEMSİL.	ADYAMAN	213 75 49
HÜSNÜ KÖSE	TARIM İL MÜDÜRÜ	ADYAMAN	216 37 82
LHALİL KARAKAŞLI	DSP MERKEZ İLÇE BAŞKANI	ADYAMAN	533 330 52 54
LHALİL ŞENER	ADYAMAN BELEDİYESİ	ADYAMAN	216 17 21
İBRAHİM ÇUBA	DSP İL BAŞKANLIĞI	ADYAMAN	532 352 98 81
İBRAHİM ÖZCAN	BELEDİYE ŞEHİR PLANCISI	ADYAMAN	216 17 20
İBRAHİM YÜCETAŞ	KORUKÖY MUHTARI	ADYAMAN	285 52 25
İDRİS AÇIL	BELEDİYE BASIN YAVIN	ADYAMAN	216 17 20
İDRİS İDE	ADYAMAN BELEDİYESİ	ADYAMAN	216 17 20
İSA TEKİN	YÖKSEKOKUL MÜDÜRÜ	ADYAMAN	223 21 25
İSMAIL ÖZTÜRK	KARAYOLLARI MÜDÜRLÜĞÜ	ADYAMAN	216 11 25
İSMAIL YELBOĞAÇ	SAMSAT DSP İLÇE BAŞKANLIĞI	ADYAMAN	0532 622 96 70
İSMET BEHLİL	AHİMEHOCA KÖY MUHTARI	ADYAMAN	246 20 10
İZZETTİN ERDEM	ADYAMAN BELEDİYESİ	ADYAMAN	216 17 21
KADIR TAŞ	KESMETEPE BELEDİYE BAŞKANLIĞI	ADYAMAN	356 62 56
KAZIM AKBAŞ	ADYAMAN BELEDİYESİ	ADYAMAN	216 17 20
KAZIM ÖZTÜP	YAVUZSELİM MAHALMUHTARI	ADYAMAN	216 22 99
KEMAL ALICI	ADYAMAN TAPU MÜD.	ADYAMAN	216 11 33
KEMAL ERTÜRK	İL KÜLTÜR MÜDÜRLÜĞÜ	ADYAMAN	216 12 59
LÜTFÜ TÜRK	BESNİ DSP TEŞKİLATI	ADYAMAN	318 09 43
M. GÜLLİ ATUHAN	ÇOBANDERE KÖYÜ MUH.	ADYAMAN	255 21 61
M. SADI ÖNSAL	SANAYİ TİC. İL MÜDÜRÜ	ADYAMAN	216 22 14
M.EMİN DANIŞ	BİZİM ADYAMAN GAZETESİ	ADYAMAN	416 216 17 07
M.NAFİHİ BEREKET	TİC. SANAYİ ODASI	ADYAMAN	216 45 41
M.ÖRYAN ALKAN	ADYAMAN BELEDİYESİ	ADYAMAN	216 17 20/21
M.RIFAT PARLAK	LÖKMAN KÖY MUHTARI	ADYAMAN	287 51 24
M.SAİT ULIÇALI	SANAYİ VE TİC İL MÜD.	ADYAMAN	216 31 55
M.TEMEL KIŞILALI	İL SİVİL SAVUNMA MÜDÜRÜ	ADYAMAN	216 11 13
MAHMUT AKLI	BÜKLÜM KÖYÜ MUHTARI	ADYAMAN	249 21 37
MAHMUT ARSLAN	TURİZM İL MÜDÜRLÜĞÜ	KAHTA/ADYAMAN	725 50 07

ADI SOYADI	KURUM	İL	TEL
MAHMUT BAYBAY	KUTULU KÖY MUHTARI	ADİYAMAN	267 31 90
MAHMUT ÇAN	AYDINLIK MUHTARLIĞI	ADİYAMAN	532 342 68 03
MAHMUT FIRAT	TİCARET BORSASI BAŞKANI	ADİYAMAN	213 51 73
MAHMUT İNAN	PLANLAMA MÜDÜRÜ	ADİYAMAN	216 38 10
MAHMUT YILDIRIM	BELEDİYE TEMİZLİK İŞLERİ MÜD.	ADİYAMAN	216 57 41
MEHMET ACAL	PINARBAŞI KÖYÜ	ADİYAMAN	455 73 20
MEHMET ADİL YAŞAR	SOSYAL HİZ.İL MÜDÜRLÜĞÜ	ADİYAMAN	216 10 82
MEHMET AKBAY	İŞ VE İŞÇİ BULAMA KURUMU MÜDÜRLÜĞÜ	ADİYAMAN	216 37 71
MEHMET AKGÜN	KARICK BELEDİYE BAŞKANLIĞI	ADİYAMAN	257 24 42
MEHMET ALI BİLİR	DOYURAN KÖYÜ MUHTARI	ADİYAMAN	275 40 30
MEHMET BIÇER	YEŞİLOVA MUHTARI	ADİYAMAN	247 12 66
MEHMET BÜYÜKŞAHİN	PINARBAŞI BELEDİYE BŞK	ADİYAMAN	455 70 21
MEHMET ÇUŞKUN	DURUKAYNAK KÖY MUHTARI	ADİYAMAN	295 64 37
MEHMET ÇAKIR	DİŞBUDAK KÖYÜ MUHTARI	ADİYAMAN	256 20 50
MEHMET DEMİR	DSP MERKEZ İLÇE YÖNETİM KURULU	ADİYAMAN	214 48 84
MEHMET EMİNDANİŞ	BİZİM ADİYAMAN GAZETESİ	ADİYAMAN	216 17 07
MEHMET FATİH TAŞLI	ADİYAMAN BELEDİYESİ	ADİYAMAN	216 17 21
MEHMET GENÇ	KAÇGÜN KÖYÜ MUHTARI	ADİYAMAN	213 59 59
MEHMET GÖRÜCÜ	OKUL YAPTIRMA DERNEĞİ	ADİYAMAN	216 17 74
MEHMET GÜNGÖRMÜŞ	İŞ VE İŞÇİ BULAMA KURUMU	ADİYAMAN	216 00 66 (180)
MEHMET KIRIKTAŞ	YEDİOLUK KÖY MUHTARI	ADİYAMAN	245 12 12
MEHMET KURTOĞLU	SERBEST MUHASEBECİ	ADİYAMAN	216 40 87
MEHMET NARİÇİ	MİLLİ PARKLAR MÜDÜRLÜĞÜ	ADİYAMAN	725 50 84
MEHMET OLGUN	ESKİ HÜSNÜMANSUR KÖYÜ MUHTARI	ADİYAMAN	251 21 33
MEHMET REŞİT KAYA	DURAK KÖYÜ MUHTARI	ADİYAMAN	532 707 97 22
MEHMET RÖZGAR	ADİYAMAN BELEDİYESİ	ADİYAMAN	216 17 20
MEHMET TUNÇ	UZUNPINAR KÖY MUHTARI	ADİYAMAN	252 22 24
MEHMET UNLU	İNCEBAĞ MUHTARI	ADİYAMAN	253 21 13
MEHMET UZUN PINAR	BAÇKUR	ADİYAMAN	216 19 05
MEHMET ÜNAL	ADİYAMAN BELEDİYESİ	ADİYAMAN	532 648 90 63
MEHMET YELBOĞAN	HALK BANK ADİYAMAN ŞUBESİ	ADİYAMAN	214 57 77
MEHMET YILDIZ	T.C. ZİRAAT BANK. ADİYAMAN ŞUBESİ	ADİYAMAN	216 77 02
MEHMET YÜKSEL	BAĞPINAR KÖY MUHTARI	ADİYAMAN	255 20 93
MERAL ÖNEY	DEVLET HAVA MEYDANLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	ANKARA	212 61 20
MİKTART ÇETİN	ÇAKIRHÖYÜK BELEDİYE BAŞKANI	ADİYAMAN	416 386 11 00
MÜLLA YAKARYILMAZ	YAYLA KONAK BELEDİYE BAŞKANI	ADİYAMAN	262 20 89
MUSTAFA ÇIK	İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ	ADİYAMAN	216 11 81
MUSTAFA KAYA	ÇELİKİHAN KAYMAKAMI	ADİYAMAN	416 20 08
MUSTAFA KORKMAZ	ADİYAMAN BELEDİYESİ	ADİYAMAN	216 17 20
MUSTAFA SOYDAN	TİCARET ODASI	ADİYAMAN	214 04 79
MUSTAFA ŞAHİN	ÇELİKİHAN BELEDİYE BAŞKANI	ADİYAMAN	451 20 11
MUZAFFER ÇİFTÇİOĞLU	ACI DERSANESİ MÜDÜRÜ	ADİYAMAN	216 12 37
NAİM HARPUTOĞLU	TİC. VE SAN. ODASI GEN. SEKRETERİ	ADİYAMAN	216 46 46

ADI SOYADI	KURUM	İL	TEL
NECİP POLAT	KEZİLCİK KÖYÜ MUHTARI	ADİYAMAN	251 22 70
NECİMETTİN GÜMÜŞ	YENİSANAYI MUHTARI	ADİYAMAN	214 79 78
NEVZAT KARA	TEMA GAP BÖLGESİ	ŞANLIURFA	316 52 49
NIYAZI KIVIRCI	TEDAŞ EDM. MÜS.MD.	ADİYAMAN	216 60 30
NURİ DALBAŞ	GÖZEBAŞI MUHTARI	ADİYAMAN	241 23 66
NURİ DALBAŞ	GÖZEBAŞI MUHTARI	ADİYAMAN	241 23 66
NURİ ÖZTÜRK	TMO MÜDÜRLÜĞÜ	ADİYAMAN	216 17 68
ORHAN KARACA	GAP GÜNDEMİ	ADİYAMAN	532 506 10 14
ORHAN ORHAN	BALKAR BELEDİYE BAŞKANI	ADİYAMAN	793 32 44
OSMAN CAN	DSİ 20. BÖLGE	KAHRAMANMARAŞ	236 00 80
OSMAN ECOR	ADİYAMAN BELEDİYESİ	ADİYAMAN	216 17 20
OSMAN KOYUNCU	GÜMÜŞKAYA MUHTARI	ADİYAMAN	254 20 20
ÖMER ALAN	PTT BAŞ MÜDÜRÜ	ADİYAMAN	216 05 65
ÖMER ORHAN	KÖSECELİ BELEDİYE BAŞKANI	ADİYAMAN	416 336 41 33
ÖMER ÖZDEMİR	GERGER BELEDİYE BAŞKANLIĞI	ADİYAMAN	431 21 27
ÖMER ÜNSAL	ADİYAMAN BELEDİYESİ	ADİYAMAN	216 17 20
REACI GÜNGÖR	TÜRKİYE PETROLLERİ	ADİYAMAN	216 59 11
RÜSTEM ERBEN	TUT BELEDİYESİ	ADİYAMAN	441 22 41
SADIK GÜNEŞ	BAŞBAKANLIK AİLE ARAŞTIRMA KURUMU	ADİYAMAN	419 29 79
SALİH GÜVEN	OĞULCA KÖY MUHTARI	ADİYAMAN	257 27 47
SEDAT ÇABUK	ADİYAMAN BELEDİYESİ	ADİYAMAN	216 17 20
SELAHATTİN GÖKTAŞ	BESNİ DSP 2. BAŞKANI	ADİYAMAN	318 10 16
SUAT TEKİN	AGİM BAŞMÜHENDİSLİĞİ	ADİYAMAN	216 40 08
ŞABAN GÜNEŞ	TÜRKİYE PETROLLERİ ANONİM ORTAKLIĞI	ADİYAMAN	216 59 11
ŞAHİN ÖZEL	TUT İLÇE ÖZEL İDARE MÜDÜRÜ	ADİYAMAN	441 22 79
ŞAHİN UZUNKEVEDİR	UZUNKÖY MUHTARI	ADİYAMAN	214 50 95
ŞEMSETTİN BİLGIN	DEKSANE MÜDÜRÜ	ADİYAMAN	216 37 86
ŞEVKET AYDIN	DSP KAHTA İLÇE BAŞKANI	ADİYAMAN	725 71 25
ŞEYH YARGUCU	YAYLADAN KÖYÜ MUHTARI	ADİYAMAN	235 31 66
ŞÖKRÜ TORUN	ORTAKÖY AĞM BAŞ MÜH.	ADİYAMAN	216 40 08
TAHSİN KUTLU	DSP İL YÖNETİMİ	ADİYAMAN	216 36 34
TOLGA ADİYAMAN	FATİH GAZETESİ	ADİYAMAN	213 67 53
TURAN BOĞAN	TÜRKİYE VAKIFLAR BANKASI	ADİYAMAN	216 70 00
UMRAN TEZCAN	HALK BANK ADİYAMAN ŞUBESİ	ADİYAMAN	214 57 77
VAKIF GÖÇER	KALKINMA BANKASI GAZİANTEP ŞUBESİ	GAZİANTEP	230 04 32/33
Y. ZİYA HARMANCI	BAYINDIRLIK MÜDÜR. YRD	ADİYAMAN	216 19 78
YASİN DURUER	SİVİL MİLLİ GENÇLİK VAKFI BÖL. BŞK.	ADİYAMAN	216 10 20
YAŞAR AYDEMİR	ADİYAMAN BELEDİYESİ	ADİYAMAN	216 17 20
YAŞAR HAMURCU	ÖZEMEK GAZETESİ	ADİYAMAN	214 62 12
YUSUF ALKAYIŞ	ADİYAMAN KÜLTÜR EĞİTİM VAKFI (AKEV)	ADİYAMAN	216 41 79
YUSUF ÇELEBİ	ADSIAD	ADİYAMAN	223 29 00
YUSUF ÇELİK	ALİBEY KÖY MUHTARI	ADİYAMAN	252 20 06
YUSUF ÇİÇEK	BELÖREN BELEDİYE BAŞKANI	ADİYAMAN	791 20 02

ADI SOYADI	KURUM	İL	TEL
YUSUF DOĞAN	GAZETE GAP	ADİYAMAN	214 27 27
YUSUF ÖZTUNÇ	YAZLIK KÖY MUHTARI	ADİYAMAN	255 21 76
YUSUF TURGUT	ÇOCUK DOKTORU	ADİYAMAN	216 25 35
YUSUF YILMAZ	HASANCIK BELEDİYE BAŞKANI	ADİYAMAN	532 779 00 07
ZAFER AKAN	ADİYAMAN BELEDİYE BAŞKANLIĞI	ADİYAMAN	216 17 20
ZEKİ TUNÇ	İŞÇİ PARTİSİ İLÇE BAŞKANI	ADİYAMAN	225 19 51
ZEYLAN BAKIR	İNŞ. MÜH. ODASI	ADİYAMAN	213 99 17
ZEYNEL ASLAN	İL MAHALİ İDARELER MÜDÜRÜ	ADİYAMAN	216 23 65
ZEYNEL ÇALIŞ	İL ÖZEL İDARE MÜDÜRLÜĞÜ	ADİYAMAN	216 11 67
ZEYNEL EKİCİ	DSP İL BAŞKANLIĞI	ADİYAMAN	542 267 10 44
ZEYNEL ÖZBİLEN	ZİYARET PAYANLI MUHTARI	ADİYAMAN	533 225 00 10
ZEYNEL VARAN	ŞEHİR PLANCILAR ODA İL TEMSİLİSİ	ADİYAMAN	216 19 78/79
ZEYNEL YAKIŞIK	ADİYAMAN BELEDİYESİ	ADİYAMAN	216 17 20
ZİYA KÜŞKER	GÖZLEM GAZETESİ	ADİYAMAN	213 49 89
ZİYA ÖZKAN	TAŞPINAR MUHTARLIĞI	ADİYAMAN	287 50 93
ZİYA TAŞDAN	ADİYAMAN BELEDİYE HAL. MÜD.	ADİYAMAN	216 30 00
ZÜBEYDE KARAKUŞ	ADİYAMAN ÇATOM	ADİYAMAN	216 57 68

T.C.
BAŞBAKANLIK
GÜNEYDOĞU ANADOLU PROJESİ
BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI

ADRES : Willy Brandt Sokak, No: 5 06680 Çankaya - ANKARA - Tel: (0.312) 442 23 24 Fax: (0.312) 440 13 84
BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ : Şanhurfa Tüneli Çıkış Ağızı, P.K. 155 ŞANLIURFA - Tel: (0.414) 314 17 50 Fax: (0.414) 313 50 73
E-mail: gap-x@gap.gov.tr internet: www.gap.gov.tr

GAP BÖLGE KALKINMA PLANI
PROJE EKİBİ
Cinnah Cad. No. 96/9
06550 Çankaya/ANKARA
Tel : (0.312) 440 52 10 • Fax : (0.312) 440 52 76
Internet : www.gapplan.org
e-mail : ozbilen@gap.gov.tr.